TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR.

mavikale

HAZİRAN 2021 • SAYI: 46 ISSN: 1309-1166



2021 ARZUM KADINLAR FİNALİ ÇORUM'DA YÜZ YÜZE YAPILDI

- 23 Nisan Ombudsmanlık Online Satranç Şampiyonası'nın Ödül Töreni TBMM'de Yapıldı
- Sporcularımızdan Yeni Unvanlar
- Söyleşe Söyleşe'nin konuğu FA Dr. Olgun Kulaç



Türkiye için, **gelecek** için
Türk satrancının yanındayız.

SPOR TOTO
TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI



Gülkız Tulay
Başkan
gulkiztulay@tsf.org.tr

Başlarken

ARZUM KADINLAR FİNALİNİ ÇORUM'DA YÜZ YÜZE GERÇEKLEŞTİRDİK.

Kıymetli dostlarım,

Öncelikle Mavikale dergimizin 46. sayısında sizlerle tekrar birlikte olmanın ve sizlere seslenmenin sevinci içerisindeyim. Yayın Kurulu Başkanı IA Fatma Yılmaz ve Federasyon çalışanlarımızın emekleriyle satrancımız için önemli bir sayıya daha imza atıyoruz.

Mavikale dergimizin 46'ıncı sayısında tüm insanlığı etkisi altına alan Covid 19 salgını çerçevesinde yapılan şampiyonaları, turnuvaları ve gelişmeleri ele almaya çalıştık. Kademeli normalleşme ile birlikte etkinlik ve faaliyetlerimizi ara vermeden sürdürdük. Pek çok spor branşı faaliyetlerini askıya alırken, satranç sporunun devamlılığını esas aldığımızı ve pandemi kuraları çerçevesinde faaliyetlerimizi sürdürdüğümüzü belirtmek isterim.

Pandeminin ülkemizi etkilemesiyle birlikte Arzum Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası'nın il yarışmalarını online, yarı finalini hibrit olarak düzenledik. Normalleşmeyle beraber, şampiyonamızın finalini 12 – 19 Haziran 2021 tarihleri arasında Çorum'da yüz yüze gerçekleştirdik. 32 sporcunun kıyasıya mücadele ettiği turnuvada 2021 Türkiye Kadınlar Şampiyonu IM Ekaterina Atalık oldu. WGM Kübra Öztürk Örenli ikinci, WFM Esma Doğa Duran ise üçüncü olarak şampiyonayı tamamladı. Sporcularımızı yürekten tebrik ediyor başarılarının devamını diliyorum.

Sevgili Dostlar;

Pandemi sürecinde satranç sporunu tüm Türkiye ile buluşturacak çalışmalara imza atarken bir yandan da ülkemizin değerli kurumları ile farkındalık turnuvalarına da imza attık. 17-20 Nisan tarihleri arasında düzenlediğimiz ve 4 bini aşkın sporcunun mücadele ettiği 23 Nisan Ombudsmanlık Online Satranç Şampiyonası'nın ödül törenini Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop ve Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç'un da katılımlarıyla TBMM'de gerçekleştirdik. Türkiye Satranç Federasyonu olarak ülkemizin değerli kurumları ile sporcularımıza değer katacak çalışmalara devam edeceğimizi de bilmenizi isterim.

Türk satrancının önemli isimlerinden Kahraman Olgaç adına düzenlediğimiz Kahraman Olgaç Anma Satranç Turnuvası'nın 12'ncisini 27 Mayıs'ta 152 sporcumuzun katılımıyla online olarak gerçekleştirdik. Pandemi sürecinde bizi en mutlu eden konulardan biri de sporcularımızın aldığı yeni unvalar oldu. Bu vesileyle FM unvanını almaya hak kazanan Can Durak ve Ediz Gürel'i, CM unvanını almaya hak kazanan Yağız Kaan Erdoğmuş'u tebrik ediyor başarılarının devamını diliyorum.

Mavikale Dergimizin 46'inci sayısında; Eğitim Kurulu Başkanımız FA Dr. Olgun Kulaç'ın satrançla geçen yıllarını anlattığı ve pek çok kişiye ilham olabilecek röportajını da sizlerle buluşturuyoruz. Ayrıca dergimizde kültürden sanata, mesleki kazanımlardan turnuva salonlarında sporcularımızın özen göstermesi gereken birçok konu hakkında değerli yazılara da ulaşacaksınız.

En kısa zamanda sağlıklı günlerde buluşmak üzere keyifli okumalar…

Sunuş



IA Fatma Yılmaz
Yayın Kurulu Başkanı
fyakademi@gmail.com

EN GÜZEL SAYI HENÜZ ÇIKARILMADI

**Bir yıl sonrasıysa düşündüğün, tohum ek.
Ağaç dik, on yıl sonrasıysa tasarladığın,
Ama düşünüyorsan yüz yıl ötesini, halkı eğit o zaman...
(Kuan Tzu)**

Değerli satrançseverler,
Dergimizin her sayısını, bir sonraki sayımızı daha güzel günlerde daha güzel haberlerle çıkaracağımıza olan inancımızla buluşturuyoruz sizlerle. Bundan önceki sayımızı da bu sayımızı güneşli güzel günlerde çıkarabilme umudumuzu dile getirerek ulaştırmıştık okuyucularımıza. Dileğimiz, umudumuz tamamen olmasa da gerçekleşti ve pandemi süreci kısmi de olsa hafifledi ve belli oranda güneşli güzel günlere ulaştık hatta dönemin ilk yüz yüze turnuvası olan 2021 Türkiye Kadınlar Şampiyonasını da yaptık. Darısı bundan sonrakilere…
Sevgili okuyucularımız,
Normalleşme sürecine doğru yol aldığımız bu sayımızın yazılarını da her sayımızda olduğu gibi birbirinden değerli yazarlarımız kaleme aldı sizler için. Yerel turnuvalardan dönemin ilk yüz yüze turnuvası olma özelliğini de taşıyan Türkiye Kadınlar Şampiyonası, Kamu Denetçiliği 23 Nisan Turnuvası, Kahraman Olgaç Anma Turnuvası, Okul Sporları Yarı Final haberleri FM Yasin Emrah Yağız imzasını taşırken 2021 Üniversitelerarası Satranç Şampiyonası, Rujna Zora IM Turnuvası, 1. Akdeniz Şampiyonası ve Silver Lake Turnuvası Mert Tırak kaleminden okuyucularıyla buluşuyor. Uluslararası turnuvalardan Kraliçeler Festivali ise WGM Betül Cemre Yıldız Kadıoğlu yorumlarıyla geliyor dergimizin sayfalarına.
Dergimizin düzenli köşelerinden Kurallara Dair'de IA Tahsin Aktar Giyotin (Hızlı Bitiş) ile ilgili bilgilerimizi yenilerken IA Fatma Yılmaz Söyleşe Söyleşe ve Ustaca köşelerinde FA Olgun Kulaç'ı konuk ediyor. Dergimizin sanat yönü ise her zaman olduğu gibi Prof. Dr. Ergin Çitfçi'ye ait. Çiftçi, Satranç ve Sanat köşesinde En Soğuk Oyun filmini okuyucularımızla buluştururken Kazancı Bulun'da En Soğuk Oyun filminin satranç danışmanı, Andrzej Filipowicz'in maçlarından seçtiği diyagramlarla baş başa bırakıyor bizleri.
Değerli satrançseverler,
Daha önceki sayılarımızdan da bildiğiniz üzere Corona süreci turnuvaları etkilediği gibi turnuvalara bağlı olan haber sürecimizi de etkiledi ne yazık ki. Turnuva azlığına bağlı olarak haber akışımız da yavaşladı ve yine ne yazık ki bu süreçte dergimizi hep gecikmeli olarak çıkarabildik. Gerçi pandeminin etkilediği sadece turnuvalar, haber akışı ve dergimiz değildi elbette… Bu kabus süreci hayatın genelini ve bu genel içerisinde federasyon seçimlerini de etkilemişti buna bağlı olarak da 2020 sonunda yapılması gereken seçimler 2021'e kalmıştı. İşte dergimizin bu sayısı da gecikmeli olarak seçimlerden önceki son sayı olarak ulaşacak sizlere. Durum bu iken, ilk sekiz yılda yazı işleri müdürlüğünü son beş yılda Yayın Kurulu Başkanlığını yürüttüğüm Mavikale'nin tarihine kronolojik sırayla bir bakmak da gönül borcu olarak çıkıyor karşıma.
2008'de Türkiye Satranç Federasyonu adına bir dergi çıkarılması gerektiği düşüncesi ilk Yayın Kurulu başkanımıza ulaştıran dönemin TSF Başkan Vekilleri IA Tahsin Aktar ve Murat Kul nezdinde o dönemin tüm yönetim kuruluna;
İlk Yayın Kurulu başkanlığımızı üstlenerek iyi, güzel bir ekiple Mavikale'yi sağlam bir temele oturtan ve yıllarca bu görevi yaptıktan sonra 2016'da bu görevi bana devreden IA Dr. Mustafa Sabri Koçak'a;
2012 sonrasında derginin devamlılığı konusunda gereken destek ve özeni gösteren Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay ve halihazırda Yazı İşleri Müdürlüğümüzü de üstlenen TSF Başkan Vekili Aşkın Keleş'e;
İlk sayımızdan bu sayımıza kadar her sayımızda yazı desteğini esirgemeyen bütün yazarlarımızı tek tek sayamasam da ilk günden bu güne daimi Yayın Kurulu üyemiz, yazılarıyla dergimizden desteğini esirgemeyen Prof. Dr. Ergin Çiftçi, düşünceleriyle olduğu gibi hemen hemen ilk sayılardan başlayarak yazılarıyla hakemlerimize, sporcularımıza yol gösteren IA ve IO Tahsin Aktar, IA Dr. Mustafa Sabri Koçak, ilk sayılarda çokça yazan WIM Nilüfer Çınar Çorlulu, FM Selim Çıtak, IA Fahri Karabay, ChessBase'i bizlerle buluşturan Gökhan Narman, orijinal derleme ve çevirileri ile farklı bakış açısı sunan IA Müslim Ersoy, uzunca süredir Mavikale'nin değişmez kalemleri olan FM Yasin Emrah Yağız, FM Tarık Selbes, Mert Tırak, gerek kendi yazıları gerekse antrenörlerimizin yazmasına önayak olarak dergimizi destekleyen Başantrenör IM Yakup Erturan, özellikle de kadın satrancını dergimize taşıyan WGM Betül Cemre Yıldız Kadıoğlu nezdinde (burada adını sayamadığım yazarlarımızın da affına sığınarak) bir kez yazan, ara ara yazan, sıkça yazan bütün yazarlarımıza;
Yazıların derlenip toparlanmasını sağlayan haber koordinatörlerimiz Fatma Koç, Başak Göktaş, Burçin Üre ve son iki sayıdır bizimle olan Erkal Erdoğan'a;
Mavikale'nin adeta estetik sorumlusu Fatma Koç, IA Dr. Mustafa Sabri Koçak ve Kasım Halis nezdinde dizgimizi üstlenen bütün emek verenlerimize gönül dolusu teşekkürlerimi iletirken dergimizin mihenk taşlarından, aramızdan erken ayrılan sevgili FM Ali İpek'i de sevgi, saygı ve özlemle anıyorum.
Değerli satrançseverler,
Geride bıraktığımız yıllarda, çıkarabildiğimiz sayılarda amacımız eğitim yazılarımızla satrancın farklı basamaklarında olanlara yol göstermeye çalışırken haber yazılarımızla, söyleşilerimizle geçmişten günümüze, günümüzden geleceğe köprü olmayı hedefleyip sanat yazılarımızla dergimizi zenginleştirmeyi amaçladık. Hedeflerimiz doğrultusunda satranç bahçemize küçücük de olsa tohumlar ekip, rengarenk fidanlar dikebildiysek ne mutlu bizlere.
Sevgili okuyucularımız,
Hani Nazım "En güzel deniz/henüz gidilmemiş olandır." der ya bizler de biliyoruz ki hiçbir şeyin en güzeli henüz olmadığı, hiçbir işin en güzeli henüz yapılmadığı, şiirin, romanın, öykünün en güzeli henüz yazılmadığı gibi dergimizin de en güzel sayısı henüz çıkarılmadı. Türkiye Satranç Federasyonu 5. Olağan Genel Kurulu sonrasında daha zengin bir kadro ile Mavikale'mizin daha güzel sayılarının daha güzel haberlerle okuyucularımızla buluşmasını dileyerek sizleri 46. sayımızla baş başa bırakıyoruz.
İyi okumalar…

BU SAYIDA

BAŞLARKEN:
ARZUM KADINLAR FİNALİNİ
ÇORUM'DA YÜZ YÜZE GERÇEKLEŞTİRDİK 1

SUNUŞ:
EN GÜZEL SAYI HENÜZ ÇIKARILMADI 2

2021 ARZUM TÜRKİYE KADINLAR SATRANÇ ŞAMPİYONU
IM EKATERİNA ATALIK! 4

23 NİSAN OMBUDSMANLIK ONLİNE SATRANÇ
TURNUVASI ÖDÜL TÖRENİ TBMM'DE DÜZENLENDİ 8

OKUL SPORLARI'NDA YARI FİNAL
HEYECANI SONA ERDİ 14

12. KAHRAMAN OLGAÇ ANMA SATRANÇ TURNUVASI 22

2021 TÜRKİYE ÜNİVERSİTELER ARASI
ONLİNE SATRANÇ TURNUVASI 26

KRALİÇELER SATRANÇ FESTİVALİ 30

CAN DURAK FM UNVANINI ALMAYA HAK KAZANDI 36

EDİZ GÜREL FM UNVANINI ALMAYA HAK KAZANDI 38

YAĞIZ KAAN ERDOĞMUŞ CM UNVANINI
ALMAYA HAK KAZANDI 42

KURALLARA DAİR
GİYOTİN
'HIZLIOYUN BİTİŞİ' 46

SÖYLEŞE SÖYLEŞE
HAKEM HOCASI, ANTRENÖR EĞİTMENİ,
SATRANÇ YAZARI FA DR. OLGUN KULAÇ 50

USTACA 59

SATRANÇ VE SANAT
EN SOĞUK OYUN
KIRMIZI VE MAVİ,
SİYAH VE BEYAZ GİBİ! 60

KAZANCI BULUN
KAZANCI GÖRME VE HESAPLAMA 72

YAYININ ADI: Mavikale
Yıl: 13 • Sayı: 46 • Haziran 2021
ISSN: 1309-1166

İMTİYAZ SAHİBİ
Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Gülkız Tulay

Yayın Kurulu Başkanı
IA Fatma Yılmaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Aşkın Keleş

Haber Koordinatörü
Burçin Üre

Yayın Kurulu
IA Fatma Yılmaz
Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Hür Yasin
Alper Aydın
FM Tarık Selbes
M. Anıl Şengün
İbrahim Ege Bulduk
Deniz Coşgun
Deniz Seyhanoğlu
IA Müslim Ersoy

Görsel Yönetmen
Kasım Halis / www.medyatime.gen.tr

Yayın Türü/Aralığı
Yerel Süreli / Üç aylık

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi No:3 Kat:6
Ulus-Ankara
Tel: 0312 309 75 94
Faks: 0312 310 96 20
mavikale@tsf.org.tr

Mavikale dergisi, Türkiye Satranç Federasyonu tarafından yayımlanmaktadır. Dergide yer alan yazı, röportaj, fotoğraf, illüstrasyon, grafik v.s. gibi malzemeler izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden yayımlanamaz.

2021 ARZUM TÜRKİYE KADINLAR SATRANÇ ŞAMPİYONU

IM EKATERİNA ATALIK!





FM Yasin Emrah Yağız
FIDE Antrenörü
yasinemrahy@gmail.com

2021 Arzum Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası 12 – 19 Haziran 2021 tarihleri arasında Arzum Elektrikli Ev Aletleri A.Ş. sponsorluğunda Çorum Müzesi'nde gerçekleştirildi. 7 tur boyunca centilmence maçlara imza atılan şampiyonada geçen yılın şampiyonu, Elo sıralamasından gelen sporcular ve yarı final heyecanından finale kalan sporcular olmak üzere toplam 32 sporcu hamle yaptı. Kıyasıya geçen mücadelenin ardından 2021 Türkiye Kadınlar Şampiyonu IM Ekaterina Atalık olurken WGM Kübra Öztürk Örenli ikinci, WFM Esma Doğa Duran ise üçüncü olarak şampiyonayı tamamladılar.

2009 yılından beri Türkiye Kadınlar

Satranç Şampiyonası'nın sponsoru olarak satranç sporuna önemli bir destek sunan Arzum Elektrikli Ev Aletleri Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından çeşitli kategorilerde derece alan sporculara toplamda 25.000 TL ödül ve yarışan tüm sporculara çeşitli hediyeler verildi. Başarılı geçen Arzum Kadınlar Satranç Şampiyonası ile pandemi kuralları çerçevesinde önce sağlık diyerek alınan tüm tedbirlerle gelecek dönemde yapılacak tüm ulusal turnuvalara da örnek teşkil edecek bir şampiyona gerçekleştirilmiş oldu.

Şampiyonaya katılan tüm sporcularımızı tebrik ederken dereceye giren sporcularımızın maçlarından birer tanesini incelemenize sunuyorum.

Hayrun Nisa Şahin – Ekaterina Atalık

1.e4 g6 2.d4 ♗g7 3.♘c3 d6 4.♘f3 a6 5.♗e3 b5 6.♗d3 ♗b7 7.e5 ♘d7 8.e×d6 c×d6

Modern Savunma ile başlayan açılıştan Siyah sorunsuz bir konuma ulaşarak başarı elde etmişe benziyor. Bu konumda Beyazın 0–0 ya da a4 hamlesi ile devam etmesi daha uygun olurdu.

9.♗e4?!

Beyaz belki de haklı olarak beyaz fillerin oyundan çıkmasını istiyor fakat c4 karesinin kontrolü için Beyazın filine ihtiyacı olacak.

9...♗×e4 10.♘×e4 ♘gf6 11.♘×f6+ ♘×f6 12.0–0 0–0 13.♕d3 ♕c7

-c dikeyinde baskı başlıyor. Siyahın tüm dikkati vezir kanadına yönelik olacak.

14.c3 ♖fc8 15.♘d2

c4 karesinin kontrolünü sağlayarak.

15...♕b7 16.♖ac1 a5

Siyah azınlık hücumu diye bilinen fikri uyguluyor. Amaç Beyazın vezir kanadı piyon yapısını bozarak zayıflık oluşturmak.

17.♖fe1 a4 18.b3 ♘d5 19.♕e4 a×b3 20.a×b3 ♖c7 21.c4 b×c4 22.b×c4 ♘×e3 23.♕×e3 h6 24.h3 ♖a2 25.♘f3 ♕b4 26.♕d3 ♖a3 27.♕e4

Beyaz c4'e gelen baskıya e7 üzerinde baskı kurarak karşılık veriyor. Aktif savunmaya uygun bir yaklaşım.

27...♖a5

Siyah c5 ilerlemesini kontrol almaya çalışsa da bunu başaramayacak.

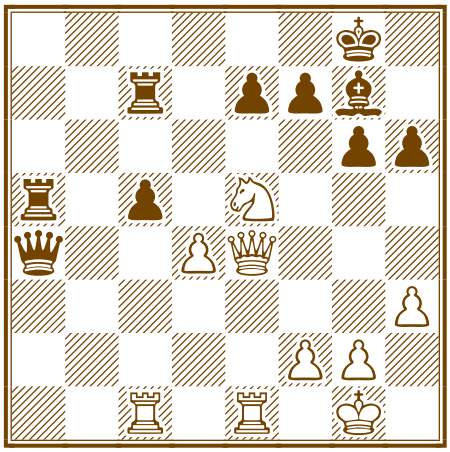
27...e6 28.♕h4 ♖c8 29.d5 e5 30.♕g4 ♖c7 31.c5 ♕×g4 32.h×g4 ♖d3 33.c×d6 ♖×c1 34.♖×c1 ♖×d5 35.♖c8+ ♔h7 36.♖e8 ♖×d6 37.g5 (37.♘×e5?? ♖d1+ 38.♔h2 ♖e1 39.f4 f6 At düşerdi.) 37...♖d5 ile azalan piyonlardan ötürü beraberliğe yakın bir konum oluşurdu.



28.c5!

Harika bir kare boşaltma fedası

28...d×c5 29.♘e5 ♕a4?



29...♗×e5 30.♕×e5 ♕b6 31.d×c5 ♖a×c5 32.♖×c5 ♕×c5 33.♕×c5 ♖×c5 34.♖×e7 Beraberlikten fazlası olmazdı.

30.♕d5?

30.♘xf7! Kaçan büyük fırsat! 30...♔xf7 31.♕f4+ ♗f6 32.♕xc7

30...♗×e5 31.♖×e5?

Beyazın ilk hatası galibiyete ikinci hatası da oyuna mal oluyor.

31.♕xe5 ♕c6 32.dxc5 ♖xc5 33.♖xc5 ♕xc5 34.♕xc5 ♖xc5 35.♖xe7 Daha önceden sözünü ettiğimiz eşit konuma ulaşılırdı.

31...♖d7! 32.♕c4?

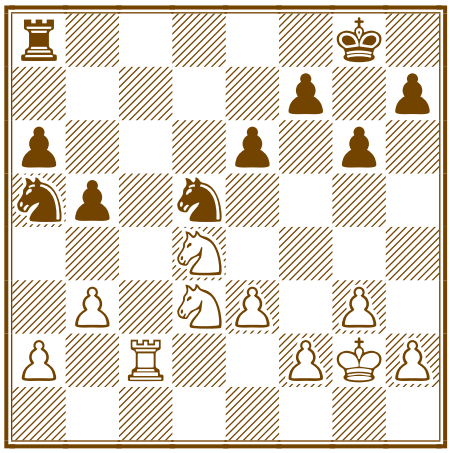
32.♕e4 ♖xd4 33.♕e2 Mücadelede kalabilmek için gerekliydi.

32...♕×c4 33.♖×c4 ♖a1+ 34.♔h2 c×d4 35.♖c2 ♖d1 36.♖ce2 e6

İki piyon önde kalan Siyah için galibiyete ulaşmanın bir zorluğu olmayacak. Beyaz terk ediyor ve IM Ekaterina Atalık 2021 Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonu oluyor! **0–1**

> *Alkışlarımız Türkiye Kadınlar Şampiyonumuz IM Atalık'a!*

Kübra Öztürk Örenli – Çiğdem Onur



29.♔f3

Materyal dengesi eşit olsa da beyaz taşların aktif konumu fark yaratıyor.

29...♔f8 30.h3 ♔e7 31.e4 ♘b6 32.♔e3 ♔f6 33.f4

Piyonlarla alan kazanmak rakip atların kare bulmasını güçleştirecek.

33...♘b7?

33...♖a7 ile konumu tutan hamleler tercih edilmeliydi.

34.♖c6!

Beyaz taktik fırsatı anında yakalıyor!

34...♘c8 35.e5+ ♔g7 36.♘×e6+ f×e6 37.♖c7+ ♔f8 38.♖×b7

Baskılı oyun rakibin direncini yıkmada çok etkin rol oynar. Beyaz tecrübesini gösterip sabırla bu stratejiyi izledi ve meyvesini aldı.

38...♖a7 39.♖×a7 ♘×a7 40.♘c5 ♔e7 41.♘×a6

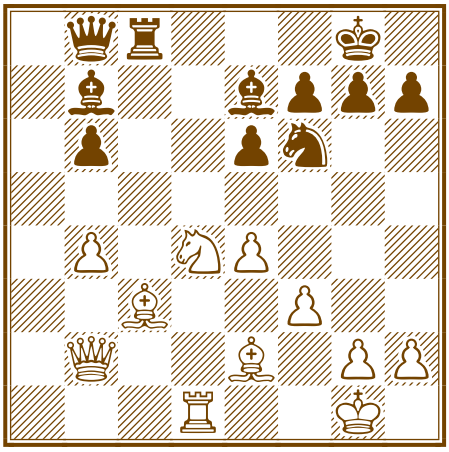
İkinci piyon kaybından sonra akla şu cümle geliyor; Eğer piyon oyunsonu kazançsa At oyunsonu da kazançtır.

41...♘c6 42.b4 ♔f7 43.a3 ♘e7 44.♘c7 ♘f5+ 45.♔f3 ♘d4+ 46.♔e4 ♘e2 47.g4 ♘c3+ 48.♔d3 ♘d1 49.♘×b5 ♘f2+ 50.♔e3 ♘×h3 51.g5 ♔e7 52.♘d4 ♔f7 53.a4

Beyaz tarafından oyunsonunda kontrollü oynamaya dair harika bir teknik sergilendi. Bu galibiyet WGM Kübra Öztürk Örenli'ye gümüş madalya getiriyor. **1–0**



Nino Kalaycı – Esma Doğa Duran



23.♘×e6?

Sürpriz bir taktik olanak ama Siyahın ara hamlesi Beyazın gözünden kaçıyor.

23...♖×c3!

Dengeleri bozan harika bir ara hamle!

Normal hamle 23...fxe6 ile devam edilseydi 24.♗e5 ♖c2 **(24...♕a8? 25.♖a1)** 25.♕xc2 ♕xe5 ve Beyaz bir piyon önde kalırdı.

24.♕×c3 f×e6

Kaleye karşı iki taş mücadelesinde iki taş çok daha fazla etkili olabileceğinden tercih nedenidir. Bu nedenle konumda Siyah üstün konumda diyebiliriz.

25.♗c4 ♕c8 26.♕b3 ♔f7 27.♗b5 ♗a6

Beyazın fili daha etkin olduğundan Siyah değişime girmek istiyor.

28.♗×a6 ♕×a6 29.f4?

29.♔h1 Belki gerekliydi ama Beyazın peşinden koşabilecek bir planı yok maalesef.

29...♕e2 30.♖f1

30.f5 ♕xe4 31.♖f1 ♗d6 32.fxe6+ ♕xe6 Siyah halinden memnun.

30...♕×e4 31.f5 ♕d5 32.f×e6+ ♕×e6 33.♕d3 ♔g8 34.b5 ♗c5+ 35.♔h1 ♕d5 36.♕g3 ♗d6 37.♕c3 ♕×b5 38.♕c8+ ♕e8 39.♕c4+ ♔h8 40.♖d1 h6 41.♕d3 ♘e4 42.♕f3 ♕e5 43.g3 ♘d2 44.♕d3 ♕e4+ 45.♕×e4 ♘×e4

Görüldüğü üzere kale iki taş karşısında hiç varlık gösteremedi. -b piyonun kaybı ile de geçer piyon sahibi olan Siyah için mücadele artık kazanç. Bu güzel galibiyet WFM Esma Doğa Duran'a derece getiriyor.

46.♖d4 ♘f2+ 47.♔g2 ♗c5 48.♖d8+ ♔h7 49.♖c8 ♘e4 50.♔f3 ♘d6 51.♖c6 ♔g6 52.♖c7 ♔f6 53.h4 ♘f5 54.♖c6+ ♔e5 55.♖c8 ♗d6 56.h5 b5 57.g4 ♘d4+ 58.♔e3 ♔d5 59.♖c1 ♗f4+

Güzel bir taktikle kapanış geliyor! Fil alındıktan sonra Ae2 ile şah-kale çatalı gelecek. **0–1**

23 NİSAN OMBUDSMANLIK ONLİNE SATRANÇ TURNUVASI ÖDÜL TÖRENİ TBMM'DE DÜZENLENDİ





FM Yasin Emrah Yağız
FIDE Antrenörü
yasinemrahy@gmail.com

17 - 20 Nisan 2021 tarihleri arasında Federasyonumuz ve Kamu Denetçiliği Kurumu çocuklarımız için anlamlı bir turnuvaya imza attılar. 79 ilden 4 bini aşkın lisanslı sporcunun başvurduğu 23 Nisan Ombudsmanlık Online Satranç Turnuvasında, 7 yaş genel ve kız kategorisi, 8 yaş genel ve kız kategorisi, 10 yaş ve altı genel ve kız kategorisi, 12 yaş ve altı genel ve kız kategorisi ve 18 yaş ve altı genel ve kız kategorisi olmak üzere 10 farklı kategoride hamle yapıldı.

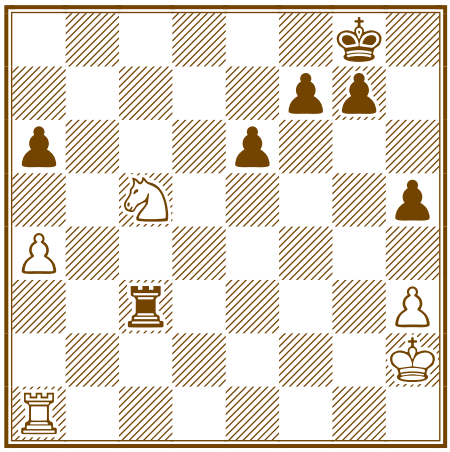
Zaman temposunun 7 yaş kategorisi için 5 dakika + 3 saniye eklemeli, diğer kategorilerde ise 3 dakika + 2 saniye eklemeli olduğu turnuvada her kategoride ilk 10 dereceyi alan sporcular ödüllendirildi. İlk üç dereceyi alan isimler ise şöyleydi;

7 Yaş Genel		7 Yaş Kızlar	
1.	Yağız Salik	1.	Ela Mira Yılmaz
2.	Ömer Yiğityatağan	2.	Beren Çetin
3.	Yunus Emre Arslan	3.	Aysima Çevik
8 Yaş Genel		**8 Yaş Kızlar**	
1.	Eren Gültekin	1.	Selma Karabulut
2.	Ali Bashirov	2.	Sinegül Aliyeva
3.	Kerem Arhan Akyüz	3.	Şehriban Nisa Ceylan
10 Yaş Genel		**10 Yaş Kızlar**	
1.	Yağız Kaan Erdoğmuş	1.	Özüm Özdemir
2.	Baver Yılmaz	2.	Sümeyye Taze
3.	Ömer Güneş Türk	3.	Aslınur Berrin
12 Yaş Genel		**12 Yaş Kızlar**	
1.	Aras Duran	1.	Defne Şenkal
2.	Yağız Kalınoğlu	2.	İpek Barış
3.	Arda Çamlar	3.	Latife Yade Günaştı
18 Yaş Genel		**18 Yaş Kızlar**	
1.	Ekin Barış Özenir	1.	Dila Baloğlu
2.	Emirhan Tarlabaşı	2.	Gülenay Aydın
3.	Zeki Berke Çaputçuoğlu	3.	Zeynep Çiftçi

Turnuvanın ödül törenine TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Federasyon Başkanımız Gülkız Tulay, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan Çavuşoğlu, TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı Belma Satır, Kamu Denetçileri Celile Özlem Tunçak, Yahya Akman, Fatma Benli Yalçın, Saadettin Kalkan, KDK Genel Sekreteri İbrahim Kılınç, Genel Sekreterimiz Mehmet Sedat Fırat, KDK İletişim Başkanı Mehmet Sarı, Yayın Kurulu Başkanımız Fatma Yılmaz, sporcular ve aileleri katıldı.

Hamle yapan ve dereceye giren tüm sporcularımızı yürekten tebrik ediyorum. Turnuvanın her kategorisinden seçtiğim birer maçı sizlere sunuyorum.

Alperen Boz – Yağız Salik



Beyaz at önde olsa da piyonlarının azalması Siyaha beraberlik şansı veriyor. Bildiğiniz gibi taş önde olan tarafın piyon değişimlerinden kaçınması gerek. Aksi takdirde teorik beraberlik durumları oluşur.

42.♘×a6 e5

Beyaz -a geçeri ile sonuca gitmeyi denerken Siyah da her fırsatta geçer piyonlarını kullanmayı deneyecek.

43.♘b8 ♖c8 44.♘d7 e4 45.a5 ♖d8 46.♘c5?

46.a6! ♖×d7 47.a7 ♖×a7 48.♖×a7 ile Beyaz kazanca daha hızlı ulaşabilirdi.

46...f5 47.a6 ♖a8 48.a7 ♔f7 49.♔g3 g5 50.♔f2?

50.♘d7! h4+ 51.♔f2 g4 52.h×g4 f4 53.♘b6 ♖g8 54.a8♕ ♖×a8 55.♖×a8 Nedense Beyaz geçer piyonunu kullanarak rakip kaleyi ele geçirmek istemiyor.

50...♔e7 51.♘b7 ♔d7 52.♘c5+ ♔d6 53.♘b7+ ♔c6 54.♘a5+ ♔b5 55.♘b3 ♔b6 56.♖a5 f4 57.♖×g5 ♖×a7

-a geçerini kaybettikten sonra Beyazın göz bebeği sadece -h piyonu. Fakat bu yeterli olmayacak. Mücadelede ağırlığını koyan taraf artık Siyah.

58.♖×h5 ♖a3 59.♘d4 ♖d3 60.♘e6 f3

60...♖a3 ile beklemede kalmak daha doğru olurdu. 61.♘×f4? alınamaz çünkü; 61...♖f3+ 62.♔e2 ♖×f4

61.♖h6 ♖d2+ 62.♔e1 ♖d6 63.♔f2 ♔a5 64.♔e3 ♔b4 65.♔×e4 f2 66.♖f6??

Nerden nereye diyebileceğimiz bir an!

66.♘f4 ♖×h6 67.♘d3+ ♔c4 68.♘×f2 ile artık Beyaz beraberlik yapmak için savaşacak.

66...♖×e6+! 67.♖×e6 f1♕ 68.♖b6+ ♔c5 69.♖b2 ♕×h3 70.♖c2+ ♔d6 71.♖d2+ ♔e6

Vezire karşı kale mücadelesini savunmak zordur. Çoğu konumda veziri olan tarafın kazancı vardır.

72.♖a2??

Oyundaki hamle hemen kaybettiriyor.

72...♕g4+ 73.♔e3 ♕g3+ 74.♔e4 ♕e5+ 75.♔d3 ♕d5+ 76.♔e3 ♕×a2

0–1

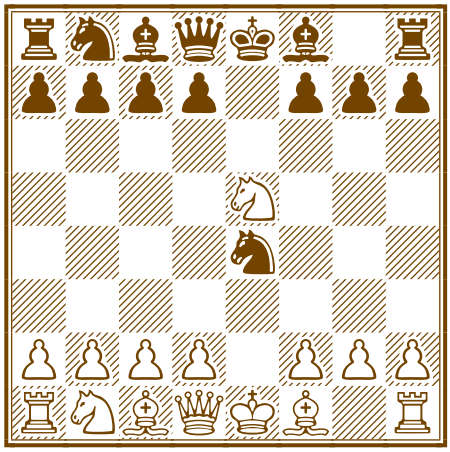
Ela Mira Yılmaz - Nehir Yöndem

1.e4 e5 2.♘f3 ♘f6

Petrov ya da diğer adıyla Rus Savunmasına giriliyor.

3.♘×e5 ♘×e4?

3...d6 sonrası e4 piyonunu almak doğru olandı. 4.♘f3 ♘×e4 5.♕e2 ♕e7 Siyah için sorun yok!



4.♕e2!

Siyah çok bilinen bir tuzağa düşüyor.

4...d5 5.d3 ♘c5

5...♕e7 ile Siyah ancak piyon kaybı ile kurtarabilirdi. 6.d×e4 ♕×e5 7.e×d5

6.♘c6+ ♗e7 7.♘×d8 ♔×d8

Ünlü açılış tuzaklarından biri gerçekleşti!

1–0

Meyla Altan – Selma Karabulut

1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 d6 5.♗b5 ♗d7 6.♘×c6

Sicilya Savunmasında bu hamle önerilmez. Nedeni ise siyahın merkezi daha çok piyonla destekleyecek olması ve açılacak olan -b dikeyinin siyah kaleye fayda sağlaması.

6...b×c6 7.♗c4 ♘f6 8.♘c3 e6 9.♗g5 ♗e7 10.♗×f6 g×f6!

Zorunlu gözüken bu hamle aslında siyahın isteğiydi. Çünkü beyaz şah hangi kanata rok yaparsa Siyahın kaleleriyle saldırı yapabileceği bir dikeyi olacak.

11.0–0 ♖g8 12.♕f3 ♕c7 13.♖ad1 e5 14.♕h5

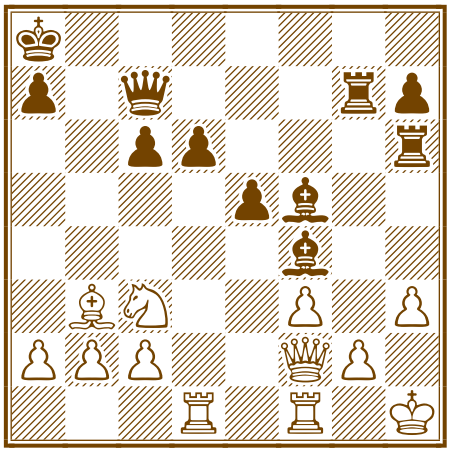
♖g7 15.h3 0–0–0! 16.♗×f7 ♔b8 17.♗b3 ♔a8

Harika bir strateji! Siyah saldırıya geçmek için tüm hazırlıklarını tamamlıyor. Artık hız kesmeden operasyona başlayabilecek.

18.♔h2 ♖f8 19.♕e2 f5 20.e×f5 ♗×f5 21.♕d2 ♖f6 22.♕e3 ♖fg6 23.♖g1 ♗g5

Beyaz etkili gelen saldırı karşısında seyirci kalıyor!

24.♕e2 ♗f4+ 25.♔h1 ♗g4 26.f3 ♗f5 27.♕f2 ♖h6 28.♖gf1

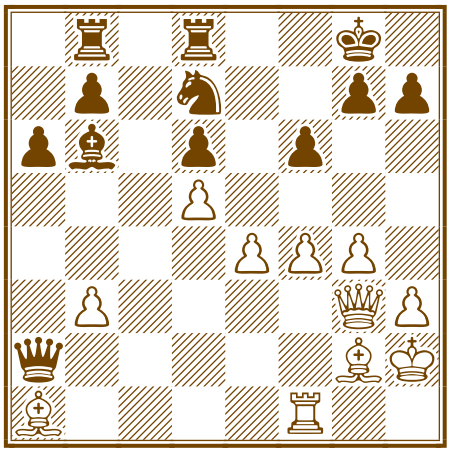


28...♗×h3 29.g×h3

29.♔g1 ♗h2+ 30.♔×h2 ♗×g2+ 31.♔g1 ♖h1#

29...♖×h3+ 30.♕h2 ♖×h2# 0–1

Ali Bashirov – Renas Yapıcı



27.e5!

Fillere sahip olan tarafın oyunu açması gerekir. Oyunu açmak da piyon duvarlarının yıkılmasıyla mümkündür.

27...d×e5 28.f×e5 ♘×e5 29.g5! ♗c7 30.♔h1

Çaprazdan gelebilecek tehlikelerden kaçınmak için.

30...♔h8 31.g×f6 g×f6 32.♕h4 ♖f8 33.♗d4

33.♖×f6 ♕×a1+ vardı.

33...b5 34.♖×f6 ♕b1+ 35.♗g1 ♖×f6 36.♕×f6+ ♔g8 37.d6!

Piyon duvarlarıyla fillerin bağlantısına çok güzel bir örnek!

37...♗b6 38.♗d5+ ♘f7 39.♗×f7+ ♔f8 40.♗g6+ ♔g8 41.♕f7+ ♔h8 42.♕×h7# 1–0

Şeyma Ekici – Özüm Özdemir

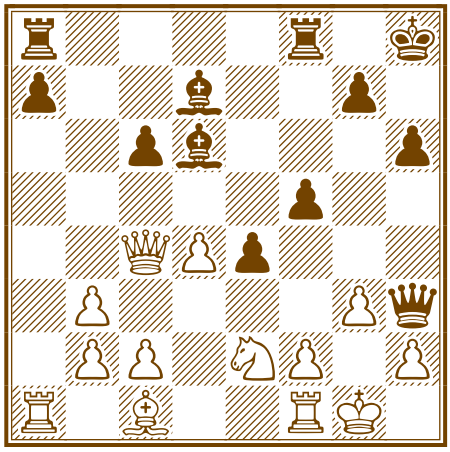
1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗c4 ♘f6 4.♘g5 d5 5.e×d5 ♘a5

5...♘×d5 6.♘×f7 ♔×f7 7.♕f3+ Meşhur kızarmış ciğer saldırısı olurdu.

6.♗b5+ c6 7.d×c6 b×c6 8.♕f3

İki at savunmasının uzun teorisi karşımızda.

8...♗d7 9.♗a4 h6 10.♘e4 ♗e7 11.♗b3 ♘×b3 12.a×b3 0–0 13.0–0 ♘×e4 14.♕×e4 ♗d6 15.d4 f5 16.♕d3 e4 17.♕c4+ ♔h8 18.♘c3 ♕h4 19.g3 ♕h3 20.♘e2



20...f4! 21.♗×f4 ♗g4 22.♗×d6 ♗f3 23.♘f4 ♖×f4 24.♕g8+ ♔×g8 25.♗×f4 ♕g2#

Çok şık bir galibiyet!

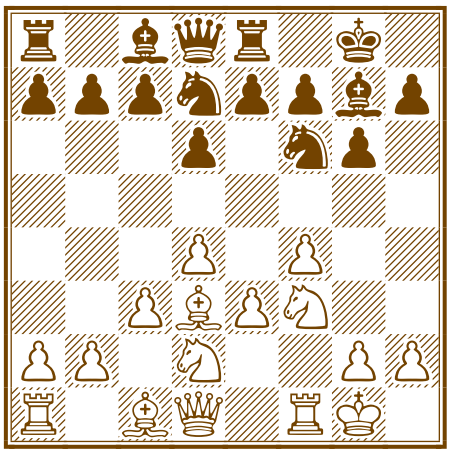
0–1

Çınar Öner – Yağız Kaan Erdoğmuş

1.d4 ♘f6 2.e3 g6 3.f4 ♗g7 4.♘f3 0–0 5.♗d3 d6 6.0–0 ♖e8 7.c3

Beyaz taş duvar sistemini diziyor. Fakat Siyah bu duvarı yıkabilecek etkili bir plana sahip!

7...♘bd7 8.♘bd2



8...e5!

İşte bu! Böylece taş duvar piyon dizilimi etkisini kaybedecek ve zayıflayıp Siyah için hedef haline gelecek.

9.f×e5 d×e5 10.d×e5

10.♘×e5? ♘×e5 11.d×e5 ♕×d3 12.e×f6 ♕×e3+ 13.♔h1 ♗f8 Siyah üstün kalırdı.

10...♘×e5 11.♘×e5 ♖×e5 12.♘c4 ♖e8 13.♕e2 ♗g4 14.♕c2 ♕d7 15.♗d2?? ♖ad8!

ve dikeyden taş kaybı kaçınılmaz.

16.♗×g6 h×g6

0–1

Defne Şenkal – Duru Aksoy

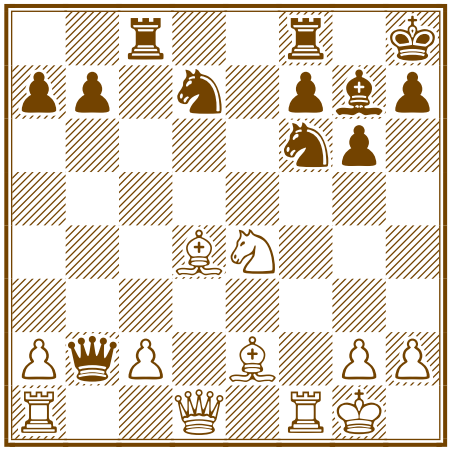
1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 ♘c6 6.♗e2 g6 7.0–0 ♗g7 8.♗e3 0–0 9.f4 ♕b6 10.e5

Beyaz b2'ye gelen saldırıya karşı bir tuzak kuruyor!

10...d×e5 11.f×e5 ♘×e5 12.♘f5 ♕×b2 13.♘×e7+ ♔h8 14.♗d4 ♘ed7?

14...♕b4! 15.♘×c8 ♖d8! bu devam yolunu bulmak gerçekten zor!

15.♘×c8 ♖a×c8 16.♘e4



16...♕×c2?

16...♕b4! Yine kurtarıcı olurdu! 17.♘xf6 ♘xf6 18.♗xf6 ♕b6+ 19.♔h1 ♗xf6

17.♘×f6 ♘×f6 18.♗×f6 ♕c5+ 19.♔h1 ♗×f6 20.♖×f6

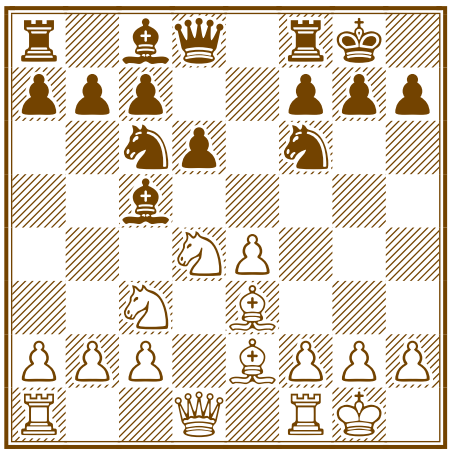
Beyaz dikkatli bir oyunla galip gelmeyi başarıyor.

1–0

Yağız Kalınoğlu – Mert Kineşçi

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♘c3 ♘f6 4.♗e2 ♗e7 5.0–0 0–0 6.d4 e×d4 7.♘×d4 ♗c5 8.♗e3 d6?

8...♗b6 piyon yapısının bozulmasını engellemek için gerekliydi.



9.♘×c6! b×c6 10.♗×c5 d×c5

ve Siyahın oluşan üç katlı pastası maalesef ağız tadıyla yenilmeyi bekliyor!

11.♕×d8 ♖×d8 12.♖ad1 ♖×d1 13.♖×d1 ♗b7

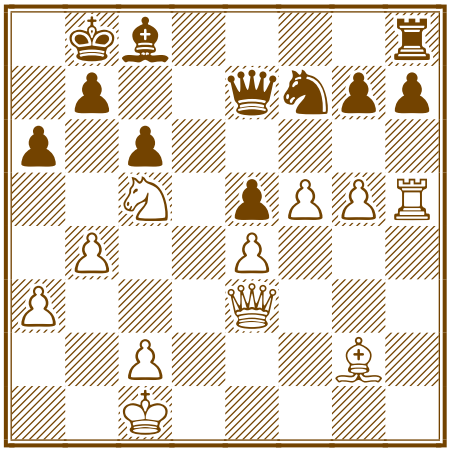
13...♗e6 Daha çalışkan olmaz mıydı?

14.f4 h6 15.♗f3 c4 16.e5 ♘h7 17.♖d7 ♖c8 18.♘e4 ♘f8 19.♖d1 ♘e6 20.♗g4 ♖e8 21.♗×e6 ♖×e6 22.♘c5 ♖e8 23.♘×b7 ♖b8 24.♖d8+ ♖×d8 25.♘×d8

Piyon yapılarının bozulması rakip taşların sizin bölgenize girmesini kolaylaştırır. Bu mücadele buna güzel bir örnek oldu.

1–0

Dila Baloğlu – Elifnaz Akat



26.♕g3

Baskı kurabileceğiniz tüm noktalara saldırmanız, yapışmanız gerekir!

26...♕d6 27.♘d3 ♕d4 28.g6

Sloganımız belli; koruyan taşla uğraş, hedefine ulaş.

28...♘h6 29.g×h7 ♖×h7 30.♕×e5+ ♕×e5 31.♘×e5

Baskı sonuç getirdi ve Beyaz önemli bir piyon kazandı.

31...♖h8 32.♖g5 ♖e8 33.♘d3 ♖e7 34.♔d2 ♔c7 35.♔e3??

35.c4 ve sonra Şc3 yoluyla şahın ilerlemesi gerekliydi.

35...♘g8

35...♘xf5+ Bu fırsat siyahın son şansıydı.

36.e5 ♘f6 37.♔d4

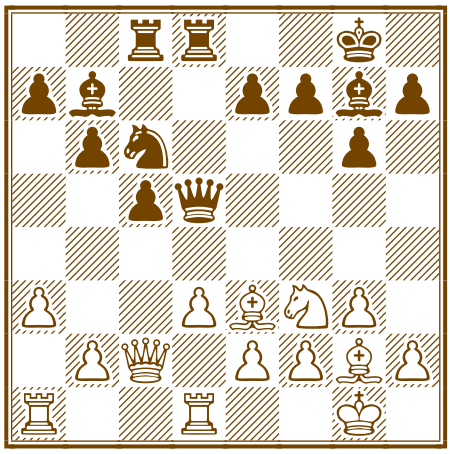
> *Türkiye'nin en büyük ödüllü turnuvasının ödül töreni TBMM'de düzenlendi.*

Oyunsonlarında şahların oyuna katılımı son derece önemlidir. Bu katılım karşımızdaki mücadele olduğu gibi fark yaratır.

37...♘d7 38.e6 ♘f6 39.♘e5 ♔d6 40.♘c4+ ♔c7 41.♘e5 ♔d6 42.c4 ♔c7 43.♘f7 b6 44.♖×g7 c5+ 45.b×c5 b×c5+ 46.♔×c5 ♘e8 47.♖g8 ♘f6 48.♖h8 ♘g4 49.♘d6 ♘e5 50.♖×c8# 1–0

Uğur Can Hatırlı – Ekin Barış Özenir

1.♘f3 ♘f6 2.g3 b6 3.♗g2 ♗b7 4.0–0 g6 5.c4 ♗g7 6.♘c3 0–0 7.d3 d5 8.c×d5 ♘×d5 9.♕c2 c5 10.♖d1 ♘c6 11.a3 ♖c8 12.♘×d5 ♕×d5 13.♗e3 ♖fd8



14.♘d2??

Bu seviye için beklenmedik bir hata!

14.♖ab1 ♘a5 ve sonrasında c4 sürme fikriyle konum Siyaha gülümsüyor.

14...♕×g2+! 15.♔×g2 ♘d4+

taş kaybı kaçınılmaz olduğu için Beyaz terk edio yor.

0–1

OKUL SPORLARI'NDA YARI FİNAL HEYECANI SONA ERDİ





FM Yasin Emrah Yağız
FIDE Antrenörü
yasinemrahy@gmail.com

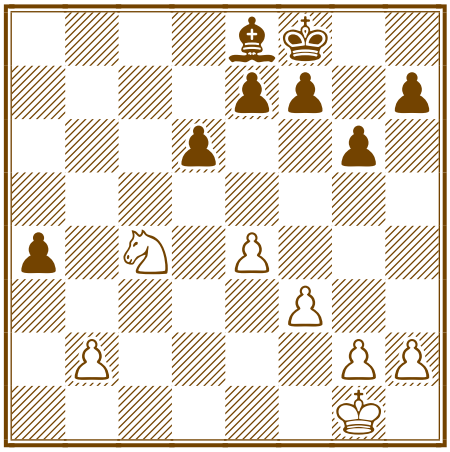
Gençlik ve Spor Bakanlığımız tarafından Federasyonumuz ve Ana Sponsorumuz Türkiye İş Bankası'nın katkılarıyla 2 – 11 Nisan 2021 tarihleri arasında 81 ilimizde il elemeleri düzenlenen turnuvanın yarı final müsabakaları 28 - 30 Mayıs 2021 tarihleri arasında 10 farklı kategoride gerçekleştirildi. Zaman temposunun 3 dakika + 2 saniye olduğu turnuva maçları chess.com platformu üzerinde online olarak oynandı.

Yaklaşık 2 bin 500 sporcunun hamle yaptığı Okul Sporları Yarı Final müsabakalarının ardından ilk 32'ye giren sporcular final heyecanına katılmaya hak kazandı. 2017 yılından beri olduğu gibi bu sene de Ana sponsorumuz Türkiye İş Bankası dereceye giren çocuklarımıza teknoloji ödülleri ile destek oldu.

Minikler A – Erkekler 1.Arif Ege Okudan 2.Mustafa Sezgin 3.Kaan Çalışkan	Minikler A – Kızlar 1.Arya Aydoğan 2.Özge Akın 3.Senem Gül Başsarı
Minikler B – Erkekler 1.Batu Doğan 2.Ertuğrul Demirbağ 3.Kerem Arhan Akyüz	Minikler B – Kızlar 1.Selam Karabulut 2.Berenay Erbaş 3.Defne Ela Yaman
Küçükler – Erkekler 1.Arda Çamlar 2.Ekin Deniz Toprak 3.Alp Madsman	Küçükler – Kızlar 1.İpek Sezer 2.Ela Pröttel 3.Elif Şarbak
Yıldızlar – Erkekler 1.Ediz Gürel 2.Kerem Erten 3.Egehan İpek	Yıldızlar – Kızlar 1.Ceren Tırpan 2.Ezel Özgör 3.Feride Dirican
Gençler – Erkekler 1.Işık Can 2.Yusuf Baran Cevizci 3.Emirhan Tarlabaşı	Gençler – Kızlar 1.Zeren Haktanırlar 2.Zeynep Çiftçi 3.Azra Ece Koç

Turnuvada hamle yapan ve dereceye giren tüm sporcularımızı tebrik ederken kategori birincilerinin birer maçını incelemenize sunuyorum.

Kaan Çalışkan - Arif Ege Okudan



Siyah piyon önde olmasının yanı sıra filin at karşısındaki üstünlüğüne de kullanabileceği bir oyunsonu konumunda.

33...♗b5 34.♘a3 ♗c6 35.♘c4 ♔e8

İki tarafında şahlarını mücadeleye dahil etmesi kaçınılmazdır.

36.♔f2 ♔d7 37.♔e3 e5 38.♔d3 ♗b5 39.♔c3 f5!

Merkez piyonlarını hareketlendirip geçer piyon oluşmasını sağlamak geçerli bir plan.

40.♘a3 ♗c6 41.e×f5

41.♔d3 ♔e6 42.♘c2 d5 43.e×d5+ ♔×d5 Siyah yine kazanca yürürdü.

41...g×f5 42.♘c4 ♔e6 43.♔d3?

43.♔b4 Biraz daha dirençli olabilirdi. 43...d5 44.♘a5 ♗d7 45.♔c5 d4 46.♘c4

43...d5

43...♗b5 44.♔c3 ♗×c4 45.♔×c4 e4 ile Siyah daha hızlı sonuca ulaşabilirdi.

44.♘e3 ♗b5+ 45.♔d2 d4 46.♘c2 ♔d5 47.♘a3 ♗a6 48.♔c2 e4 49.f×e4+ f×e4

Siyah istedi bir geçer, Beyaz verdi iki geçer.

50.♔d2 e3+ 51.♔e1 ♔e4 52.♘c2 d3 53.♘b4 d2+ 54.♔d1 ♗c4 55.♘c2 ♔d3

55...♗b3 Çok şık mat şeması vardı. 56.h3 ♔d3 57.g4 ♗xc2#

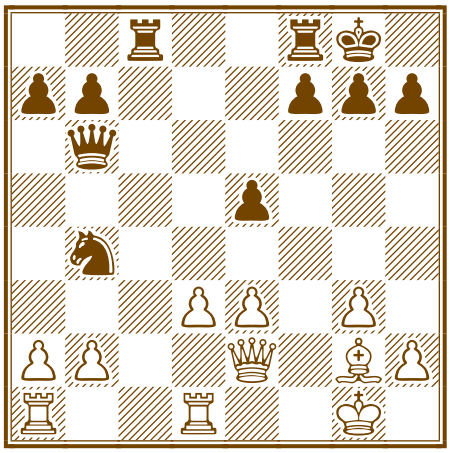
56.♘b4+ ♔d4 57.♘c2+ ♔e4 58.h3 ♗b3 59.h4 ♗×c2+

59...♔d3 60.h5 ♗×c2#

60.♔×c2 ♔f4 61.h5 ♔g3 62.h6 ♔f2 63.♔d1 e2+ 64.♔×d2 e1♕+

0–1

Arya Aydoğan - Zeren Demiral



18.a3?

Mücadelenin dinamiklerini göz ardı eden bir hamle.

18.♖d2 ♖fd8 19.a3 ile daha doğru olurdu.

18...♖c2?

Önemli bir fırsat kaçıyor diyebiliriz.

18...♘c2! 19.♖ac1 ♘xe3 20.♕f2 ♘xd1 21.♕xb6 axb6 22.♖xd1 ♖c2 Kazanca oynayan taraf Siyah olurdu.

19.♖d2 ♖×d2 20.♕×d2 ♘c6 21.♔h1 ♖d8 22.♕e2 ♘a5 23.♖d1 ♘b3 24.♕c2 ♘c5 25.d4!

Beyaz baskı altında kalmış piyonunu geçer piyona dönüştürerek başrole alıyor.

25...e×d4 26.e×d4 ♘e6 27.d5 ♘c7 28.♕c4 g6 29.♖c1 ♘e8 30.b4 ♕d6 31.♖f1 ♘f6 32.♖d1 ♕d7 33.♕d4 ♔g7 34.♖f1 ♕d6 35.g4 a6??

Rakibin açık tehdidini görmezden gelmek mağlubiyeti getiriyor.

35...h6 36.h4 g5 37.hxg5 hxg5 38.♖f5 ♔g6 Siyahlar dikkatli oynayarak mücadelede kalabilirdi.

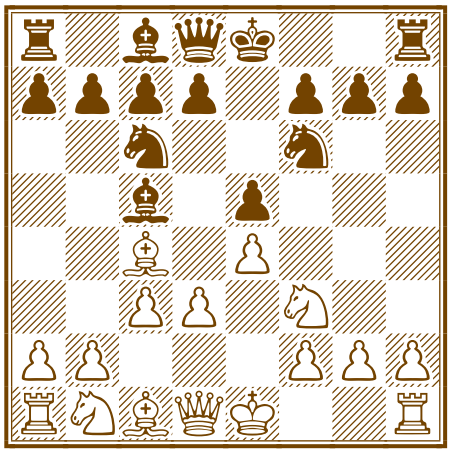
36.g5 ♔g8 37.♕×f6 ♕×f6 38.♖×f6

Taş kazancı sonrası disipline kalması Beyaz için yeterli olacak.

38...♖c8 39.h3 ♖c1+ 40.♔h2 ♖c3 41.♖f3 ♖c7 42.♖d3 ♖d7 43.♔g3 ♔f8 44.♔f4 ♔e7 45.♔e5 ♖d6 46.♖c3 ♖d7 47.d6+ ♖×d6 48.♖c7+ ♖d7 49.♖×d7+ ♔×d7 50.♗×b7 ♔e7 51.♗×a6 1–0

Batu Doğan - Umut Asaf Kurtulmuş

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗c4 ♘f6 4.d3 ♗c5 5.c3



5...d5?

Siyahın merkeze yönelik temel amacı olan d5 hamlesi bu konum için henüz hazır değil.

6.e×d5 ♘×d5 7.♕b3! ♗e6 8.♕×b7 ♘a5??

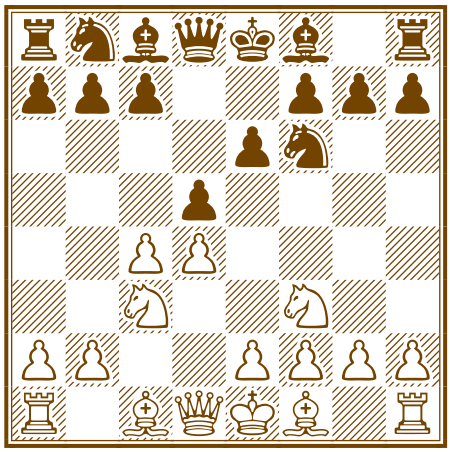
Büyük hata çok erken geliyor.

8...♘de7 9.♗xe6 fxe6 10.0–0 0–0 Siyah için tek çareydi.

9.♕b5+ c6 10.♕×c5 1–0

Selma Karabulut - Nur Pişkin

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♘f6 4.♘f3



4...♘c6?!

Klasik hata! -c piyonun önünü kapatmak Siyahı



Okul Sporlarında sporcularımız online olarak yarıştılar.

gelecekte sıkıntılı bir konuma götürecek. Nedeni ise Siyahın c piyonunu alan kazanmak ve merkeze baskı kurabilmek amacıyla kullanamayacak olması.

5.♗g5 ♗b4 6.e3 ♗×c3+ 7.b×c3 0–0 8.♗e2 ♗d7 9.0–0 ♕e7 10.♖b1 b6 11.♕c2 h6 12.♗h4 ♖fe8 13.♘e5 ♖ad8 14.f4

Bu tip açılış sistemlerinin bilinen fikri. Beyaz -f piyonun ilerlemesi ile asansör kale manevrası da yapabilecek, şah kanadı atağı da planlayabilecek.

14...a5

14...♘a5 15.♗d3 ♘xc4 16.♗xc4 dxc4 17.♘g4 ♗c6 18.♘xf6+ gxf6 19.e4 Siyah için zorluklarla dolu olurdu.

15.♗d3 ♔f8?

Gördüğünüz gibi Siyah sıkışık konumda kaldı. Bunun dayandığı temel hata ilk hamlelerde yapılan Ac6 hamlesiydi diyebiliriz.

16.♗g6! ♖c8

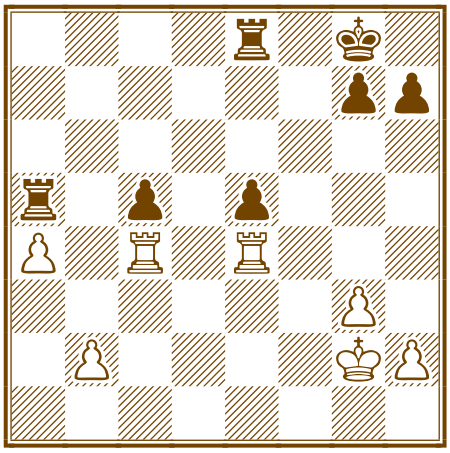
16...fxg6 17.♘xg6+

17.♗×f7 ♖ed8 18.♘g6+ ♔×f7 19.♘×e7

ve Beyaz -c piyonunun önemini adeta Siyah için vurguladı.

1–0

Arda Çamlar - Deniz Dirikolu



İki güçlü oyuncu arasında oluşan oyunsonu gerçekten zorluklarla dolu. Beyaz rakibin zayıf piyonlarına saldırabildiği için biraz daha iyi durumda. Siyahın aktif oyun kurması gerekiyor ki oyun dengede kalabilsin.

32...♔f7 33.♔f3 ♔e6 34.b3 ♔d5 35.♔e3 ♖a6 36.♖c3 ♖f6?

Bir hata tüm dengeleri bozuyor!

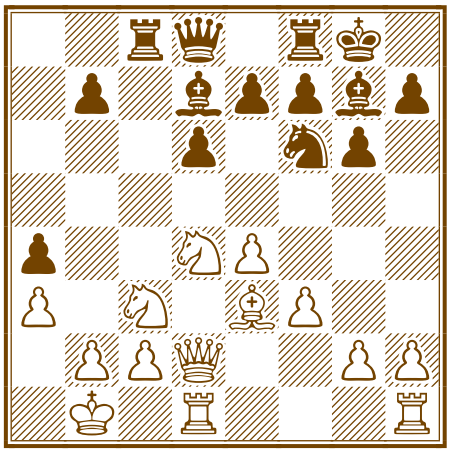
36...♖b8! ile b3 geri kalmış piyonuna yapışmak son derece gerekliydi. 37.♖ec4 ♖xb3 38.♖xc5+ ♔d6 39.♖xb3 ♔xc5 40.♖b5+ ♔c6 41.♖xe5 ♖xa4 42.♖e7 ♖g4 43.♔f3 ♖g6 Beraberliğe çok yakın bir konum.

37.♖ec4 ♖g8

37...♖c8 Oynanamaz çünkü; 38.♖d3+ ♔e6 39.b4

38.♖×c5+ ♔d6 39.♔e4 ♖gf8 40.♖c6+ ♔d7 41.♖c7+ ♔e8 42.♖c8+ ♔f7 43.♖×f8+ ♔×f8 44.♔×e5 ♖f2 45.h4 ♖e2+ 46.♔d4 ♔e7 47.♖e3+ 1–0

Fatma Simay Karakılınç - İpek Sezer



Ters kanatlarda rok konumu gördüğünüzde "piyon saldırısı" planını hatırlıyor olmalısınız. Kim daha hızlı rakip şahın piyon duvarını bozarsa ve kaleleri için dikey açarsa galibiyet o tarafın olacak.

15...♖b8 16.g4 b5 17.♘a2 ♕c7 18.♘b4

Bu bloke Siyahın gelişini önemli ölçüde yavaşlatıyor.

18...♖fc8 19.h4 h5 20.♖dg1 h×g4 21.h5 g×h5?

Siyah bir anda Beyazın saldırı fırtınası altında kaldı. Böylesi bir konumda hatasız oynamak hiç de kolay değil.

21...♕c4 22.hxg6 fxg6 23.♕g2 ♖c5 Daha dirençli olan bu devam yolunu bulmak zordu.

22.f×g4 ♘×e4 23.♕d3

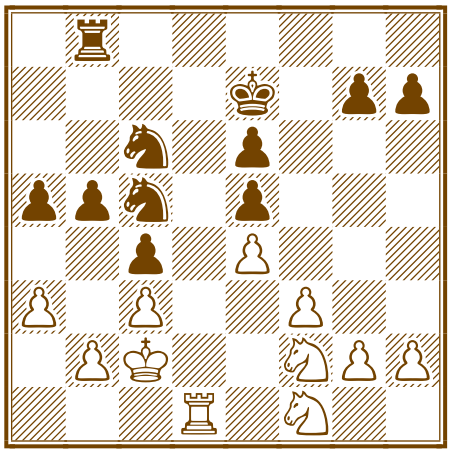
23.♕g2 ♕b7 24.gxh5 Beyazın saldırısı durdurulamaz.

23...♘c5 24.♕d2 ♗×g4 25.♘d5 ♕d7 26.♗h6 ♘e4 27.♕e3 ♗×h6 28.♕×h6 ♘f6 29.♘×f6+ e×f6 30.♖×h5

ve mata çare yok! Ters kanatlarda rok konusuna güzel bir örnek.

1–0

Ediz Gürel - Kerem Erten



24...b4?

Siyah kazanmak için en dikkat çekici adımı atıyor fakat bu hamle c4 piyonunu savunmasız bıraktığı için hatalı olacak.

24...♖f8 25.♘e3 h5 ile Siyah daha kontrollü bir oyun oynamalıydı.

25.a×b4

25.♘e3 bxc3 26.bxc3 ♘a4 27.♘xc4 Beyaz -c dikeyinden karşı atak geleceği için c4 piyonunu hemen almamış olabilir.

25...a×b4 26.♘e3 ♘a5?

26...b3+ 27.♔b1 ♘a5 Siyah böylece tekrar dengeyi sağlayabilirdi.

27.♖a1!

Rakip kampa girebilmek ve siyah taşlara baskı kurabilmek için harika bir fırsat!

27...♘cb3 28.♖a4! ♖d8 29.♘×c4 b×c3 30.♘×a5 ♘×a5 31.b×c3 ♘c6

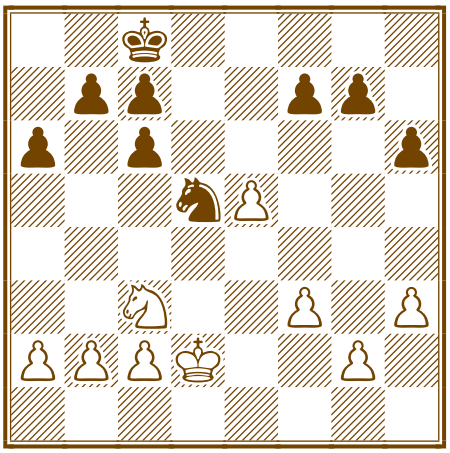
Geçer piyona sahip olan Beyaz için yavaş ama güvenli bir serüven başlıyor. Geçer piyonun kontrollü ilerleyişini keyifle izlemeniz için mücadelenin bundan sonrasını yorumsuz bırakıyorum.

32.♘d3 ♔f6 33.♖a6 ♖c8 34.♔d2 ♘e7 35.♘b4 ♖d8+ 36.♔c2 ♘g6 37.g3 ♘e7 38.c4 ♖c8 39.♔c3 ♔f7 40.♖a7 ♔f6 41.♖a5 ♖d8 42.c5 ♖d1 43.♖a2 ♖c1+ 44.♖c2 ♖a1 45.♔c4 ♘c8 46.c6 ♔e7 47.♖d2 ♖c1+ 48.♖c2 ♖h1 49.♔b5 ♖b1 50.♔a5 ♖a1+ 51.♖a2 ♖c1 52.♔b5 ♔d8 53.♖d2+ ♔e7 54.♖d7+ ♔f6 55.c7 ♖b1 56.♖d8 ♘e7 57.c8♕ ♘×c8 58.♖×c8 ♖f1 59.♘d3 ♖d1



60.♖c3 ♖h1 61.♖c2 ♖d1 62.♔c4 ♖f1 63.♖f2 ♖d1 64.♔c3 ♖a1 65.♔d2 ♖a2+ 66.♔e3 ♖a3 67.♖b2 ♖a1 68.♖b5 ♖h1 69.h4 ♖g1 70.♔f2 ♖a1 71.♘×e5 ♖a2+ 72.♔e3 ♖a3+ 73.♘d3 h6 74.g4 ♖a1 75.e5+ ♔g6 76.♘f4+ 1–0

Aybike Küçük - Ceren Tırpan



Taşların eşit olduğu bu oyunsonunda tek kusur Siyahın sahip olduğu duble piyon diyebiliriz. Fay kat bu galibiyet için Beyaza yetecek mi, görelim.

21.♘e2 ♔d7 22.f4 c5 23.c4 ♘b4 24.a3 ♘c6 25.a4 b6 26.♔d3 ♔e6 27.♔e4 g6 28.g4 ♘e7?

28...g5 29.f5+ ♔d7 Beyaz piyonlar bir hayli ilerledi ama Siyah bu şekilde konumu tutabilir ve mücadeleyi beraberliğe götürebilirdi.

29.g5?

29.f5+! Çok teknik bir fırsat kaçıyor! 29...♔d7 **(29...g×f5+ 30.g×f5+ ♘×f5?? 31.♘f4+ ♔e7 32.♘d5+ ♔e6 33.♘×c7+ ♔d7 34.♔×f5 ♔×c7 35.♔f6)** 30.a5! gxf5+ 31.gxf5 ♘c6 32.axb6 cxb6 33.♘c3 Beyazın işi çok daha kolay olurdu.

29...h5 30.♘c3 c6 31.♘e2 ♘f5 32.♘g1 ♘d4 33.♘f3 ♘e2 34.♔e3 ♘g3 35.♘d2 ♘f5+ 36.♔e4 ♘e7

36...a5! Beyazın a5 fikrin kesmek için kesinlikle gerekliydi!

37.♘b3

37.a5! bxa5 38.♘b3 Çok zeki bir plan olurdu.

37...♘c8 38.a5 b×a5 39.♘×c5+ ♔e7 40.♘×a6 ♘b6 41.b3

41.♔d4! Daha etkili değil miydi? 41...♘d7 42.♘c5 ♘b6 43.♘b7 a4 44.♔c5

41...a4 42.c5??

İnanılmaz bir hata! Siyahların kazanca dair hiç umudu yokken Beyaz altın kasede galibiyetin anahtarı rakibine sunuyor!

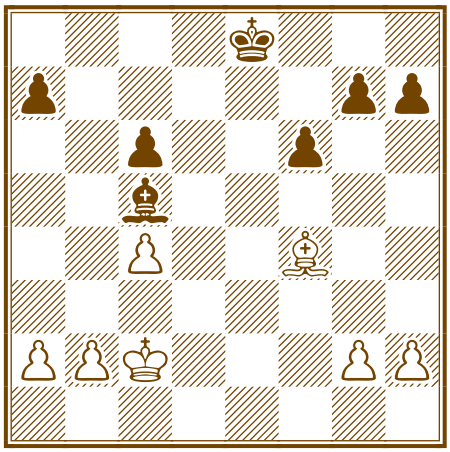
42...a×b3! 43.c×b6 b2 44.♔d4 b1♕ 45.♔c5 ♕b5+ 46.♔d4 ♕×b6+

Sıra dışı bir mücadeleydi!

0–1

> *Ters kanatlı roklarda "piyon saldırısı" planını hatırlamalısınız!*

Işık Can - Enes Işılak



Çok öğretici bir oyunsonu incelemesi bizi bekliyor. Taşların eşit olduğu aynı renkli fil oyunsonunda şah aktivitesi ve piyonların marifeti bakalım ibreyi kime döndürecek.

22.♔c3 g5 23.♗d2 ♔d7 24.g4 ♔e6 25.b4 ♗g1 26.h3 a6 27.♔d3 ♔e5 28.♗c3+ ♔e6 29.♔e4 ♗b6 30.a4 ♗c7 31.♗d4 ♗b8 32.b5 a×b5 33.c×b5 c×b5 34.a5 b4 35.♔d3 f5 36.♔c4 f×g4?

Bu hamlenin oyunun kaybettirdiğine inanmak güç ama neden Siyah f4 ile korumalı geçer piyona sahip olmak istemedi?

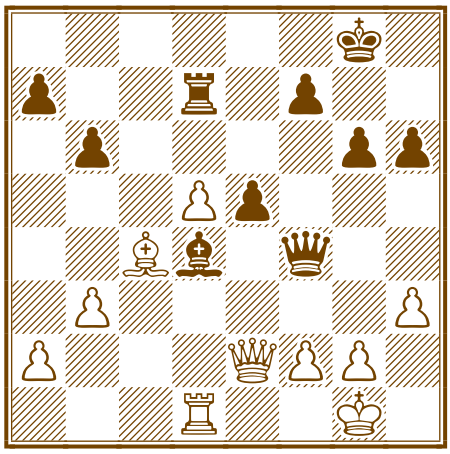
36...f4! 37.♔xb4 ♔d5 38.♔c3 ♗d6 39.a6 ♔c6 40.♔d3 ♔c7 41.♔c4 ♔b8 42.♔d5 ♗b4 43.♔e4 ♗e7 44.♔f5 h6 45.♔g6 ♗f8 46.♗g1 ♔a8 47.♗b6 ♔b8 48.♗d4 ♔a8 ile beraberlik olmaz mıydı?

37.h×g4 ♗d6 38.a6 ♗b8 39.♔×b4 ♔d5 40.♔c3 ♔c6 41.♔d3 ♔d5 42.♗e3

Beyaz şahın eninde sonunda şahkanadına ulaşacağı ve piyonları ele geçireceği için Siyah terk ediyor. Çok güzel teknik bir galibiyet diyebiliriz.

1–0

Nehir Tokat - Zeren Haktanırlar



32.b4?

Baskı altında kalan Beyaz beklenmedik bir hata yapıyor. 32.♖d3 ♔g7 33.g3 ♕c1+ 34.♔g2 ile sorunları bertaraf edebilirdi.

32...♗×f2+

Bu piyonun kaybı hem -e geçerinin oluşmasını hem de şah konumundaki siyah karelerin zayıflamasına neden oluyor ki bu Siyah için galibiyetin tarifi.

33.♔h1 ♗g3 34.♖f1 ♕d4 35.a3 ♔g7 36.♗a2 e4 37.♗b1 f5 38.♗a2 f4 39.♗b1 e3 40.♕g4 ♖d6 41.♖d1 ♕e5 42.♖c1 h5 43.♕e2 ♕×d5 44.♔g1 ♕d2 45.♕×d2 ♖×d2 46.♔f1 e2+ 47.♔g1 e1♕+

Bir hata böylesi büyük sonuçlar getirebiliyor. Bu yüzden satranç çok titiz oynanması gereken bir mücadele.

0–1

> *Bir hata çok kötü sonuçlara yol açabiliyor o nedenle satranç çok titiz oynanması gereken bir oyun.*

Satranç Market

www.tsfmarket.com.tr



12. KAHRAMAN OLGAÇ ANMA SATRANÇ TURNUVASI





FM Yasin Emrah Yağız
FIDE Antrenörü
yasinemrahy@gmail.com

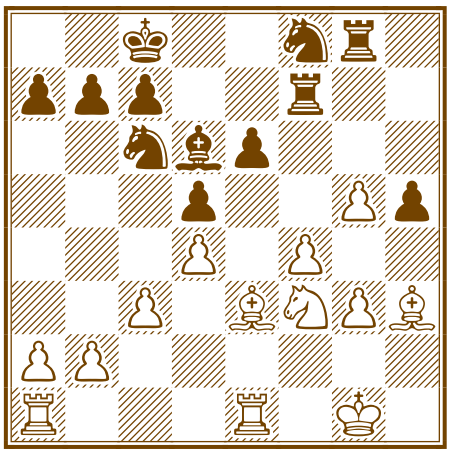
Türkiye Satranç Federasyonunun devlete bağlandıktan sonraki ilk başkanı olan, ülkemiz satrancının gelişimine önemli katkılar sunan ve 2009 yılında aramızdan ayrılan rahmetli Kahraman Olgaç anısına 12.'si düzenlenen Kahraman Olgaç Anma Satranç Turnuvası 27 Mayıs 2021 Perşembe günü chess.com platformu üzerinde 152 sporcunun katılımıyla gerçekleşti. Turnuva 16 Yaş ve Altı, Açık olmak üzere iki kategoride 3 dakika + 2 saniye eklemeli zaman temposu ile oynandı.

Kıyasıya mücadelenin ardından açık kategoride birinci Uğur Can Hatırlı, ikinci Ali Can Sabahi, üçüncü Yağız Kaan Sungu olurken 16 yaş ve altı kategoride ise birinci

Tuğrahan Avcul, ikinci Murat Yiğit Şibli, üçüncü Demhat Zerey oldular.

Sporcularımıza katılımlarından ötürü teşekkür ederken turnuvadan seçtiğim maçları incelemenize sunuyorum.

Uğur Can Hatırlı - Musa Ağgün



Bir piyon önde olan Beyaz için e6 geri kalmış piyonu açık bir hedef!

24.c4!

Aynı zamanda açmazda olan e6 zayıf piyonu Beyazın etkili oyunu ile çok daha tehlikeli hale geliyor.

24...d×c4 25.d5

fikir buydu, Açmaza Saldır!

25...♘d8 26.♘d4

Çok doğru! Açmazdaki taşa diğer taşlarımız ile saldırmalıyız, böylece kazancımızı artırırız.

26...♖e7 27.d×e6 ♘d×e6 28.♘f5

28.♘xe6! Çok daha hızlı kazanca giderdi. 28...♘xe6 29.♗d4 ♔d7 30.♗f6 ♖ee8 31.♖e4 ve devamında e1'e gelecek olan köşedeki kale gücü ile e6 noktası ele geçirilecek. Siyah bu duruma maalesef seyirci kalırdı.

28...♖e8 29.♖ad1 ♔b8

Açmazdan bir an önce kurtulmak için Siyah piyon kaybına razı oluyor.

30.♘×d6 c×d6 31.♖×d6 ♔c7 32.♖d2 b6 33.♔f2 ♘d7?

Atın bir görevi vardı. Bu hatayı Beyaz hemen fark ediyor.

34.♗×b6+ a×b6 35.♖×e6 ♘c5 36.♖×e8 ♖×e8 37.♗f5 b5 38.♖d5 ♘d3+ 39.♗×d3 c×d3 40.♖×d3 Beyaz üç piyon önde olsa da galibiyet için dikkatli oynamaya devam etmeli.

40...♔c6 41.♔f3 ♔c5 42.g4 h×g4+ 43.♔×g4 ♔c4 44.♖c3+ ♔d4 45.f5 b4 46.♖c7 ♖e2 47.a3 b3 48.f6 ♖×b2 49.f7 ♖f2 50.♖b7 ♔c3 51.g6 ♖g2+ 52.♔h5 ♖f2 53.g7

Disiplinli bir oyunla ulaşılan galibiyet.

1–0

Ali Can Sabahi - Şemseddin Taha Demir

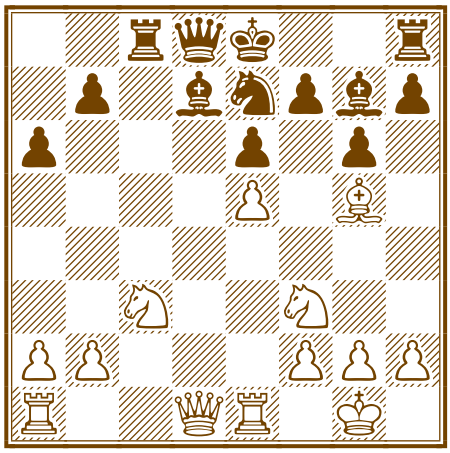
1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.♗b5+

Sicilya Savunması Moskova devamyolunun belirleyici hamlesi.

3...♘d7 4.0–0 a6 5.♗×d7+ ♗×d7 6.♖e1 g6 7.c3 ♗g7 8.d4 c×d4 9.c×d4 ♖c8 10.♘c3 e6 11.e5! d×e5 12.d×e5

Siyahın siyah karelerle ilgili sorunları var. Dikkatli oynamalı!

12...♘e7 13.♗g5



13...0–0?

En doğal gözüken rok hamlesi maalesef hatalı. Siyah, siyah kareler üzerinde büyüyecek tehlikeye çözüm bulunmalıydı.

Örneğin; 13...♗c6! 14.♕e2 0–0 15.♖ad1 ♕c7 Siyah için çok daha dirençli bir konum.

14.♕d6! ♖e8

14...♘f5 Siyah için son çare buydu! 15.♗×d8

♘×d6 16.♗e7 ♘c4 17.♗×f8 ♔×f8 18.b3 ♘×e5 19.♘×e5 ♗×e5 20.♖×e5 ♖×c3 Kalite kaybı ile mücadelede söz sahibi olabilirdi.

15.♖ad1 ♖c7 16.♘e4 h6 17.♘f6+ ♗×f6 18.♗×f6

ve Zugzwang! Siyahın 5 taşı da hareket edemez! Harika bir tablo!

18...♔h7 19.h4

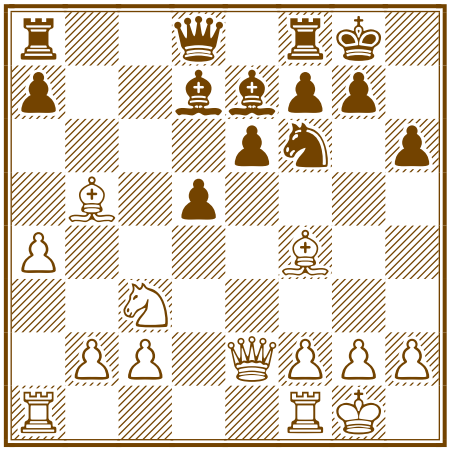
ve sonrasında h5 ile şahkanadını bozmak. Beyaz zugzwangda kalan rakibinin sinirlerini iyice geriyor.

19...♘f5??

Bu gerilime dayanamayan Siyah süreci Beyaz için hızlandırıyor.

20.♗×d8 ♘×d6 21.♗×c7 1–0

Kaan Sungu - Heval Yapıcı



13...♗×b5?

13...a6 14.♗d3 ♕b6 Konumsal açıdan kayıpsız devam edilebilirdi.

14.a×b5

Sonrası Beyaz için -a dikeyinde açık bir hedef var, a7 piyonu!

14...♗d6 15.♗×d6 ♕×d6 16.♖a6! ♕c7 17.♖fa1 ♕b7 18.h3 ♖fb8 19.♕e3 ♘d7 20.♖×a7 ♖×a7 21.♖×a7 ♕c8 22.♕d4 ♘f6 23.b6 ♕c6 24.♘a4 ♘d7 25.♖c7 ♕d6 26.♖a7 ♘×b6

Siyah piyonu almayı başardı ama ödediği bedel yine bir piyon olacak.

27.♖a6 ♖a8 28.♖×b6 ♖×a4 29.♕×g7+! ♔×g7 30.♖×d6

Beyaz bir piyon önde ve -b dikeyinde geçeri ile kaldı. Galibiyet için halen yeterli olmayabilir.

30...♖a1+ 31.♔h2 ♖b1 32.♖b6 ♖c1 33.c3 e5 34.♖d6 ♖d1?

En önemli ilkelerden biri rakip taşlara yapışarak rakibin hamle yapma özgürlüğünü kısıtlamaktır. Siyah bu oyunsonunda maalesef bu ilkeye aykırı davranacağı için kaybedecek. Bu ilk hata idi.

34...♖c2! 35.b4 ♖×c3 36.♖×d5 f6 37.♖d8 ♖b3 38.♖b8 ♖b2 Siyahın beraberlik için umudu var.

35.b4 d4 36.b5 ♖b1 37.c4 ♖b4 38.♖c6 e4 39.b6 d3 40.c5 d2?

Benzer hata ikinci defa geliyor.

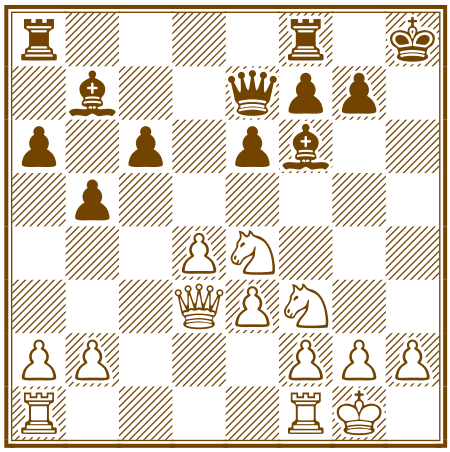
40...♖b5! ile piyonlara yapışmak en dirençlisiyş di. 41.♖c7 ♔f8 42.b7 d2 43.♖d7 ♖×b7 44.♖×d2 ♖b1 45.♖c2 ♔e7 46.c6 ♔d8 47.c7+ ♔c8

41.♖d6 ♖b2 42.♖×d2 ♖×d2 43.b7 ♖b2 44.c6 ♖b6 45.c7 ♖×b7 46.c8♕

Bu oyunsonu Siyah için rakip taşlara yapışmanın önemi konusunda vurgulu bir ders oldu diyebiliriz.

1–0

Tuğrahan Avcul - Alaattin Eren Emre



19.♘×f6

Bir piyon önde olan Beyaz dikkatli bir oyunla bakın taşlarını nasıl da güçlendirecek.

19...♕×f6 20.♘e5! ♖ad8

20...c5 Eğer Siyah başına geleceklerden haberdar olsaydı bu agresif karşılığı verirdi. 21.♘d7

♕h4 22.♘×f8 ♗×g2 23.♕h7+ **(23.♔×g2 ♕g4+ 24.♔h1 ♕f3+ 25.♔g1 ♕g4+** Üç konum tekrarı ile beraberlik olurdu.) 23...♕×h7 24.♘×h7 ♗×f1 25.♘g5 ♗c4 26.d×c5 ♔g8 Siyah mücadeleye devam ederdi.

21.♕a3!

Harika bir vizyon! Rakibin bölgesindeki zayıf karelerden faydalanmak adına etkileyici bir adım.

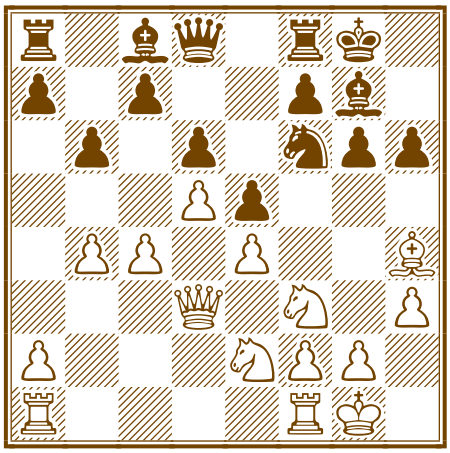
21...♕g5 22.f4 ♕f5 23.♖ac1 ♕e4 24.♕e7

Beyaz taşlarına yatırım yaparak 4 hamlede konumunu kazanca çevirdi diyebiliriz.

24...c5 25.♖f3 c×d4 26.♘×f7+ ♔g8 27.♘×d8 ♗d5 28.♖e1 d×e3 29.♖g3 ♕d4 30.♘×e6 ♗×e6 31.♕×e6+ ♖f7 32.♖g×e3 ♕×f4 33.♖f3 ♕d4+ 34.♔h1

Taşların gücüne odaklı, özenli oynanmış güzel bir oyun. **1–0**

Ege Görür - Murat Yiğit Şibli



16...g5!

Merkezin kapalı olduğu konumlarda kanat saldırısı başarı getirir.

17.♗g3 ♘h5 18.♘h2 f5! 19.f3 ♘f4 20.♗×f4 e×f4 21.♖ac1 f×e4 22.f×e4 ♖e8 23.♘d4 ♕f6 24.♘c6 ♕g6 25.♖fe1 ♗d7 26.♕f3 h5

hem g4'ün kontrolü hem de Siyah yeri geldiğinde g4 yapabilir. Fakat e4 geri kalmış piyon hedefi Siyaha daha cazip geliyor.

27.♔h1 ♗×c6 28.d×c6 ♖e5 29.b5 ♖ae8 30.♖e2 ♖×e4

Siyah zayıf piyona saldırdı ve ele geçirdi. Piyon yapılarının önemi bir kez daha karşımızda.

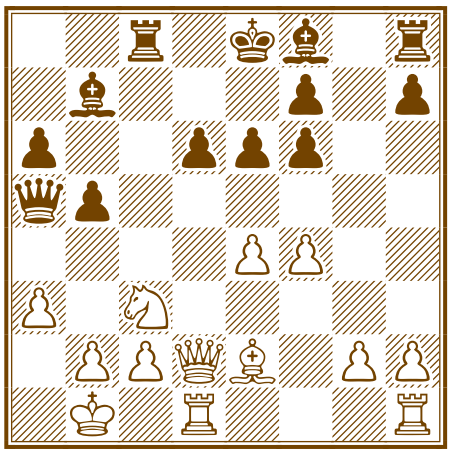
31.♖×e4 ♖×e4 32.♖c2

32.♖f1 ♔h7 **(32...♖×c4?? 33.♕d5+)** 33.♕d3 g4 Siyahın kontrollü gelişi durdurulamaz.

32...♖e1+ Kale kaybı yüzünden Beyaz terk ediyor.

0–1

Demhat Zerey - Murat Yiğit Şibli



16.e5!

Merkezde kalmış şah için çok gerekli bir tepki!

16...f×e5 17.f×e5 d5?

Bile bile lades!

17...♖×c3! Kesinlikle gerekliydi. 18.e×d6 **(18.♕×c3 ♕×c3 19.b×c3 d×e5)** 18...♗e4 19.♗d3 ♗d5 20.♕×c3 ♕×c3 21.b×c3 ♗×g2 22.d7+ ♔d8 23.♖hg1 ♗c6 Siyah fil çiftine güvenerek devam edebilirdi.

18.♘×d5!

Hiç de karmaşık değil!

18...♕×d2 19.♘f6+ ♔e7 20.♖×d2 ♗c6 21.♗f3 ♗g7 22.♗×c6 ♖×c6 23.♖d7+ ♔f8 24.♖hd1 ♗h6? Süreci hızlandırıyor ama konum gerçekten savunulamaz.

24...♖c8! Daha dirençliydi ama kurtuluş değildi. 25.♖d8+ ♖×d8 26.♖×d8+ ♔e7 27.♖d7+ ♔f8 28.♖a7 h5 29.♖×a6

25.♖d8+ ♔g7 26.♖×h8 ♔×h8 27.♖d8+ ♔g7 28.♖g8# 1–0

2021 TÜRKİYE ÜNİVERSİTELER ARASI ONLİNE SATRANÇ TURNUVASI



2021 Türkiye Üniversiteler Arası Online Satranç Turnuvası, 3-4 Haziran 2021 tarihlerinde chess.com platformu üzerinde gerçekleştirildi. 3+2 zaman temposu üzerinden oynanan turnuva toplamda 11 tur olarak düzenlendi. 3 Haziran 2021 tarihinde Genel kategori oynanırken, 4 Haziran 2021 tarihinde ise Kadınlar kategorisi oynandı. Erkekler kategorisinde 22 üniversiteden 106 sporcu yarışırken kadınlar kategorisinde ise 13 üniversiteden 29 sporcu hamle yaptı. Üniversitelerin takım sıralamalarında, Erkekler Kategorisinde her takımın en çok puan kazanan 3 sporcusunun, kadınlar kategorisinde her takımın en çok puan kazanan 2 sporcusunun puanları toplamına bakıldı.

Gene kategoriye Yaşar Üniversitesi adeta ambargo koyarken bireysel sıralamada şampiyonluğa 9,5 puan ile IM Cem Kaan Gökerkan, ikinciliğe 9 puan ile FM Umut Erdem Gündüz ve üçüncülüğe ise 8,5 puan ile FM Emre Emin Dedebaş ulaştı. Böylelikle ilk 3 sıralamanın hepsini elde eden Yaşar Üniversitesi, erkekler kategorisinde 27 puan ile şampiyon olurken, Özyeğin Üniversitesi 24 puan ile ikinci ve Gazi Üniversitesi ise 22 puan ile üçüncü oldu.

Kadınlar kategorisinde ise daha yakın bir mücadele geçerken bireysel sıralamada Gazi Üniversitesi adına yarışan Yağmur Güçlü 9 puan ile şampiyon olmayı başardı. Dicle Üniversitesi adına yarışan Tuba Gür 8,5 puan ile ikinci olurken Özyeğin Üniversitesi adına yarışan WFM

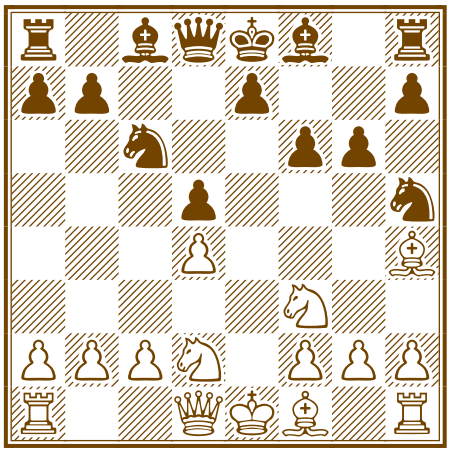


Mert Tırak
sporcu
merttirak0@gmail.com

Sinem Çağla Gündoğan ise 8 puan ile üçüncü olmayı başardı. Üniversite sıralamasına baktığımızda ise WFM Sinem Çağla Gündoğan-Ezgi Akti ikilisinden oluşan Özyeğin Üniversitesi takımı 15,5 puan ile şampiyon olmayı başardı. Yağmur Güçlü-Merve İrem Bölükbaş ikilisinden oluşan Gazi Üniversitesi 13 puan ile ikinci olurken Ece Türkkan-Sude Göksel ikilisinden oluşan Kadir Has Üniversitesi takımı 11,5 puan ile üçüncü oldu.

FM Ataberk Eren – IM Cem Kaan Gökerkan
2021 Türkiye Üniversiteler Online Satranç Şampiyonası - Genel

1.d4 ♘f6 2.♘f3 d5 3.♗f4 c5 4.e3 ♘c6 5.♘bd2 ♘h5 6.♗g5 f6 7.♗h4 c×d4 8.e×d4 g6



9.c3

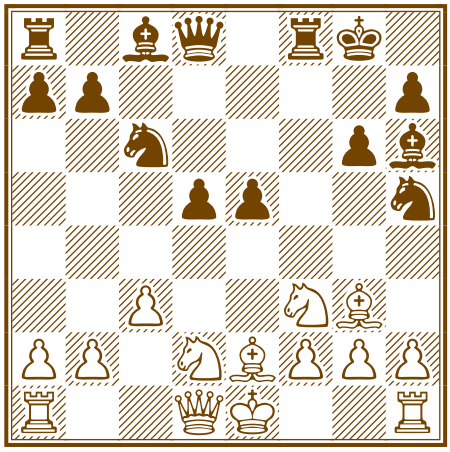
Beyazların bir an önce filini çıkıp rok atması gerekirdi. 9.♗b5 ♗h6 10.0–0 0–0 11.♘b3 ♕b6

9...♗h6 10.♗g3

10.♗e2 0–0 11.0–0 ♘f4 12.♖e1 g5 13.♗g3 g4 14.♘h4 ♘×e2+ 15.♖×e2 e5∓

10...0–0 11.♗e2 e5 12.d×e5 f×e5

Avantajı iyice eline alan Siyahların karşısında Beyazlar çok fazla direnemeyip hata yapıyor.



13.♘×e5? ♘×g3 14.♘×c6 ♕f6 15.♘f3 ♘×h1 16.♘cd4 ♗f5 17.♕b3 ♗e4 18.♔f1 g5 19.h3 ♖ae8 20.♔g1 g4 21.h×g4 ♘g3 22.f×g3 ♗e3+

Genel Kategori Bireysel Sıralama				
Sıralama	Name	Üniversite	Puan	Eşitlik Bozma
1	Cem Kaan Gökerkan	Yaşar Üniversitesi	9,5	69,25
2	Umut Erdem Gündüz	Yaşar Üniversitesi	9	64,5
3	Emre Emin Dedebaş	Yaşar Üniversitesi	8,5	56,5
4	Dinçer Taşdöğen	Özyeğin Üniversitesi	8	56,5
5	Efe Mert Kılıç	Özyeğin Üniversitesi	8	53,5
6	Ataberk Eren	Özyeğin Üniversitesi	8	51,5
7	Osman Talha Yurtoğlu	Gazi Üniversitesi	7,5	49,25
8	Doğukan Aslan	Özyeğin Üniversitesi	7,5	46,5
9	Ozan Berkay Gök	Yaşar Üniversitesi	7,5	45,75
10	Osman Mukuk	KTO Karatay Üniversitesi	7,5	45

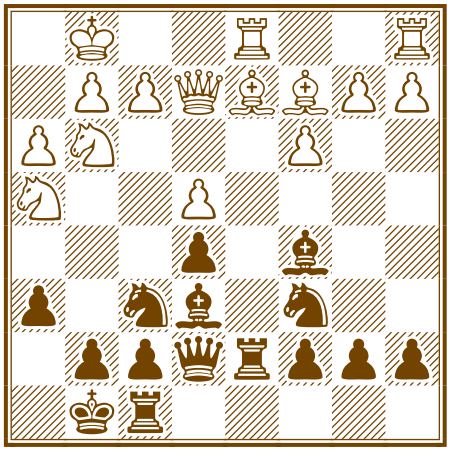
23.♔f1 ♕h6 24.♔e1 ♕h1+ 25.♗f1 ♗×d4 26.c×d4 ♗c2+ 27.♔d2 ♗×b3 0–1

WFM Sinem Çağla Gündoğan – Yağmur Güçlü
2021 Türkiye Üniversiteler Online Satranç Şampiyonası - Kadınlar

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗c4 ♘f6 4.d3 ♗e7 5.c3 0–0 6.♗b3 d6 7.♘bd2 h6 8.0–0 ♗g4

8...♘h7 9.♘c4 ♘g5 10.♘×g5 ♗×g5 11.f4 e×f4 12.♗×f4 ♗×f4 13.♖×f4 ♘e5=

9.h3 ♗e6 10.♗c2 d5 11.♕e2 ♗d6 12.♖d1 ♕e7 13.♘f1 ♖ad8 14.♘g3 d×e4 15.d×e4 ♗c5 16.♗d2 ♖d7 17.♘h4

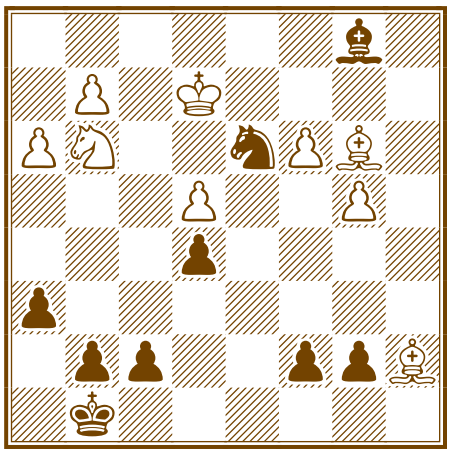


17...♘g4??

Siyahlar Beyazın hamlesini hesaplamayarak taş geri düşüyor 17...♖fd8 18.♘hf5 ♕e8 19.♗a4 ♗b6 20.♗e3 ♖×d1+ 21.♖×d1 ♖×d1+ 22.♕×d1=

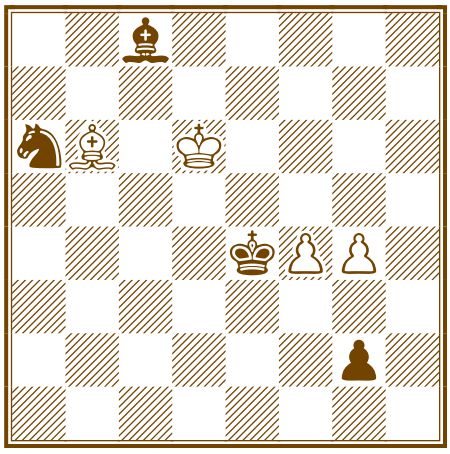
18.♘hf5 ♗×f2+ 19.♕×f2 ♘×f2 20.♘×e7+ ♖×e7 21.♔×f2 ♖d8 22.♗e3 ♖ed7 23.♖×d7 ♖×d7 24.♖d1 ♖×d1 25.♗×d1 ♗×a2 26.♗a4 ♘a5 27.♗×a7 ♘c4 28.b3 ♘d2 29.b4 ♗b1 30.♔e3 ♘c4+ 31.♔e2 ♘b2 32.♗b3 ♘d3

Beyazlar zaman sıkışmasında çatalı kaçırıyor.



33.♗b8?? ♘c1+ 34.♔d1 ♘×b3 35.♗×c7 ♗d3 36.♗×e5 f6 37.♗d6 ♔f7 38.♘f5 ♗×e4 39.♘e3 ♘a1 40.♗b8 ♘b3 41.♔e2 ♔e6 42.g3 ♘c1+ 43.♔d2 ♘d3 44.♗a7 ♘f2 45.h4 ♘h3 46.c4 f5 47.b5 g5 48.h×g5 h×g5 49.c5 f4 50.g×f4 g×f4 51.♘f1 f3 52.♔e3 ♔d5 53.♗b8 f2 54.♗g3 ♗g2 55.♗×f2 ♗×f1 56.♗g3

Beyazlar son beraberlik şansını da kaçırıyor 56.c6 b×c6 57.b×c6 ♔×c6=



56...♗×b5 57.♗d6 ♘g5 58.♔f4 ♘e6+ 59.♔e3 ♘×c5 60.♗×c5 ♔×c5 61.♔d2 ♔c4 62.♔c2 ♗a4+ 63.♔b2 b5 64.♔b1 b4 65.♔a1 ♔b3 66.♔b1 ♔c3 67.♔a1 b3 68.♔b1 b2 0–1

> *Kadınlar Kategorisinde Özyeğin Üniversitesi birincilik kürsüsüne yerleşti.*

Kadınlar Kategorisi Bireysel Sıralaması				
Sıralama	**İsim**	**Üniversite**	**Puan**	**Eşitlik Bozma**
1	Yağmur Güçlü	Gazi Üniversitesi	9	52,5
2	Tuba Gür	Dicle Üniversitesi	8,5	52,75
3	Sinem Çağla Gündoğan	Özyeğin Üniversitesi	8	45,75
4	Ezgi Akti	Özyeğin Üniversitesi	7,5	40
5	Ece Türkkan	Kadir Has Üniversitesi	7	42,5
6	Esra Kozan	Atatürk Üniversitesi	6	33
7	Poyraz Dursun	Özyeğin Üniversitesi	6	31
8	Seda Nur Demir	Pamukkale Üniversitesi	6	25
9	Ece Ada	Acıbadem Üniversitesi	5,5	26,75
10	Yağmur Varlı	Bezmialem Vakıf Üniversitesi	5,5	26

Erkekler Kategorisi Üniversite Sıralaması			
Sıralama	**Üniversite**	**Puan**	**Eşitlik Bozma**
1	**Yaşar Üniversitesi**	**27**	**190,25**
	Cem Kaan Gökerkan	9,5	69,25
	Umut Erdem Gündüz	9	64,5
	Emre Emin Dedebaş	8,5	56,5
2	**Özyeğin Üniversitesi**	**24**	**161,5**
	Dinçer Taşdöğen	8	56,5
	Efe Mert Kılıç	8	53,5
	Ataberk Eren	8	51,5
3	**Gazi Üniversitesi**	**22**	**122,5**
	Osman Talha Yurtoğlu	7,5	49,25
	Halit Deveci	7,5	41,25
	Alperen Doruk	7	32

Kadınlar Kategorisi Üniversite Sıralaması			
Sıralama	**Üniversite**	**Puan**	**Eşitlik Bozma**
1	**Özyeğin Üniversitesi**	**15,5**	**85,75**
	Sinem Çağla Gündoğan	8	45,75
	Ezgi Akti	7,5	40
2	**Gazi Üniversitesi**	**13**	**68,5**
	Yağmur Güçlü	9	52,5
	Merve İrem Bölükbaş	4	16
3	**Kadir Has Üniversitesi**	**11,5**	**64**
	Ece Türkkan	7	42,5
	Sude Göksel	4,5	21,5

KRALİÇELER SATRANÇ FESTİVALİ





WGM Betül Cemre Yıldız Kadıoğlu
Sporcu
betulcemreyildiz@gmail.com

"The Queen's Gambit" dizisinin elde ettiği başarının ardından FIDE, 12-27 Haziran 2021 tarihleri arasında Kraliçeler Satranç Festivali düzenledi. Bu festival tüm kadın satranç sporcularının katılımına açık ve online olarak yapıldı. Festival kapsamında Avrupa, Asya, Afrika ve Amerika eleme turnuvaları ve bu turnuvaların ardından 26 Haziran 2021 tarihinde bireysel ve 27 Haziran 2021 tarihinde de takımlar olmak üzere iki ayrı final turnuvası yapıldı.

Eleme Turnuvaları ELO puanlarına göre dört farklı kategoride -A (2100+), B (1800-2099), C (1500-1799), D (1500 altı)- düzenlendi. Elemelerde ilk üç sırayı elde eden oyuncular final turnuvasında oynamaya hak kazanarak bireysel final turnuvasında yarıştı. Ayrıca bu dört kategoride en üst sırayı elde eden oyunculardan oluşacak ekip de takım turnuvasında oynadı.

26 Haziran Kraliçeler Bireysel Finalleri dört kategoride şu şekilde sonuçlanmıştır.

A Kategorisi (ELO 2100+) Finalleri

Rk.	Bşl.No.		İsim	FED	Rtg	Puan	EB1
1	1	IM	Fierro Baquero Martha L.	ECU	2359	5,0	15,00
2	2	IM	Zimina Olga	ITA	2348	5,0	14,00
3	3	WGM	Gong Qianyun	SGP	2347	4,5	12,50
4	5	WGM	Hakimifard Ghazal	SUI	2270	4,0	12,50
5	4	WIM	Vantika Agrawal	IND	2286	3,5	11,00
6	6		Yan Tianqi	CHN	2207	3,5	10,50
7	8	WFM	Alboredo Julia	BRA	2182	1,5	4,00
8	7	WIM	Argote Heredia Valentina	COL	2191	1,0	2,50

B Kategorisi (ELO 1800-2099) Finalleri

Rk.	Bşl.No.		İsim	FED	Rtg	Puan	EB1
1	7	WFM	Koridze Lile	GEO	2016	8,0	32,00
2	3	WIM	Franco Valencia Angela	COL	2089	7,5	29,00
3	4		Hryshchenko Kamila	UKR	2048	5,5	16,25
4	8	WFM	Hng Mei-En Emmanuelle	SGP	2013	5,5	16,25
5	6	WFM	Francisco Guecamburu Candela Be	ARG	2034	5,0	23,00
6	2	WFM	Head Louise	ENG	2090	4,0	11,75
7	1		Zhang Xiao	CHN	2091	3,0	8,25
8	5	WFM	Chang Suzana	BRA	2034	3,0	7,50
9	9		Srimathi R	IND	1944	2,5	9,00
10	10	WFM	Amoko Ivy Claire	UGA	1862	1,0	5,00

C Kategorisi (ELO 1500-1799) Finalleri

Rk.	Bşl.No.		İsim	FED	Rtg	Puan	EB1
1	11		Miranda Vargas Analia Karen	ECU	1520	10,0	47,50
2	4	WCM	Sanudula K M Dahamdi	SRI	1717	9,5	42,25
3	2		Magpily Francois Marie	PHI	1757	8,5	37,75
4	10		Kaliakhmet Elnaz	KAZ	1528	8,0	32,50
5	7		Tsakona Maria	GRE	1576	7,0	24,50
6	9		Pert Nina	ENG	1537	7,0	23,00
7	3		Heydarova Aytaj	AZE	1747	6,0	18,00
8	1	WIM	Francis Onkemetse	BOT	1787	4,0	6,00
9	6		Roepke Sofia	URU	1589	3,0	3,00
10	8	WFM	Mongeli Sasha	KEN	1574	2,0	1,00
11	5		Nakabo Peninah	UGA	1709	1,0	0,00

D Kategorisi (ELO 1500 Altı) Finalleri

Rk.	Bşl.No.		İsim	FED	Rtg	Puan	EB1
1	11		Herfesa Shafira Devi	INA	1000	10,5	51,75
2	12		Subramanian Anusha	ENG	1000	8,5	37,75
3	6		Gunawardhana Devindya Oshini	SRI	1373	7,5	32,75
4	8		Pournami S	IND	1276	7,0	29,50
5	9		Palacios Gordillo Camila Estefania	ECU	1270	7,0	28,00
6	5		Shriyan Santosh Priyasha	MAW	1422	7,0	25,50
7	3		Tsekoura Vaia	GRE	1468	5,0	18,50
8	4		Badenhorst Chloe	RSA	1439	5,0	13,50
9	7		Guerrero Caicedo Arlette	ECU	1360	4,5	17,25
10	10		Catabay Mae Katelyn Rose	ENG	1215	3,0	5,50
11	2	WCM	Ibtihal Mohammed	SUD	1491	1,0	0,00
12	1	WCM	Vasquez Vasquez Marielos	ESA	1498	0,0	0,00

Takımlar Final Sıralaması

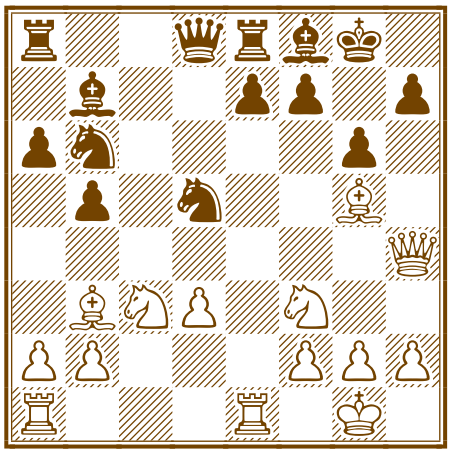
Siralama

Rk.	Bşl.No.		Takım	Oyun	+	=	-	EB1
1	10		ARG	10	7	3	0	29,5
2	4		GEO	10	7	2	1	29,0
3	7		INA	10	6	3	1	28,0
4	9		IND	10	5	4	1	27,0
5	11		ECU	10	5	3	2	25,5
6	2		KAZ	10	4	3	3	20,5
7	6		BRA	10	2	2	6	19,0
8	1		ENG	10	2	4	4	18,5
9	5		BOT	10	3	2	5	14,0
10	3		UGA	10	1	0	9	5,5
11	8		KEN	10	0	0	10	3,5

Finalde derece alan sporcuların bazı maçlarını analiz edelim.

Martha L. Fierro Baquero (2359) - Olga Zimina (2348) [B10]

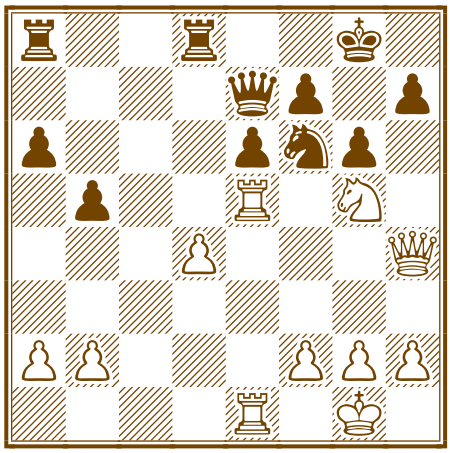
Queens Chess Festival - Individual F Tornelo INT, 2021



17.♘×d5?!

Avantajı kaybettiren hamle. Ae5 veya Ae4 gibi seçenekler daha iyi olabilirdi.

17...♗×d5 18.♗×d5 ♘×d5 19.d4 ♗g7 20.♗h6 e6 21.♗g5 ♗f6 22.♖ac1 ♕e7 23.♖c5 ♗×g5 24.♘×g5 ♘f6 25.♖ce5 ♖ed8??



26.d5!

Artık Beyaz için kazanç konum. İki açmaz da oyunu bitirmeye yardımcı oluyor.

26...♖×d5 27.♖×d5

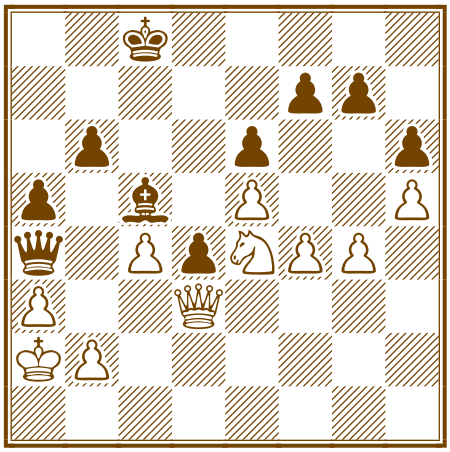
1–0

Ghazal Hakimifard (2270) - Olga Zimina (2348) [B19]
Queens Chess Festival - Individual F Tornelo INT, 2021

1.e4 c6 2.d4 d5 3.♘d2 d×e4 4.♘×e4 ♗f5 5.♘g3 ♗g6 6.h4 h6 7.♘f3 e6 8.h5 ♗h7 9.♗d3 ♗×d3 10.♕×d3 ♘f6 11.♗d2 c5 12.0–0–0 ♘c6 13.♗e3 ♕a5 14.♕b3 0–0–0 15.♘e5 ♘×e5?!

15...♕c7 daha iyi bir hamle idi. 16.♘×c6 ♕×c6 17.d×c5 ♗×c5

16.d×e5 ♘d5 17.c4 ♘×e3 18.♖×d8+ ♕×d8 19.♕×e3 ♗e7 20.♖d1 ♕a5 21.♔b1 ♖d8 22.♕e2 ♖d4 23.♘e4 ♕c7 24.f4 ♕c6 25.♖×d4 c×d4 26.♕d3 ♗c5 27.a3 a5 28.g4 b6 29.♔a2 ♕a4



30.g5!

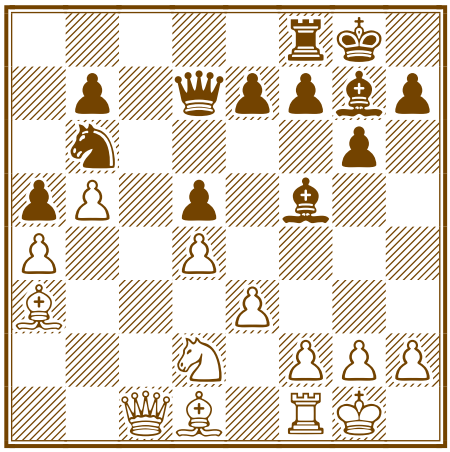
Beyaz, şahkanadında geçer piyon yaratacak. Caro-Kann Savunmasında tipik bir fikir.

30...h×g5 31.f×g5 ♕e8 32.♕f3 ♗e7 33.h6 g×h6 34.g×h6 ♕h8 35.♕×f7 ♕×e5 36.♕×e7 ♕×e4 37.h7 ♕h1 38.♕e8+ ♔b7 39.h8♕

1–0

Olga Zimina (2348) - Qianyun Gong (2347) [D02]
Queens Chess Festival - Individual F Tornelo INT, 2021

1.d4 ♘f6 2.♘f3 g6 3.♘bd2 d5 4.e3 ♗g7 5.b4 c6 6.c4 a5 7.b5 0–0 8.a4 c×b5 9.c×b5 ♗f5 10.♗a3 ♘bd7 11.♗e2 ♖c8 12.♖c1 ♖×c1 13.♕×c1 ♘b6 14.♗d1 ♘e4 15.0–0 ♘×d2 16.♘×d2 ♕d7?



Dikkatsizce yapılmış bir hamle. Siyahın fikri Kc8 oynayarak c hattını ele geçirmek. Ancak Siyahın atladığı bir hamle var.

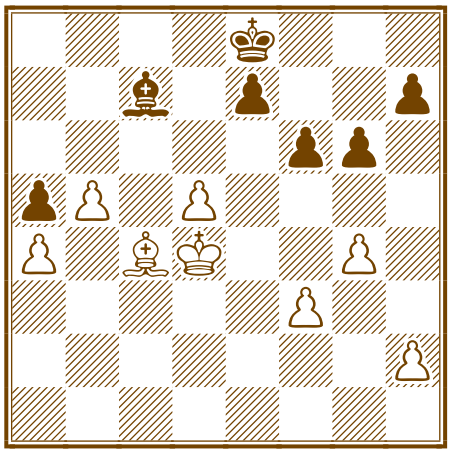
16...♗d3 17.♖e1 ♘c4

17.♕c5! ♘c8 18.♗b3 ♖d8 19.♖c1 ♗f8 20.♕c7 ♕×c7 21.♖×c7 Beyaz çok üstün.

21...b6 22.♘f3 f6 23.♘d2 ♗e6 24.e4 ♔f7 25.e×d5 ♗d7 26.♘c4 ♔e8 27.♖b7 ♗f5 28.♘×b6 ♘d6 29.♖a7 ♖b8 30.♗c5 ♘e4 31.f3 ♘×c5 32.d×c5 ♗h6 33.♔f2 ♗d2 34.c6 ♗b4 35.c7 ♗c5+ 36.♔e2 ♖×b6 37.♖a8+ ♔f7 38.g4 ♗d7 39.♖d8 ♗c8 40.♖×c8 ♗d6 41.♗c4 ♖b7 42.♔d3 ♖×c7 43.♖×c7 ♗×c7 44.♔e4

44.d6+ İnanılmaz bir fırsat kaçırma! Muhtemelen zaman sıkışmasında yapılmış bir hata.

44...♔e8 45.♔d4



45...♔d7

45...♗b6+ hamlesi ile beraberlik şansı kaçırılıyor.

> *Satrançta "The Queen's Gambit" fırtınası esti.*

46.♔c5 ♔c8 47.b6 ♗×h2 48.♔b5 ♔b7 49.♔×a5 ♗g1 50.♗a6+ ♔b8 51.♔b5 h5 52.g×h5 g×h5 53.♔c6 h4 54.♗f1 e5 55.d×e6

1–0

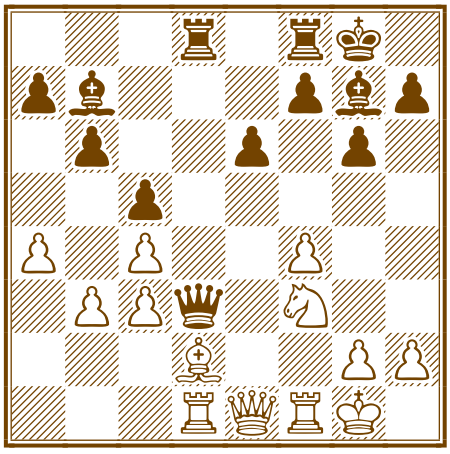
Qianyun Gong (2347) - Martha L. Fierro Baquero (2359) [B23]

Queens Chess Festival - Individual F Tornelo INT, 2021

1.e4 g6 2.♘c3 ♗g7 3.f4 c5 4.♘f3 ♘c6 5.♗c4 e6 6.0–0 ♘ge7 7.e5?!

İyi bir hamle gibi görünse de Siyah d6 sürdüğü zaman piyon yapısı bakımından çok iyi konumda kalıyor.

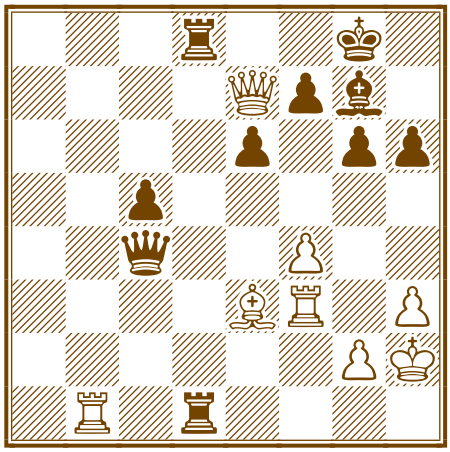
7...d5 8.e×d6 ♕×d6 9.d3 0–0 10.♘e4 ♕d8 11.c3 b6 12.a4 ♖b8 13.♕e1 ♘f5 14.♗d2 ♗b7 15.♖d1 ♘a5 16.♘g3 ♘×g3 17.♕×g3 ♘×c4 18.d×c4 ♕d3 19.b3 ♖bd8 20.♕e1



20...♗×f3 21.♖×f3 ♕c2 22.♖e3 ♕×b3

Oyun Siyah için kazanç diyebiliriz.

23.a5 ♕×c4 24.a×b6 a×b6 25.♖b1 b5 26.♖f3 ♖d5 27.h3 ♖fd8 28.♗e3 ♖d3 29.♕h4 ♕×c3 30.♖×b5 ♖d1+ 31.♔h2 ♕c4 32.♖b1 h6 33.♕e7



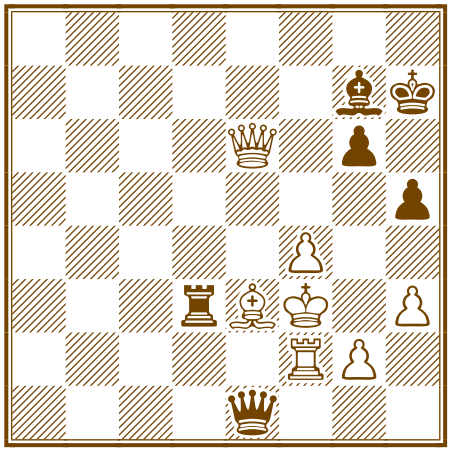
33...♕d3

33...♗f8 c5 piyonunu vermek istemeyiz.

34.♖×d1 ♕×d1 35.♕×c5 ♖d3 36.♕c8+ ♔h7 37.♕b7 ♕e2 38.♕a7 ♖d1??

38...h5 ve sonrasında h4 ile mat fikirleri kurulabilirdi.

39.♕×f7= ♕e1 40.♕×e6 ♕h1+ 41.♔g3 ♕e1+ 42.♖f2 ♖d3 43.♔f3 ♕d1+ 44.♔g3 ♕e1 45.♔f3 h5??



46.f5 ♕d1+ 47.♔g3 g×f5 48.♕×f5+ ♔g8 49.♕f7+ ♔h7 50.♖f3??

50.♕e7 ♕b3 51.♕e4+ ♔h8 52.♕e8+ ♔h7 53.♕×h5+ ♔g8 54.♕e8+ ♔h7 55.♖f3

50...♕e1+ 51.♔h2 ♖×e3 52.♕×h5+ ♔g8 53.♕d5+ ♔h7 54.♕f5+ ♔g8 55.♕f7+ ♔h7 56.♕h5+ ♔g8 57.♕f7+ ♔h7 58.♕h5+

Karşılıklı olarak çok fazla şans kaçırıldı. Sürekli şah ile beraberlik yapıldı.

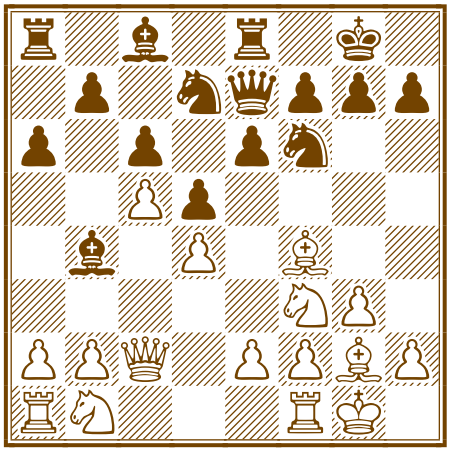
1/2

Lile Koridze (2016) - Suzana Chang (2034) [E11]
Queens Chess Festival - Individual F Tornelo INT, 2021

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.♗g2 c6 5.♘f3 ♗b4+ 6.♗d2 ♕e7 7.0–0 0–0 8.♕c2 a6?

Açılışta gereksiz bir hamle. Beyaz bu hamle sonrasında üstünlüğü eline alır.

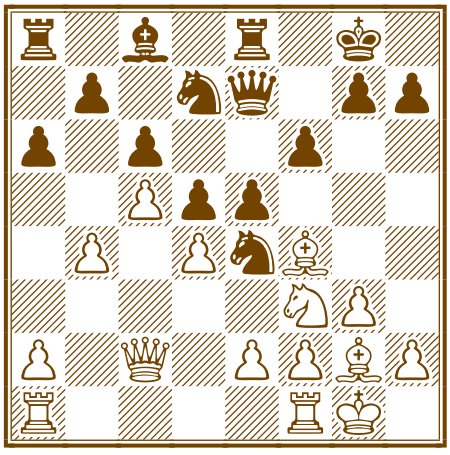
9.♗f4 ♘bd7 10.c5! ♖e8



11.♘bd2?

11.♕a4 a5 12.a3 Taş kazancı fırsatı kaçırıldı.

11...♗×d2 12.♕×d2 ♘e4 13.♕c2 f6 14.b4 e5!



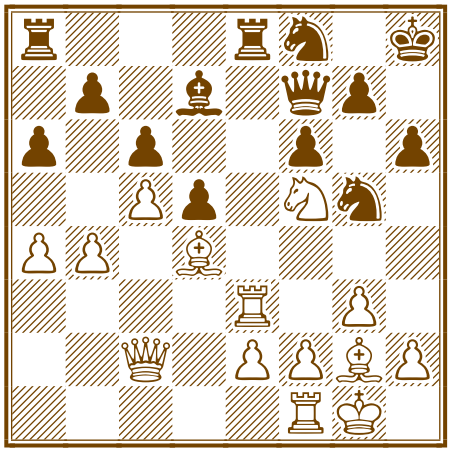
Siyahın geri dönüşü!

15.♗e3 ♘f8 16.♕b2 h6 17.a4 ♗d7 18.♖a3 ♘g6 19.♕a2 ♔h8 20.♕c2 ♘f8 21.♘h4 e×d4?

Gereksiz bir değişim. Merkezdeki gerginliği tutmak gerekiyordu.

21...♘g5

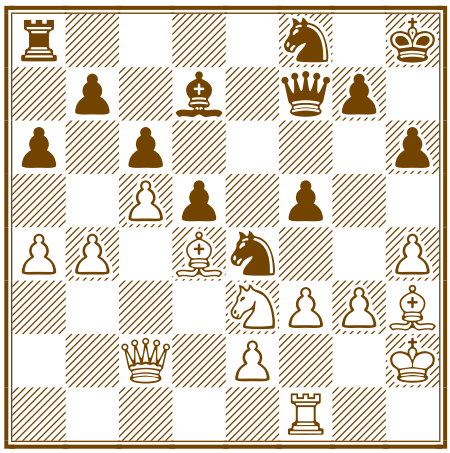
22.♗×d4 ♕f7 23.♖e3 ♘g5 24.♘f5



24...♖×e3

24...♕g6! Açmaz en tehlikeli taktik temadır.

25.♘×e3 ♕e6 26.h4 ♘e4 27.♔h2 f5 28.♗h3 ♕f7 29.f3??



29...♘f6??

Kraliçeler Satranç Festivali'nin gelenekselleşmesi umuduyla!

> *A, B, C ve D kategorilerinde yapılan Kraliçeler Satranç Festivali'ne ilgi büyüktü!*

Bu hamle ile son fırsat kaçar.

29...♘×g3!! 30.♔×g3 f4+ 31.♔h2 f×e3 32.♗×e3 ♗×h3 33.♔×h3 ♕e6+

30.♘×f5 ♗×f5 31.♗×f5 ♖e8 32.♔g2 ♔g8 33.♗d3 ♘e6 34.♗b2 ♖f8 35.♕d2 ♕e7 36.♗e5 ♘e8 37.♗g6 a5 38.b×a5 ♕×c5 39.♕d3

1–0

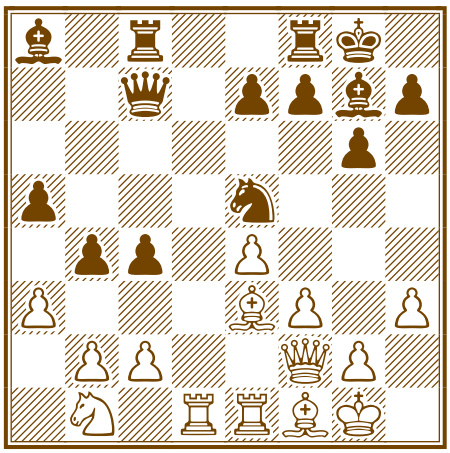
Martha L. Fierro Baquero (2359) - Valentina Argote Heredia (2191) [B28]
Queens Chess Festival - Individual F Tornelo INT, 2021

1.e4 c5 2.♘c3 a6 3.♘f3 b5 4.d4 c×d4 5.♘×d4 ♗b7 6.♗d3 d6 7.0–0 ♘f6 8.♕e2 g6 9.♗g5 ♗g7 10.♖ad1 0–0 11.a3 ♘bd7 12.♘b3 ♖c8 13.♖fe1 ♕b6 14.♗e3 ♕c7 15.f3 ♘e5 16.♕f2 ♗a8 17.h3 ♘fd7 18.♗d4 ♘c5 19.♘×c5 d×c5 20.♗e3 b4 21.♘b1?

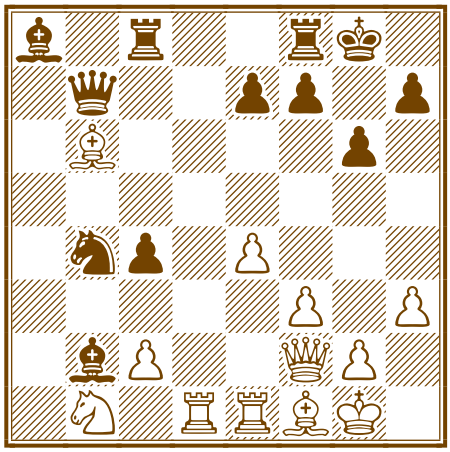
Her zaman ileri!

21.♘a4

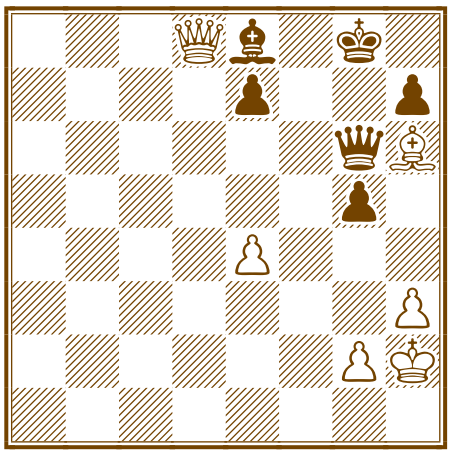
21...c4 22.♗f1 a5?



23.♗b6! ♕b7 24.♗×a5 ♘c6 25.♗b6 ♗×b2 26.a×b4 ♘×b4?



27.c3! ♖b8 28.♗e3 ♘d3 29.♗×d3 c×d3 30.♖×d3 ♕b3 31.♖ed1 ♗c6 32.♕h4 f6 33.♗h6 ♖fe8 34.♕g3 ♗b5 35.♖d4 ♗×c3 36.♘×c3 ♕×c3 37.♔h2 ♕b3 38.♕c7 ♕f7 39.♖d8 ♖b×d8 40.♖×d8 g5 41.♕b8 ♖×d8 42.♕×d8+ ♗e8 43.f4 ♕g6 44.f×g5 f×g5



44...♕f7

45.♗×g5?

Beraberlik olabilecek bir durumda Siyahın zamanı bittiği için kaybetti. Vd6 hamlesinden sonra vezirler değişilerek ters renk fil oyunsonunda beraberlik şansı zorlanabilirdi.

45.♕×e7 ♕×h6 46.♕×e8+ ♔g7 47.e5

1–0

CAN DURAK FM UNVANINI ALMAYA HAK KAZANDI



Yeni FM'miz Can Durak

3. Rujna Zora IM Turnuvası, 17-23 Nisan 2021 tarihleri arasında Sırbistan'da düzenlendi. Pandemi koşulları altında düzenlenen turnuvaya 5 ülkeden 15 sporcu katıldı. 2 GM, 2 IM, 1 WIM, 3 FM ve 1 CM olmak üzere 9 unvanlı sporcunun da yarıştığı turnuvada genç sporcumuz Can Durak da mücadele etti. 10 tur İsviçre sistemi üzerinden oynanan turnuvada Hintli sporcu FM Karthikeyan Ajay 7 puan ile şampiyon oldu.

Turnuvada yarışan genç sporcumuz Can Durak ise ilk turda Brezilyalı sporcu FM Hugo De Melo Lux (2385) karşısında siyah taşlar ile kazanarak turnuvaya güzel bir başlangıç yaptı. Siyah taşlar ile oynamasına rağmen oyunortasında yaptığı çok güzel bir feda ile taş öne geçen Can Durak, maçın gerisinde de hataya yer vermedi ve turnuvaya şık bir galibiyet ile başladı. Tecrübeli rakiplerine karşı adeta geçit vermeyen genç sporcumuz kuvvetli rakipleri karşısında beraberlikler aldı. Turnuvanın ilk yarısında oldukça başarılı bir performans sergileyen Can, 6. turda da Miroslav Markovic (2367) ile berabere kalarak 4 puana ulaştı ve 2300 Elo barajını geçerek FM unvanını almaya hak kazandı. Genç sporcumuz bu başarılı performansını turnuvanın geri kalanında da devam ettirdi. Özellikle 9. turda IM Nenad Panic (2327) karşısında siyah taşlar ile oynayan Can Durak oyunsonuna geçilirken at öne geçti ve sonrasında da rakibini mağlup etmeyi başardı. Turnuvayı ise 5,5



Mert Tırak
sporcu
merttirak0@gmail.com

puan ile tamamlayan sporcumuz +38 Elo puanını cebine koydu ve turnuvayı 6. sırada tamamladı.

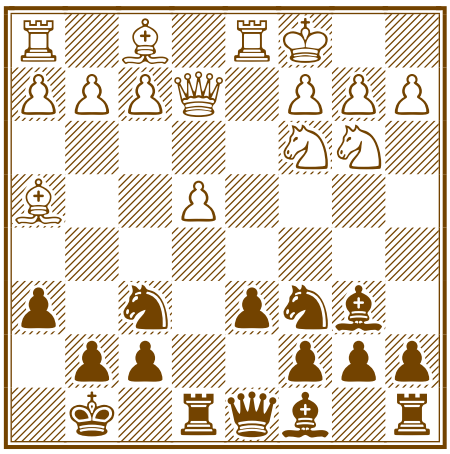
Sporcumuzu tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

FM unvanı alan Can Durak'ı kutluyoruz.

Hugo De Melo Lux - Can Durak
3. Rujna Zora IM Turnuvası

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 e×d4 4.♘×d4 ♗c5 5.♘b3 ♗b6 6.♘c3 ♘f6 7.♕e2 0–0 8.♗g5 h6 9.♗h4 ♖e8 10.0–0–0 d6

Ters renkli kanatlara atılan rokların ardından iki taraf da şah saldırısı başlatmak istiyor.

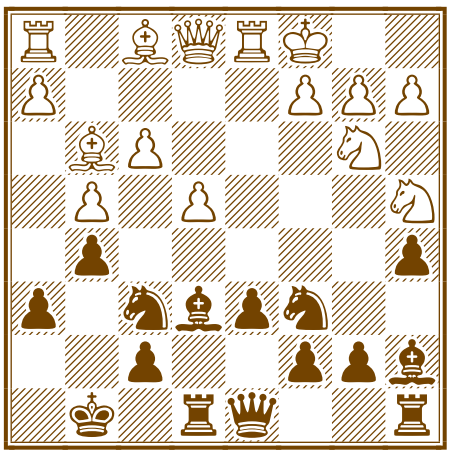


11.f3 ♗e6 12.g4 a5 13.♘a4

a4 karesini piyon ile doldurmak daha iyi olabilirdi 13.a4 ♗×b3 14.c×b3 ♗d4 15.♘b5 ♗e5 16.♔b1±

13...♗a7 14.♕e1 g5 15.♗g3 (♕)

14...♘e5 15.♘d2 c6 16.♘c3 a4 17.a3 b5 18.♔b1 b4–+



15...♗×g4! 16.f×g4

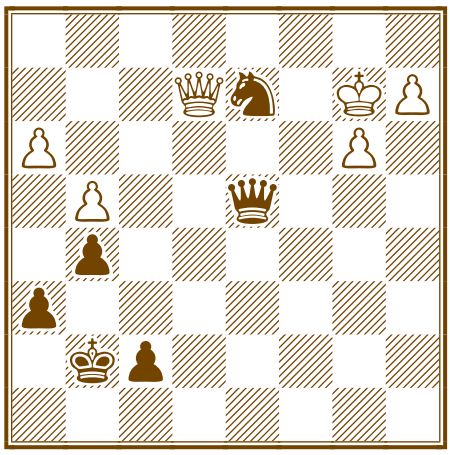
Beyazlar piyon geriden oynamaya devam edebilirdi 16.♗e2 ♗h3 17.♗f2 ♗×f2 18.♕×f2 ♘h5∓

16...♖×e4 17.♕c3 ♖×a4 18.♗c4 d5 19.♗b5 ♘e4 20.♕f3 ♖b4 21.♖hf1 ♕e7 22.♖×d5 ♖×b5

22...a4 23.♘d2 ♘×d2 24.♔×d2 ♖×b5 25.♖×b5 ♘d4 26.♕×f7+ ♕×f7 27.♖×f7 ♘×b5–+

23.♖×b5 a4 24.♖e1 a×b3 25.♖×b3 ♖e8 26.♖×b7 ♗b6 27.c3 ♘a5 28.♗×c7 ♘×b7 29.♗×b6 ♕e6 30.♗d4 ♘bd6 31.b3 ♘b5 32.♔b2 ♘×d4 33.c×d4 ♕d5 34.♕d3 ♔g7 35.♕c4 ♕d6 36.♖e2 ♕f4 37.h3 ♘d2 38.♕d3 ♖×e2 39.♕×e2 ♕×d4+

Siyahlar için galibiyet artık oldukça yakın.



40.♔c2 ♘e4 41.♕d3 ♕c5+ 42.♔b2 ♕e5+ 43.♔c2 h5 44.g×h5 ♔h6 45.a4 f5 46.b4 ♔×h5 47.a5 ♕e6 48.♔b2 ♕d6 49.♕f3+ ♔g6 50.♔a3 ♕c6 51.♕d3 ♕c3+ 52.♕×c3 ♘×c3 53.a6 f4 54.♔b3 ♘b5 55.♔a4 f3 56.♔×b5 f2 0–1

Genç sporcumuz Can Durak'tan turnuvaya galibiyet ile güzel bir başlangıç.

EDİZ GÜREL FM UNVANINI ALMAYA HAK KAZANDI





Mert Tırak
sporcu
merttirak0@gmail.com

11. Akdeniz Satranç Şampiyonası, 19 – 26 Haziran 2021 tarihleri arasında Karadağ'ın Budva şehrinde düzenlendi. Uzun süren pandemi arası ardından yapılan ilk turnuvalardan biri olan bu şampiyonaya ilgi oldukça fazlaydı. Özellikle ülkemizden genç sporcuların büyük ilgi gösterdiği şampiyonaya ülkemizden toplamda 17 sporcu katıldı. 20 ülkeden 128 sporcunun yarıştığı turnuvada 15 GM, 1 WGM, 20 IM, 5 WIM, 18 FM, 4 WFM, 1 CM ve 4 WCM olmak üzere 68 unvanlı sporcu mücadele etti. Bu görkemli şampiyonada şampiyonluğu ise 7,5 puan Hırvat Büyükusta Ivan Saric elde etti. İkinci sırayı ise 7,5 puan ile Nderim Saraci alırken üçüncülüğü ise 7 puan ile Büyükustamız Vahap Şanal elde etti.

Turnuvaya 4 numaralı seribaşı olarak başlayan Büyükustamız Vahap Şanal, şampiyonluğun kıyısından döndü desek yeridir. Oldukça başarılı bir turnuva geçiren Büyükustamız son tura lider olarak girmesine rağmen son turda şanssız bir mağlubiyet aldı ve şampiyonayı üçüncü sırada tamamladı. Özellikle şampiyonanın ilk 5 turunu da kazanmayı başaran GM Şanal, 6. turda 1 numaralı seribaşı GM Ivan Saric ile karşılaştı. Tam puanlı iki sporcunun karşılaştığı maç şampiyonluk maçı olarak görülürken, maçtan galibiyet ile ayrılan taraf GM Saric oldu.

Sonraki iki turda GM Saric istediği sonuçları alamazken GM Şanal 2 maçını da kazandı ve son tura 7 puan ile tek başına lider olarak girdi. Son turda ise IM Nderim Saraci ile karşılaşan sporcumuz iki tarafa da gidip gelen bu maçtan maalesef puansız bir şekilde ayrıldı ve üçüncülük ile yetinmek zorunda kaldı.

Şampiyonanın yıldızı ise hiç kuşkusuz ülkemizin en önemli genç yeteneği Ediz Gürel oldu. İlk turda 3 numaralı seribaşı GM Deniz Kadric ile karşılaşan sporcumuz adeta bir büyükusta gibi oynadığı maçta güçlü rakibinden yarım puan almayı başardı. Bu maçın sürpriz olmadığını şampiyonanın kalanında da gösteren genç yıldızımız 7. turda IM Blazo Kalezic'i yenerek 2300 Elo puanını geçti ve FM unvanını almaya hak kazandı. Elo performansı olarak da oldukça yüksek bir durumda olan Ediz son iki turda da IM Luka Draskovic ve GM Ante Saric ile berabere kalarak şampiyonayı 6 puan ile tamamladı. Bu harika performansı ile 2572 Elo performansına ulaşan Ediz, adeta GM normunun kıyısından dönerek ilk IM normunu almayı başardı. Final sıralamasında ise birçok kuvvetli büyükustanın önünde 14. sırada bitiren genç sporcumuz şampiyonaya adeta damga vurarak kendini tüm dünyaya tanıttı diyebiliriz.

2008 jenerasyonunun bir başka yıldızı Hasan Hüseyin Çelik de şampiyonada adeta tecrübeli rakiplerine taş çıkardı diyebiliriz. 3. turda 6 numaralı seribaşı GM Robert Zelcic karşısında harika bir galibiyet alan genç sporcumuz turnuvada tüm dikkatleri üstüne çekti. Şampiyonanın kalanında da bu başarılı performansını devam ettiren sporcumuz şampiyonayı 5,5 puan ile 20. sırada tamamladı. Başarılı performansına bir süredir hasret kalan IM Ekin Barış Özenir de bu hasretini bu şampiyonada giderdi diyebiliriz. GM Aleksandar Kovacevic ve IM Milos Stankovic galibiyetleri ile üst sıralara tırmanan sporcumuz şampiyonayı 5,5 puan ile 22. sırada tamamladı. Genç sporcumuz ayrıca bu başarılı performansı ile de +21,7 Elo puanını cebine koydu. Genç sporcularımızın bol bol Elo puanını alarak geldiği turnuva ülkemiz adına oldukça başarılı geçti diyebiliriz. Turnuvada yarışan bütün sporcularımızı tebrik ediyoruz.

Alkışlarımız, Genç FM'miz Ediz Gürel'e!

GM Vahap Şanal – GM Zdenko Kozul
11. Akdeniz Satranç Şampiyonası

1.e4 c5 2.♘c3 e6 3.♘f3 d6 4.d4 c×d4 5.♘×d4 a6 6.g3 ♘e7

Siyahlar teoriden çıkıyor 6...♘f6 7.♗g2 ♗e7 8.0+0 ♕c7 9.♗e3 ♘c6

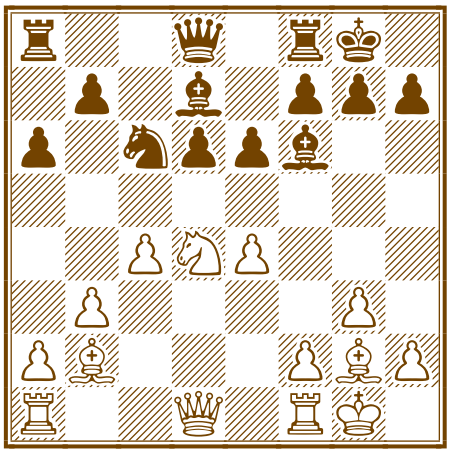
7.♗g2 ♘ec6 8.♘ce2 ♗e7 9.0–0 0–0 10.c4 ♘×d4 11.♘×d4 ♗d7 12.b3 ♘c6 13.♗b2 ♗f6?

Siyahların d6 piyonunu koruyan e7 filini oy-

Final Sıralama

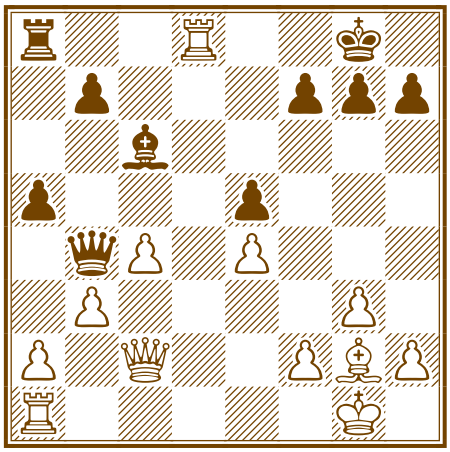
Rk.	Bşl.No.		İsim	Cinsiyet	FED	Rtg	Puan	EB3
1	1	GM	Saric Ivan		CRO	2645	7,5	56,0
2	16	IM	Saraci Nderim		KOS	2430	7,5	49,5
3	4	GM	Şanal Vahap		TUR	2546	7,0	54,0
4	6	GM	Zelcic Robert		CRO	2529	7,0	50,0
5	8	IM	Livaic Leon		CRO	2505	7,0	50,0
6	2	GM	Kozul Zdenko		CRO	2597	6,5	53,0
7	11	IM	Draskovic Luka		MNE	2469	6,5	49,0
8	29	IM	Tsolakidou Stavroula	w	GRE	2379	6,5	45,0
9	19	IM	Stankovic Milos		SRB	2416	6,5	44,5
10	9	GM	Kovacevic Aleksandar		SRB	2496	6,5	44,0

namaması gerekirdi 13...b5 14.c×b5 ♘×d4 15.♕×d4 e5 16.♕e3 a×b5 17.♗c3 ♗e6 18.♖fd1 ♕b8 19.♗b4 ♕a7 20.♕e1±



14.♕d2 ♘×d4 15.♗×d4 ♗c6 16.♖fd1 ♗×d4 17.♕×d4 ♕a5 18.♕d2 ♕b6 19.♕×d6 ♖fd8 20.♕e5 a5 21.♕c3 ♕b4 22.♕c2 e5 23.♖×d8+

Beyazlar bu hamle ile Siyaha konumu eşitleme fırsatı verdi. 23.a4 ♕e7 24.♕c3 b6 25.h4 h6 26.♖ac1 ♗b7 27.♗f3 ♖ab8 28.♔h2 ♕c7 29.♔g2 ♕c5±



23...♖×d8 24.♖d1 ♖d4 25.♔f1 ♕d6 26.♗f3 h6 27.♔e2 g5

İki taraf için de oldukça zor bir oyunsonu ve iki tarafın da en iyi hamleleri bulması gerekiyor 27...f5 28.c5 ♗b5+ 29.♔e1 ♖×d1+ 30.♗×d1 ♕d4 31.♗e2 ♗×e2 32.♕×e2 f×e4 33.♕c4+ ♔f8 34.♔e2=

28.h3

28.♖×d4 ♕×d4 29.♕d3 ♕b2+ 30.♕d2 ♕a3

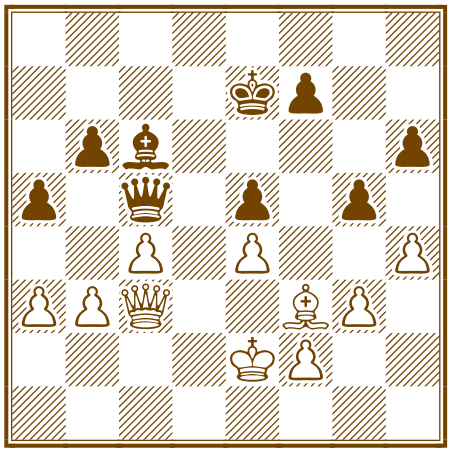


FM Ediz Gürel

31.h3 ♔g7 32.♔f1 a4 33.♕c2 ♔f6 34.♗g4 ♔e7±

28...♔g7 29.♖×d4 ♕×d4 30.♕d2 ♕c5 31.♕c3 ♔f6 32.h4 ♔e7 33.a3 b6?

Siyahlar bu hamle ile dönülmez bir yola giriş yaptı 33...♕×a3 34.♕×e5+ ♔f8 35.♕h8+ ♔e7 36.♕×h6 ♕b2+ 37.♔f1 g×h4 38.♕×h4+ ♔e8 39.♗d1±



34.b4 a×b4 35.a×b4 ♕d6 36.h×g5 h×g5 37.♕e3 g4?! 38.♗×g4 ♕×b4 39.♕g5+ ♔d6 40.♕f6+ ♔c5 41.♕×e5+ ♔×c4 42.♗h5 ♕f8 43.♕f6 ♗×e4 44.♗×f7+ 1–0

Oldukça kritik bir galibiyet alan Vahap Şanal son tura tek başına lider olarak giriyor.

ONLINE SATRANÇ EĞİTİMLERİ



YouTube

TURKISH CHESS

YAĞIZ KAAN ERDOĞMUŞ CM UNVANINI ALMAYA HAK KAZANDI



CM Yağız Kaan Erdoğmuş.

2021 Silver Lake Açık Satranç Turnuvası, 23-30 Haziran 2021 tarihleri arasında Sırbistan'da düzenlendi. Sporcularımızın yaz turnuvaları için en çok ilgi gösterdiği Sırbistan'da düzenlenen en büyük açık turnuvalardan biri olan Silver Lake'de bu sene de 14 sporcumuz mücadele etti. 2200 Elo üstü sporcuların A kategorisinde, 2200 Elo altı sporcuların ise B kategorisinde yarıştığı turnuvada toplamda 28 ülkeden 230 sporcu mücadele etti. Geçmiş yıllara nazaran daha kuvvetli bir turnuvaya sahne olan bu seneki turnuvada GM Samvel Ter-Sahakyan, GM Manuel Petrosyan ve GM Nihal Sarin gibi büyükustalar da yarıştı.

2019 yılında Avrupa Şampiyonu olup adını tüm dünyaya duyuran, kendi yaş grubunun Elo listesinde zirvede bulunan 2011 doğumlu yıldız sporcumuz Yağız Kaan Erdoğmuş, uzun süren pandemi döneminin ardından bu turnuva ile sahalara döndü. CM unvanını alabilmesi için 2000 Elo barajını geçmesi gereken genç yıldızımız için bu hedef oldukça kolaydı. Nitekim 5. turda Milan Gagic karşısında aldığı galibiyet ile 2000 ELo barajını geçen sporcumuz CM unvanını da almaya hak kazandı. Tabi ki de genç sporcumuz bu turnuvadan sadece CM unvanını hak ederek ayrılmadı. Birçok kuvvetli rakibine karşı başarılı galibiyetler alan Yağız Kaan, son 3 maçından galibiyet ile ayrılarak turnuvayı 6 puan ile 19. sırada tamamladı. Turnuvayı 2 numaralı



Mert Tırak
sporcu
merttirak0@gmail.com

seribaşı GM Manuel Petrosyan'ın yarım puan önünde bitiren Yağız Kaan, bu performansı ile de +138,8 Elo puanı kazanmayı başardı. Ülkemiz sporcuları arasında ise en iyi dereceye sahip olan Yağız Kaan için oldukça başarılı bir turnuva geçirdi diyebiliriz.

Turnuvada yarışan diğer genç sporcularımıza baktığımızda 2006 doğumlu Yağız Çınar Akın için de oldukça başarılı bir turnuva geçirdi. Turnuvaya 2200'lük rakibi karşısında galibiyet ile başlayan genç sporcumuz bu başarılı performansını turnuvanın geri kalanında da devam ettirdi. Özellikle 6. turda kendisinden 575 Elo puanı fazla olan rakibi FM Stefan Tadic (2390) karşısında da siyah taşlar ile harika bir galibiyet alan Yağız Çınar, turnuvayı da 5,5 puan ile tamamladı. Bu performansı ile +189,2 gibi inanılmaz bir Elo puanı kazanan sporcumuz turnuvayı da 30. sırada birçok büyükustanın önünde tamamladı.

Turnuvada yarışan bir başka sporcumuz Umut Ata Akbaş da bu turnuvada FM olma yolunda oldukça önemli bir adım attı. 6. turda GM Misa Pap (2431) karşısında siyah taşlar ile kritik bir galibiyet alan sporcumuz turnuvayı 5,5 puan ile tamamlayarak +106 Elo puanı kazanmayı başardı. FM unvanını hak etmek için +55 Elo puanı kalan sporcumuz bir sonraki turnuvasında bu hedefini gerçekleştirecek ve FM unvanını almaya hak kazanacaktı. Ülkemiz sporcularımız için oldukça bir başarılı turnuva geçerken sporcularımız adeta ithal Elo puanlarını alıp ülkeye döndüler.

Final Sıralamada ilk on:

Rk.	Bşl.No.		İsim	Tip	Cinsiyet	Gr	FED	Rtg	EB1
1	3	GM	Nihal Sarin	U18			IND	2620	8,0
2	6	GM	Sadhwani Raunak	U18			IND	2555	7,0
3	4	GM	Puranik Abhimanyu				IND	2589	7,0
4	11	IM	Makhnev Denis				KAZ	2480	7,0
5	9	GM	Sadikhov Ulvi				AZE	2490	6,5
6	1	GM	Ter-Sahakyan Samvel				ARM	2644	6,5
7	18	IM	Agmanov Zhandos				KAZ	2404	6,5
8	10	IM	Kourkoulos-Arditis Stamatis				GRE	2485	6,5
9	14	IM	Boskovic Drasko				SRB	2451	6,5
10	13	IM	Raja Harshit				IND	2459	6,5

Sporcularımızın Performansları

Bşl.No.		İsim	Rtg	FED	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Puan	Rk.	Rp	K	rtg+/-	Grup
68	CM	Ozkan Ervin	2147	TUR	0	1	½	0	1	½	½	½	1	5,0	50	2266	20	26,20	OPEN A
69		Akbas Umut Ata	2141	TUR	½	0	½	1	1	1	½	0	1	5,5	35	2383	40	106,00	OPEN A
71	CM	Caputcuoglu Zeki Berke	2138	TUR	½	0	1	1	0	½	0	0	0	3,0	104	2149	40	-5,60	OPEN A
72	CM	Unat Can Haktan	2130	TUR	½	0	1	0	1	0	1	1	1	5,5	36	2251	40	61,60	OPEN A
82	CM	Korkmaz Necmettin	2101	TUR	0	1	0	0	1	1	1	0	1	5,0	55	2111	20	3,80	OPEN A
102		Erdogmus Yagiz Kaan	1955	TUR	½	½	½	0	1	½	1	1	1	6,0	19	2303	40	138,80	OPEN A
105		Anacoglu Cisel	1924	TUR	0	0	½	1	0	0	0	1	0	2,5	120	1811	40	-53,20	OPEN A
118		Akin Yagiz Cinar	1815	TUR	1	0	1	½	½	1	½	½	½	5,5	30	2287	40	189,20	OPEN A
125		Yurdakul Didem Nuray	1762	TUR	½	0	0	1	0	½	1	0	1	4,0	89	2002	20	42,40	OPEN A
48		Sakmak Kutay	1622	TUR	1	0	1	1	1	1	0	1	0	6,0	12	1917	40	116,00	OPEN B
63		Ozsoy Idil Mira	1349	TUR	0	1	0	1	0	1	½	1	0	4,5	51	1532	40	37,20	OPEN B
71		Senel Hayri Beyhun	1201	TUR	½	½	1	0	½	0	½	1	1	5,0	39	1643	40	170,80	OPEN B
93		Sarman Sedat	0	TUR	1	½	0	0	1	0	½	0	½	3,5	70	1601	0	0,00	OPEN B
97		Tufan Selim	0	TUR	0	0	1	0	1	0	1	0	0	3,0	80	617	0	0,00	OPEN B

Turnuvanın geneline baktığımızda ise beklenildiği gibi dünyanın en önemli genç sporcularından biri olan Nihal Sarin 8 puan ile turnuvanın şampiyonu oldu. Bir başka Hintli sporcu Raunak Sadhwani ise 7 puan ile ikinci olurken yine bir başka Hintli sporcu GM Abdimanyu Puranik ise 7 puan ile üçüncü oldu.

GM Manuel Petrosyan – CM Umut Ata Akbaş
2021 Silver Lake Açık Satranç Turnuvası (1)

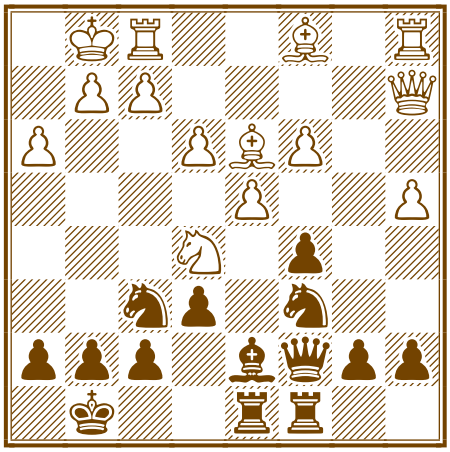
Turnuvanın 2 numaralı seribaşına karşı oynayan Umut Ata için kendini gösterebileceği önemli bir fırsat

1.♘f3 d5 2.d4 ♘f6 3.c4 e6 4.♘c3 ♗b4 5.♕a4+ ♘c6 6.a3 ♗×c3+ 7.b×c3 d×c4

Siyahlar c4 piyonunu alarak teoriden çıkıyor 7... ♘e4 8.♕c2 0–0 9.e3 b6 10.c×d5 e×d5 11.♗d3

8.e3 ♗d7 9.♕×c4 ♘a5 10.♕a2 c5 11.a4 ♕c7 12.♘e5 0–0 13.♗d3 ♖ac8 14.0–0 ♖fd8 15.h3 ♘c6

15...c4 16.♗c2 ♘b3 17.♗×b3 c×b3 18.♕×b3 ♕×c3 19.♕×c3 ♖×c3=

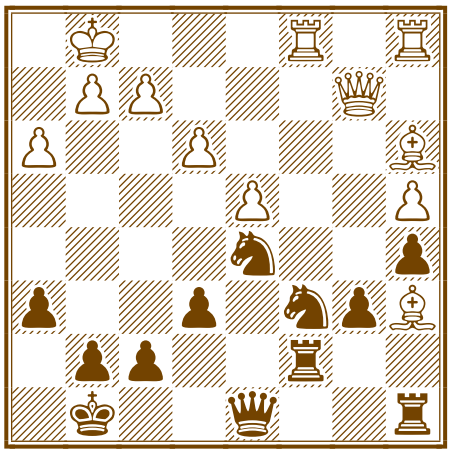


16.♘×d7 ♖×d7 17.♗a3 c×d4 18.c×d4 ♕d8 19.♗c5

Beyazın filleri Siyahın atlarından çok daha aktif o yüzden avantaj Beyazlarda diyebiliriz 19.♖ac1 h6 20.♖fd1 ♘a5 21.♖×c8 ♕×c8 22.♕d2 b6 23.♖c1 ♖c7 24.♖×c7 ♕×c7±

19...♘d5 20.♖fc1 h6 21.♕b2 ♖dc7 22.♗f1 b6 23.♗a3 a5 24.♗a6 ♖a8 25.♗b5 ♖ac8 26.♗a6 ♖a8

Beyazlar avantajı elinde tutsa da siyahlar güçlü savunması ile beyazlara geçit vermiyor.

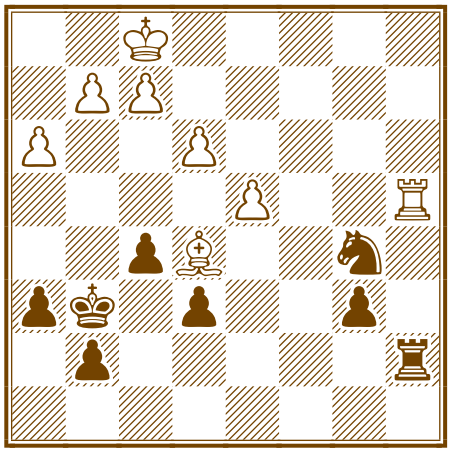


27.♗c4 ♘cb4 28.♗×d5 ♘×d5 29.♖×c7 ♕×c7 30.♖c1 ♕d7 31.♕b5 ♕×b5 32.a×b5

Oyunsonunda her ne kadar beyazlar avantajlı gibi görünse de a hattındaki geçer ve siyah atın konumu siyahları hayatta tutuyor.

32...♖a7 33.♖c6 ♖b7 34.♗d6 f5 35.♔f1 a4 36.♖c8+ ♔f7 37.♖f8+ ♔g6 38.♖a8 ♘c3 39.♗e5 ♘×b5 40.♖×a4 ♖a7

Siyah atı tekrardan merkeze gelmek daha iyi olabilirdi 40...♘c3 41.♖a3 ♘d5



41.♖c4 ♔f7 42.g4 f×g4 43.h×g4 ♘a3 44.♖c8 ♖b7 45.♗d6 ♘b5 46.♖f8+

Beyazların acele etmeyip rakibinin hatasını beklemesi gerekirdi 46.♗b4 ♘a7 47.♖c1 ♔e8 48.f4 g6 49.♔f2±

46...♔g6 47.♗e5 ♘a3 48.f4 ♘c4 49.f5+ e×f5 50.g×f5+ ♔h5 51.♔e2 ♔g4 52.♔d3 b5 53.e4 ♔f3 ½–½

Beyazlar her ne kadar oyunortasında avantaj elde etse de bu avantajını galibiyete çeviremedi.


TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
1991
ENGELSİZ
SATRANÇ

GİYOTİN ‘HIZLIOYUN BİTİŞİ’



Bu kural uygulaması, oyuncular ve hakemler için uygun bir seçenek midir?

‘Hızlıoyun Bitişi’ oyunun hakem tarafından beraberlik sonucuyla bitirilmesi uygulamasıdır.



Tahsin Aktar
Uluslararası Hakem-Organizatör
tahsinaktar@hotmail.com.tr

‘Hızlıoyun Bitişi’ oyunun, bir aşamasından sonra, oyuncunun istemi üzerine hakem tarafından beraberlik sonucuyla bitirilmesi uygulamasıdır. ‘Giyotin’, sözlük anlamı hiç iç açıcı olmasa da ilk uygulamaya başlandığında bir dönem satranç dilinde de yer aldı. Ancak, sonraları Hızlıoyun Bitişi denildi. Bu uygulamada hakem oyuna karışarak oyunun içine giriyor ve sonucu belirliyor.

Turnuvalar, bir zamanlar ‘ajurne’ kurallarıyla oynanıyordu. Belirlenen sürede oyun bitmemişse, oyun-

cular başka bir gün buluşarak kaldıkları yerden devam ediyorlardı. Oyun bitinceye kadar da oynuyorlardı. Bu yöntem turnuva programını uzatıyor, yeni süreler gerekiyordu. Ama takvim her zaman buna uygun değildi.

Kural koyucu bir çırpıda buna çözüm buldu, Giyotin/Hızlıoyun Bitiş yöntemi uygulanmaya başlandı, ana kurallar içerisinde yer aldı. Şimdilerde Hızlıoyun Bitiş yöntemi turnuvalarda çok da tercih edilmiyor. Ana kurallar içerisinden çıkarılarak 'Yönergeler' kapsamında da olsa kurallar içinde yer almaya devam ediyor. Elektronik satranç saatiyle eklemeli tempo kullanılarak oyunlar uygun sürelerde tamamlanıyor artık.

Kural ne diyor, nasıl uygulanıyor?

'Hızlıoyun Bitişi', bir oyunda kalan tüm hamlelerin belirli bir süre içerisinde tamamlanması gereken aşamadır. Hızlıoyun Bitişi ve buna bağlı uygulamalar bir etkinlikte uygulanacaksa, buna yarışmanın yönergesinde yer verilmesi gerekecektir. Böyle olmakla birlikte, bu kural, eklemeli tempoyla oynanan standart satranç ve hızlı satranç etkinliklerinde geçerli değildir. Hangi tempoda olursa olsun Yıldırım oyunlarda da uygulanmayacağı kuralda yer almaktadır.

Temel vurgu

Kural, hamledeki oyuncunun saatinde 2 dakikadan az zamanı kaldığı zaman işlerlik kazanabileceğini öngörür. Temel vurgu bu süreyi işaret eder.

Dijital Satranç Saati

Saatinde 2 dakikadan az zamanı kalan hamledeki oyuncu, her iki tarafa uygulanmak üzere 5 saniye eklemeli oyun isteminde bulunabilir. Bu istem, berabere önerisi anlamına da gelir. Öneri reddedilir ve hakem istemi onaylarsa, rakip oyuncuya 2 dakika eklenir. Ardından oyun 5 saniye eklemeli olarak devam eder.

Hızlıoyun Bitiş kuralının ilk uygulamaya başlandığı dönemden sonra yapılan en önemli değişiklik bu maddeyle gerçekleştirilmiştir. Etkinliğin temposunda kurala göre süre artırımı uygulanmasa da eğer dijital/elektronik satranç saatleri o etkinlikte kullanılıyorsa, uygulanabilecek olan bu kural maddesi, oyuncular ve hakemler için daha uygun bir seçenek olmuştur.

Saatinde 2 dakikadan az süresi kalan ve hamle sırası kendisinde olan oyuncu, bu aşamadan sonra oyunun *'eklemeli tempo'* ile oynanmasını hakemden isteyebilecektir. Henüz tam olarak 2 dakikası veya daha fazla süresi olan oyuncunun böyle bir istemde bulunamayacağını kuralın dilinden anlamak olanaklıdır.

Hakem, aksi durumda, oyuncuya "Böyle bir istemde bulunamazsınız," benzeri bir yanıt vererek oyunun kaldığı yerden devamını sağlayacaktır. Herhangi bir yaptırım da uygulamayacaktır.

Oyuncunun hakeme yaptığı başvuruyla ortaya koyduğu bu istem aynı zamanda rakibe bir 'beraberlik önerisidir' de. Rakip oyuncu bu istemi kabul ederse oyun ana kurallar madde 5.2.3'te olduğu gibi berabere bitecektir. Bu durumda oyun 'derhal' sona erer. Bu, oyuncunun saatindeki süresinden dolayı hakem istemde bulunamayacağını söylese bile böyledir.

Rakip oyuncu bunu bir öneri olarak değerlendirmez ve hakem, istemi onaylarsa satranç saatinin kurulumunda her iki oyuncuya da 5 saniye ekleme uygulayarak oyunu kaldığı yerden devam ettirir. Bu aşamadan sonra artık ana kurallar madde 6.4'e uygun hareket edilir.

Hakem oyuncunun bu istemini onaylamıyorsa açıklayabileceği çok güçlü gerekçesi olmalıdır. Bu durumda oyun kaldığı yerden devam edecektir.

Analog Satranç Saati

Etkinlikte dijital satranç saati kullanılmıyorsa doğal olarak istem ve uygulama böyle olmayacaktır. Saatinde 2 dakikadan az süresi kalan ve hamle sırası kendisinde olan oyuncu, bayrağı düşmeden önce yine hakemden beraberlik savında bulunma hakkına sahip olacaktır.

Bunun yanında, dijital satranç saati kullanılıyor olsa bile, eğer hakem oyuncunun 5 saniye eklemeyle oynama istemini onaylamamış olsa da oyuncu bu kez saatinde 2 dakikadan az süresi kaldığında yine hakemden beraberlik savında bulunma hakkına sahiptir.

Hakeme yapılan bu başvuruyla ortaya çıkan beraberlik istemi yine rakibe yapılmış bir beraberlik önerisi sayılabilecektir. Rakip bunu bir öneri olarak değerlendirip beraberliği kabul ederse, yine ana kurallar madde 5.2.3'te olduğu gibi, oyun berabere bitecektir. Bu durumda oyun derhal sona erer.

Hakemin kararı

Rakip bunu bir öneri olarak değerlendirmezse, oyuncunun ortaya koyduğu savın gerçekliği konusunda kararı hakem verecektir.

Hakem, rakibin oyunu normal yollarla kazanamayacağını veya oyunu normal yollarla kazanmak için hiçbir çaba göstermediği savını kabul ederse, oyunu berabere ilan edecektir. Aksi durumda kararını erteleyecek veya öne sürülen savı reddedecektir.

Hakem, yapılan başvuruda oyuncunun öne sürdüğü sava göre; ortaya çıkan konumu da dikkate alarak, rakibin kazanamayacağına inanarak bir sonuca varırsa son kararını vererek oyunu berabere sonucuyla bitirecektir.



Diğer yandan kuralın dilinde yer verildiği şekliyle, rakibin kazanmak için çaba göstermediğine karar verebilmek için oyunun o aşamaya gelinceye kadar hakem tarafından gözlenmiş olması gerekir. Bu yönüyle bir kanısı varsa, buna inanır ve bir sonuca varırsa son kararını vererek oyunu berabere sonucuyla bitirecektir.

Anlatımda yer verilen koşullara dikkat ederek, hakem, ortaya konulan savın geçerli olmadığına hükmediyorsa, oyuncunun beraberlik istemini bir duraksamaya yol açmadan reddetmekte güçlük çekmemelidir.

Erteleme

Hakem beraberlik yönünde yeterli bir kanıya varamamışsa veya kalan sürede oyunculardan birinin kazanabilmesine olanak tanımak için son kararını daha sonra vermek üzere kararını erteleyebilecektir.

Hakem kararını ertelemişse rakibe 2 dakika süre ekleyip eklememek, göreceli olarak ona bırakılmıştır. Rakibin süresi fazlaysa 2 dakika süre eklemek çok anlamlı olmayacaktır. Ya da her iki oyuncu için de zaman azsa rakibe 2 dakika süre eklemek bu kez rakip için çok avantajlı olacaktır. Burada oyuncuların durumdan emin olarak hakeme başvurmaları yeğlenmiştir. Hakemi aldatmaya, olası zaaflarından yararlanmaya yönelik olarak ortada olmayan beraberlik istemlerinin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Hakem, eğer olanaklıysa, bu uygulamadan sonra oyunu sonuna kadar izlemelidir.

Kararını erteleyen hakem son kararını, kalan sürenin herhangi bir anında beraberliği onayladığı yönünde bir karar verebileceği gibi, oyunculardan birinin bayrağı düştükten sonra da beraberliği onayladığı ya da onaylamadığı yönünde karar verebilecektir. Oyun bu sürede ana kuralların 5. maddesine göre bitmişse, oyun derhal sona erdiği için, bu sonucun geçerli olacağı unutulmamalıdır.

Hakem bayrağı düşen oyuncunun rakibinin normal yollarla kazanamayacağını veya normal yollarla kazanmak için yeterli çaba göstermediğine karar verirse, oyunu berabere ilan edecektir.

Kuralın dili iyi okunursa, her iki oyuncu için de bayrağın düşmesi durumu ele alınmıştır. Hakem kuralda ileri sürülen koşulu gözeterek yeterli bir kanıya varmışsa, beraberlik yönünde vereceği kararında bir bayrağın düşmüş olmasının önemi olmayacaktır.

Hakem oyuncunun öne sürdüğü beraberlik istemine yönelik savı reddetmişse, bu kez rakibe 2 dakika süre eklemeyi önceliğine alıp almama yönünde bir seçeneği yoktur. Bu süreyi rakibe ekleyerek oyunun kaldığı yerden devam edilmesini sağlayacaktır. Kararını net ve anlaşılır sözcüklerle oyunculara bildirmelidir.

GÖKYAY VAKFI
SATRANÇ
MÜZESİ

110
ülke



700
'den fazla tematik satranç takımı

GUINNESS REKORTMENİ TÜRKİYE'NİN TEK SATRANÇ MÜZESİ

Pazartesi hariç her gün
10:00 - 12:30 / 13:30 - 18:00

Altındağ Belediyesi Arkası, Sakarya Mah.
Basamaklı Sokak No:3 06230 Samanpazarı, Ankara

gokyaysatrancvakfi.org.tr

HAKEM HOCASI, ANTRENÖR EĞİTMENİ, SATRANÇ YAZARI

FA DR. OLGUN KULAÇ





Fatma Yılmaz
Uluslararası Hakem ve Antrenör
fyakademi@gmail.com

Asıl mesleğiniz hekimlik olsa da biz sizi hakem, hakem hocası, antrenör, eğiticilerin eğiticisi, satranç yazarı olarak tanıyoruz. Yüzlerce hakemin, antrenörün hayatına dokundunuz, yazdığınız kitaplarla gerek Türkiye'de gerekse yurt dışında belki de yüzbinlerin satrançla tanışmasını ya da satrançta ilerlemesini sağladınız ne mutlu size. Bütün bunlar bizim bildiklerimiz. Peki, bilmediklerimiz? Yaşınız, eğitiminiz, aileniz kısacası kimdir Olgun Kulaç?

1957 Trabzon doğumluyum. İlk, orta ve lise eğitimimi İzmir'de yaptım. 1982'de Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldum. Diyarbakır ve Manisa'da çalıştıktan sonra 1988'de yine İzmir'e döndüm. O günden beri İzmir'de yaşamaktayım. 1993 yılında evlendim.

Satranca kimin aracılığıyla ne zaman başladınız ya da kimin aracılığıyla satrançla tanıştınız?

Satranç ile 6-7 yaşlarında babam sayesinde tanıştım. Evimizde tahtadan oyulmuş güzel bir satranç takımı vardı. O yıllarda bana çok cazip gelen satranç taşları ile uzun süre sıkılmadan oynardım. Bu ilgimi fark

eden babam bana satrancı öğretti İlk hocamın babam olduğunu söyleyebilirim. Çocuklarının satranç oynamasını isteyen ailelere önerim ise öncelikle çocuğa değil eve bir satranç takımı almalarıdır.

İlk hocam babam dediniz, başka satranç hocanız oldu mu?

O yıllarda elbette satranç kursu diye bir şey olmadığı gibi satranç hocalığı gibi bir kavram da yoktu ülkemizde. Benim de satranç hocam olmadı doğal olarak ya da ilk ve tek hocam babamdı diyebiliriz.

Aktif olarak ne zamana kadar satranç oynadınız?

Aktif olarak 1994 yılına kadar satranç oynadım. O yıldan itibaren hakem olarak görev yaptığım için aktif satrancı bıraktım. Resmi maçlar olmasa da İzmir Satranç Derneğindeki arkadaşlarımla uzun yıllar satranç oynadım. Şu an internet üzerinden oynuyorum.

Aktif oyunculuğu bırakmanızın üzerinden yıllar geçmiş olsa da dünya satrancından sporcu olarak beğendiğiniz isimler?

Benim favori oyuncum Mikhail Tal'dir. Çünkü onun oyunlarındaki aklın sınırlarını zorlayan hamleleri bende hayranlık duygusu uyandırmıştır. Tal dışında atak oyunu diğer önemli isimlerinden olan Alekhine ve Kasparov'un oyunlarını da büyük beğeni ile izlerim. Ama Capablanka'nın oyun anlayışına saygı duymamak da mümkün değil.

Ustalardan söz ettikten sonra insanın bu soruyu sorması zor ama yine de sorayım: Düzeyine bakılmaksızın sizce herkes satranç oynamalı mı?

Herkesin satranç oynaması iyi olur. Çünkü satranç hoş vakit geçirilebilen güzel bir oyundur. Ancak meseleye sadece bireysel açıdan bakmamak gerekir. Fotoğrafın küçük bir kısmı yerine, resmin bütününe bakarsak daha farklı şeyler görebiliriz. Tabi ki herkesin satranç oynaması teorik olarak mümkün olmasa da geniş kitlelerin satranç oynamasının toplumda önemli değişiklere neden olacağına inanıyorum. Doğu toplumlarında yaygın olan oyun tavladır. Bu oyunun temel yapısında şans faktörü ve yenilgi sonucunda sığınacak bir gerekçe vardır. Oysa satranç düşünce oyunudur. Yenilgi sonrası sığınacak bahaneler yerine, kaybın nedenlerini bulmak amacıyla bir akıl yürütme esastır. Tavla oynayan toplumdan satranç bilen bir topluma geçiş insanların düşünme biçimini önemli ölçüde değiştirecektir. Satranç ile bilimin hep başat gitmesi bir tesadüf değildir.



2006 İzmir Göğüs Hastalıkları Hastanesi

Hakemliğinizle, antrenörlüğünüzle, yazarlığınızla kısacası satrançla ilgili uzun uzun söyleşeceğiz ama öncelikle asıl mesleğinizle ilgili sormak istediğim şeyler var. Hekimsiniz. Meslek olarak neden hekimliği seçmiştiniz ve yıllar önce seçtiğiniz insanlık için vazgeçilme olan bu meslekte halen çalışıyor musunuz?

Evet hekimim. Liseyi bitirdiğim dönemlerde en popüler ve kazanılması en zor olan bölüm tıp fakültesiydi, bu mesleği tercih etmemim en önemli nedeni sanırım budur. 30 yılı aşkın bir süre çalıştıktan sonra şu an emekliyim.

Hekimlik zaten yeterince yoğun çalışmayı gerektiren bir meslek. Hekimlik yaparken de satranca zaman ayırdınız. Bu sizin için zor olmadı mı?

İnsan sevdiği şeyleri yapmak için ayıracak zamanı hep bulmuştur. Satrancın bize öğrettiği zamanı iyi kullanma becerisinin burada önemli rol oynadığını düşünüyorum.

O halde satranca dönme zamanı diyelim… Peki, TSF ile yollarınız ne zaman, nasıl kesişti?

Federasyonun devlete bağlandığı 1991 yılında İzmir Satranç Derneğinde yönetici konumunday-

dım. İzmir Gençlik ve Spor Müdürlüğünden il temsilciliği için bir isim istendi. O dönem dernek başkanlığını yapmakta olan İlhan Onat benim ismimi önerdi. Bu şekilde İzmir'in ilk satranç temsilcisi olarak atandım. Federasyonla yolumum kesişmesi bu şekilde oldu. Ardından iki dönem eğitim kurulu başkanlığı, yönetim kurulu üyeliği, merkez hakem kurulu başkanlığı yaptım. Bu röportajın kaleme alındığı bu günlerde ise tekrardan eğitim kurulu başkanlığını yürütmekteyim.

Biz sizi daha çok hakem kimliğiniz, yazarlığınız ve antrenör eğitmenliğinizle tanıyoruz. Öncelikle hakemliğinizle ilgili konuşalım. Hakemliğiniz nasıl başladı?

Hakemliğe 1988 yılında İzmir Satranç Derneğinde yapılan satranç yarışmalarının hakemliğini yaparak başladım. Bu dönemde İzmir'de yapılan hemen her yarışmanın düzenlenmesini ve hakemliğini ben yaptım diyebilirim. 1991 yılında resmi federasyonun kurulmasından sonra 1992 yılında Bursa ili Gemlik ilçesinde açılan ilk satranç hakem kursunu başarılı olarak tamamladıktan sonra resmi olarak da satranç hakemliğine başlamış oldum.

Zor bir soru: Görev yaptığınız turnuvalardan birkaçını sayalım desem?

İlk aklıma gelenler 2000 Satranç Olimpiyatı, 2001 Balkan Birinciliği, 2004 ve 2006 Avrupa Birinciliği, 2004 Avrupa Yaş Gurupları Şampiyonası, 2005 Avrupa Takımlar Birinciliği, Türkiye Birincilikleri ve çeşitli Grand-Prix yarışmalarını sayabilirim.

Hakemliğinizle ilgili bir iki anınız?

Benim için en önemli anı 2005 yılı Avrupa Takımlar Birinciliğinde Kasparov'un maçının hakemliğini yapmak onu maç esnasında canlı olarak izlemekti. 2006 yılında Levon Aronyan'ın tie-break maçını yönetmek aklımda kalan diğer önemli anıdır.

Peki hakem hocalığınız?

Türkiye'nin ilk hakemlerinden olmam ve bir dönem Merkez Hakem Kurulu başkanlığı yapmam nedeniyle uzun yıllar hakem hocalığı yaptım. Ülkenin değişik yerlerinde açılan pek çok hakem



2004 Avrupa Kulüpler Şampiyonası İzmir-Çeşme (Adını hatırlayabildiklerimiz: Olgun Kulaç, Lutfiyar Rustamov, Tugan Ünal, Hasan Güven, Aykut İlker Mete, Tayfun Haznedaroğlu, Özgür Solakoğlu, Oğuz Cem Akın, Tuğrul Okar, Tahsin Aktar, Uğur Tülüce, Kemal Nurlu, İsmail Cem Yıldırım, Suzan Seçkiner, Erdem Uçarkuş, Güran Ünal, Dr. Dirk De Ridder, Werner Stubenvoll, Selçuk Büyükvural, Çiğdem Akyüz)

kursunda görev aldım. Bu dönem içinde hakem eğitimleri için eğitim dokümanları hazırladım. Bu amaçla hazırlamış olduğum yazıları, eğitim videoları ve animasyonları bugün federasyonun MHK sayfasında görebilirsiniz.

Hocam hakemliğinizle ilgili bu kadar konuşmuşken Merkez Hakem Kurulu Başkanlığı da yapmış olmanıza rağmen hala FIDE hakemisiniz. İsteseydiniz çok kısa sürede IA (uluslararası hakem) olabilirdiniz ama olmadınız, neden?

2008 yılından sonra Yönetim Kurulu üyesi ve Merkez Hakem Kurulu Başkanlığı yaptığım 8 yılı aşkın bir süre içinde hiçbir yurtiçi ve yurt dışı yarışmada hakem veya gözlemci olarak görev almadım.

Bir insanın kendini görevlendirmesini etik görmediğim gibi görevlendirmesi bu şekilde yapılan bir yarışmada bir çıkacak bir sorun karşısında verilecek karar, doğru olsa bile her zaman tartışmaya açık olacaktı.

Hep bir rol model kavramından bahsederiz. Ben de bu yaklaşımın doğru olduğuna inandığım için bir rol- model olmasını istedim. Umarım çabam işe yarar bu yaklaşım hep devam eder.

Hocam sizin yaklaşımınızı doğrular nitelikte kısacık da ben bir şey anlatayım: 2012-2016 yılları arasında Ankara Satranç Hakem Kurulu Asbaşkanlığı yaptım ve dört yıl süresince organizatörlüğünü yapmadığım ya da gerçekten olmazsam olmaz denebilecek hiçbir turnuva dışında görev almadım. Durum böyle olunca da sözünü ettiğim dört yıllık sürede atamaları ben yapmıyor olsam onlarca turnuvada görev alabilecekken, görev yaptığım turnuva sayısı onu geçmedi. Sonrasında ben de o dönemi her düşündüğümde iyi ki öyle davranmışım derim.

Şimdi de antrenör eğitmenliğinize dönelim. Bu konuda neler demek istersiniz?

Satranç çalışmaları arasında en mutlu olduğum görevlerden biri de antrenör eğitmenliğidir.

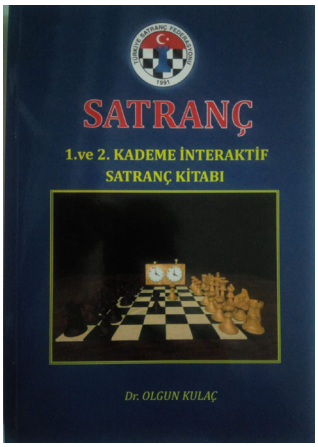
Eğitim Kurulu başkanlığım sırasında daha önce bahsettiğim gibi her kademeye yönelik öğretim programları yaptık. Eğitim içerikleri hazırladık.

Yeni hazırlanan Antrenör Talimatı gereği gelişim seminerleri verdik. İlk defa 2021 yılında 3. Kademe Satranç Antrenörlüğü kursunu açtık.

Elinize sağlık! Dilerim eğittiğiniz onlarca eğitmen ülkemizin farklı köşelerinde çocuklarımızı satrançla buluşturuyor ve onlara yepyeni bakış açıları sunuyorlardır.

Organizatörlüğünüz de var. Şimdi de organizatör Olgun Kulaç'ı konuşsak?

Organizatörlük benim en zorlandığım alandır. Bu nedenle bunu yapan arkadaşlarıma her zaman hayranlık duymuşumdur. Temsilciliğim döneminde belediye sponsorluğunda bir turnuva düzenledim. Bunun dışında birkaç turnuva daha yaptım. İzmir'de uzun süreden beri devam etmekte olan İzmir Open yarışmalarının ilk birkaçı benim çabalarım sonucu ortaya çıktı. Ülkemizin önemli yarışmalarından biri olan İzmir Open turnuvası, benden sonra il temsilciliği yapan Selçuk Büyükvural tarafından uzun süre başarıyla devam ettirildi.



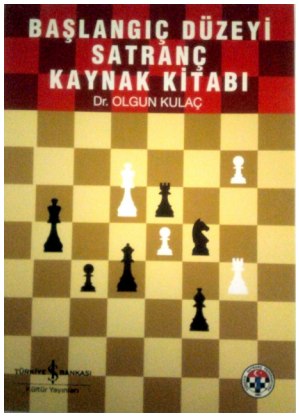


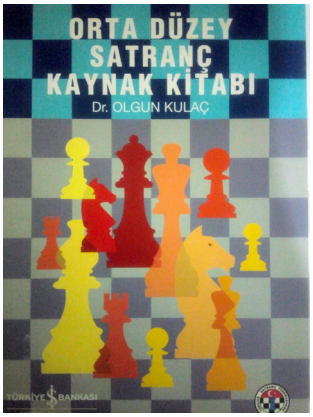
Gelelim yazarlığınıza. Türkiye'de satrançla ilgili en çok kitabı olan yazar sizsiniz desem yanlış bir şey söylemiş olmam sanırım. Kaç kitabınız var ve bunların adları?

Satranç ile ilgim devam ederken bir yandan da bir kitap yazma fikri oluştu. İlk kitabım 2001 yılında, ikinci kitabım ise 2004 yılında basıldı.

2005 yılında satrancın okullarda seçmeli ders olarak kabul edilmesi nedeni ile Satranç Öğretim Programı yazılması gerekiyordu. Dönemin Federasyon Başkanı Ali Nihat Yazıcı tarafından bu görev bana verildi. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilen bir ekip ile birlikte Satranç Öğretim Programını hazırladık. Öğretim

programının Talim Terbiye Kurulu tarafından kabul edilmesinden sonra öğretmen ve öğrencilere yönelik olarak iki de kitap daha yazdım.





2005 yılında İş Bankası Kültür Yayınları tarafından Başlangıç Düzeyi ve Orta Düzey Satranç Kitabım basıldı.

Bu arada birkaç kitap çalışmam daha oldu. Son olarak 1.ve 2. Kademe Antrenör İnteraktif Satranç Kitabım Türkiye Satranç Federasyonu tarafından yayınlandı. Bu arada okul öncesi çocuklara satrancı tanıtmak ve sevdirmek amacı ile Satranç Boyama Kitabım yine TSF tarafından basıldı.



Slovenceye çevrilen Başlangıç Düzeyi Satranç, 2011



Arnavutçaya çevrilen Başlangıç Düzeyi Satranç, 2021

Kutluyoruz sizi, gerçekten üretken hocalarımızdansınız. Çalışkanlığınızla da örnek olacağınız çok insanımız var.

Bazı kitaplarınız yurt dışında da basıldı, bunlardan da söz eder misiniz?

İlk olarak 2006 yılında Öğretmen Kılavuz Kitabı FIDE tarafından referans kitap olarak kabul edildi ve İngilizceye çevrildi. 2011 Yılında Başlangıç Düzeyi Satranç Kitabım Sloven diline çevrilerek okullarda ders kitabı olarak kullanıldı. 2021 yılında ise Arnavutluk Satranç Federasyonu tarafından Başlangıç Düzeyi Kitabım Arnavutçaya çevrildi. Orta Düzey Satranç kitabım ise bu ülkenin federasyon sayfasında PDF olarak yayınlanmaktadır.



Daha önce de kısaca söz ettiniz ama biliyoruz ki TSF'nin ilk belgelerinde çok emeğiniz var. Bunlardan biraz daha söz eder misiniz?

Merkez Hakem Kurulu başkanlığım sırasında hakemlik eğitimine yönelik olarak bazı videolar ve animasyonlar hazırladım. Bu kurula ait hakem talimatı ve değişik prosedürleri güncelledim.

Eğitim Kurulu başkanlığım sırasında 1. kademeden 5. kademeye kadar bütün öğretim programlarını yazdım. Satranç Öğretim Programında yer alan bazı konuların ders içeriklerini hazırladım. Bunun dışında satrancın yan konuları olan satrancın çocuk eğitiminde rolü ve önemi, satrançta öğretme yöntemleri, satranç psikolojisi, satrançta hafıza, satrançta sezgi, satrançta yetenek



2020 Satranç Kulüpler Çalıştayı

ve yetenek alanları, satrançta beslenme, satranç antrenörlüğünde iletişim gibi değişik konularda ders notları hazırladım.

Bir kez tanıştığınız satrancı bir daha bırakamamışsınız, peki, bu kadar zaman ayırdığınız satranç size neler kazandırdı?

Açık söylemek gerekirse satranç bana maddi ve manevi pek çok şey kazandırdı. Hayatıma renk kattığı, yaşamımı daha değerli kıldığını söyleyebilirim. Satranç sayesinde ülkenin her yanından pek çok insanla tanışma olanağı buldum. Tanımadığım insanlar tarafından bilinir oldum. İsmim cismimin önüne geçti, tüm bunları bir zenginlik olarak gördüğümü söyleyebilirim.

Tabii satranç size ne kazandırdı sorusuna ilave olarak insan şu soruyu da kendine sormalıdır. Ben satranca ne kazandırdım? İnsan kendi içinde satrançla hesaplaşmalı ondan ne aldığını ve ona ne verdiğinin muhasebesini yapmalıdır.

Evet, son söylediklerinizde dikkate alınması gereken çok önemli bir konu ve hepimizin aslında konuya bir de böyle bakması gerekiyor. Üstelik sadece satranca değil iletişim halinde olduğumuz herkese hatta hayatın kendisine. Haklısınız!

Onca yıl satrancın içinde yer aldınız. Satrancın önde gelen onlarca ismiyle, onlarca şampiyonada görev yaptınız, satranç aracılığıyla binlerce insanın hayatına dokundunuz. Bunca deneyiminize dayanarak satrançcılara, ailelere, eğitmenlere, hakemlere, organizatörlere önerileriniz?

Başkalarına öneride bulunmak bana hem zor hem de sevimsiz gelmiştir. İşe yaradığı da tartışılır. Bir önerinin yararlı olabilmesi için yerinde ve zamanında yapılması gerektiğini düşünüyorum. Bu nedenle hakemlik ve antrenörlük kurslarında yeri ve zamanı geldiğinde onların başarıları-



2019 Türkiye Emektarlar Satranç Şampiyonası, Antalya (Kubilay Enginsu- İlkin Çetinkaya- Mustafa Şahin- Ahmet Haznedaroğlu-Aslan Goler-Olgun Kulaç)

na katkı sunacak bazı önerilerde bulunuyorum. Bunu da yeterli görüyorum, bu nedenlerle burada hiçbir şey demeyeyim.

Satrancın pek çok alanıyla ilgilendiniz. Hakemlik, eğitmenlik, organizatörlük, yazarlık. Bunların hangisi sizce daha keyifli?

Satrancın hemen her alanı ile ilgilendim doğru. Hepsinin ayrı bir güzelliği vardı. Her birini yaparken mutlu oldum. Her birini yapmam diğerlerini yapmam için bana güç verdi. Ama bana en keyif veren yazarlıktı. Bunun nedeni yazarlığın zamana, mekana ve diğer insanlara bağlı olmamasından dolayı yazarken kendimi çok özgür hissetmemdir.

Size bolca özgürlük dileyelim o halde ki bize bolca kitap olarak dönsün.

Söyleşimizin sonlarına doğru şimdi biraz da geleceğe bakalım desem… Satrançla ilgili hedefleriniz?

Satranç ile ilgili her zaman değişik ölçeklerde hedeflerim olmuştur. Bunların bazıları gerçekleşmiş bazıları ise zamanını beklemektedir. Bilindiği üzere bir süre önce farklı yaş gruplarına yönelik satrançta yetenek belirleme testini uygulamaya almıştım. Şimdiki hedefim ise bunu bir bilgisayar programı ve telefon aplikasyonu haline getirmek. Bunun için bilgisayar programcısının desteğine ihtiyacım olacaktır. Bu vesile ile bu duyuruyu da buradan yapmış olayım.

Bunun dışında federasyonla bir iş birliği olursa satranç antrenörlüğünde uzmanlaşma ve eğitim kulüplerinin özellikle burada verilen eğitimin standardizasyonunun sağlanmasına yönelik hedeflerim bulunmaktadır.

Söylediklerinizi hem size hem de ülkemiz satrancına çok şey katacak, bu nedenle de hedeflerinizin en kısa sürede gerçekleşmesini diliyoruz.

Gelelim yaşamak istediğiniz yere… İzmir zaten çok güzel, siz de ömrünüzün neredeyse tamamını İzmir'de geçirmişsiniz ama ben yine de sorayım. Seçme şansınız olsaydı nerede yaşamak isterdiniz?

İzmir son 50 yılını oldukça iyi bilirim. Eskiye özlem mi bilmiyorum ama eskiden İzmir daha güzel ve yaşamın daha kolay olduğu bir yerdi. Daha uygun bir yer aramakla ilgili bazı arayışlarımız oldu. Ancak başka yerlerde de durumun farklı olmadığını gördük. Her şeye rağmen eskinin alışkanlığını, yeninin bilinmezliğine tercih edip, İzmir'de yaşamaya devam ediyoruz

Söyleşimizin neredeyse sonuna geldiğimiz noktada satranç dışı hobileriniz desem…

Satranç dışında en büyük hobim Cumhuriyet dönemi para koleksiyonu yapmak. Özellikle bu döneme ait madeni para koleksiyonum önemli sayılabilir.

Peki son sorumuz, halihazırda koleksiyonunuzda kaç çeşit paranız var?

Cumhuriyet döneminde basılan paralardan birkaç tanesi, örneğin 1948 yılı ½ (yarım) kuruşu hariç tüm madeni paralar mevcut.

Satrancımıza katkılarınız ve söyleşimiz aracılığıyla sizi daha yakından tanıma fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyor, nice sağlıklı günlerde nice yeni başarılara imza atmanızı diliyoruz.



İzmir 2. Kademe Antrenörlük Kursu, 2021

Dostları FA Olgun Kulaç'ı anlatıyor:

Olgun abiyi 1991 yılından beri tanırım, tam 30 yıl olmuş, dile kolay! İzmir ve Türk satrancının duayen isimlerindendir. Olgun abi, çocukluğumun geçtiği, bir zamanlar İzmir satrancının merkezi olan artık ne yazık ki varlığını sürdüremeyen İzmir Satranç Kulübünün de ciddi emektarlarındandı. Satrancın ve teknolojinin bu kadar gelişmediği yıllarda bu tip kulüpler satrancın merkeziydi ve Olgun abi de İzmir'deki bu kulübü yaşatmak için elinden geleni yapmıştır. Bana göre geçmiş yıllarda yapılan bu fedakarlıklarla verilen emekler bir nevi Türk satrancının temelinin oluşmasına katkıda bulunan çok önemli değerlerdir. Biz o zamanlar kendisini doktor kimliği ile de tanır, lisanslarımızın vizesi için doktor raporunu kendisinden alırdık. Türkiye çapında da birçok organizasyonda beraber bulunmamıza rağmen Olgun abiyi görünce her zaman çocukluğumun geçtiği İzmir Satranç Kulübünü ve her şeyin amatör ruhla yapıldığı o yılları hatırlarım... Kendisine Mavikale dergisi aracılığı ile Türk satrancına yapmış olduğu katkılardan dolayı çok teşekkür ediyorum.

IM Yakup Erturan
Başantrenör

Henüz bir aday hakemdim ve İzmir'de bir turnuvada başhakem Olgun Kulaç, zaman sıkışması olan bir masanın izleyicilerine söyle diyordu. "Satranç maçı izlemek, oynamaktan daha zordur.'

Bu cümleyi hakemlik kariyerim boyunca çok kullandım.

Çok iyi bir arkadaştan, hakemden, antrenörden ve oyuncudan söz ediyorum. Öncelikle çok üretken bir satranç emekçisi. Hem yazdığı kitaplarla hem kurguladığı videolar ile hem de anlattığı ders ve verdiği kurslar ile çok üretken bir satranç hocası.

İyi ki aynı zaman diliminde satrançta yollarımız kesişmiş. 20 yılı aşan arkadaşlığımız ve satranç birikimime katkıların için çok teşekkür ederim.

IA Emin Yasa Altun

Kendisini tanıdığımdan beri 'abi' diye hitap ettiğim saygıdeğer bir insan 'Olgun abi'.

Üniversite hayatımın başlangıcı olan 1986-87 döneminde yoğun olarak satrançla ilgilenmeye, her fırsatta satranç oynamaya ve turnuvalara girmeye başlamıştım. Bu yıllarda İzmir Satranç Derneğine gidip gelirken tanıdım Olgun Bey'i. İzmir Satranç Derneği yönetimindeydi ve İzmir satrancına büyük destekleri vardı.

O yıllarda çok kişi katılmasa da İzmir birinciliği, seçmeler ve il birinciliği şeklinde iki aşamalı yapılırdı. Olgun abiyle bu yarışmalarda da oynadığımı hatırlıyorum.

1991 yılında federasyonun Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlanmasından sonraki yıllarda Olgun Bey, TSF'nin gerek eğitim kurulunda gerek merkez hakem kurulunda uzun yıllar görev almış ve almaya devam etmektedir. Türk satranç hakemliği ve satranç antrenörlüğünün gelişimine katkısı herkesçe bilinmektedir.

Ben de yerel ve ulusal şampiyonalarda Olgun Bey'in başhakemliğinde yanında hakem olarak görev almış ve satranç hakemliği bilgime büyük katkı sağlamışımdır.

Ayrıca katıldığım antrenör seminerlerinde de kendisinden çok şey öğrendim.

Olgun Bey, sakin, güler yüzü, nazik kişiliğiyle satranç camiasında sevilen ve örnek alınması gereken bir kişidir.

IA Oğuz Cem Akın

Olgun Kulaç'ı anlatmak hem de kısa bir yazıyla işte bu çok zor. Olgun Bey'le çalışmaktan her zaman mutluluk duymuşumdur. Gittiğim bütün büyük turnuvalarda ona başhakem yardımcılığı yapmaktan onur duymuşumdur. Yazarlığını doktorluğunu, MHK başkanlığını keyifle izledim. Olimpiyatlarda beraber çalışma ayrıcalığını yaşadım. Ama tüm bunların ötesinde Olgun Kulaç Bey'in FIDE Hakem sınavımın hocası olmasından da büyük onur ve gurur duyuyorum.

Saygı ve sevgilerimle...

IA Kıyasettin Aydın



FA Olgun Kulaç ve IA Fatma Yılmaz (Ankara 2021).

Sevgili Dostum Olgun Kulaç ile ilgili Mavikale dergimize yazı yazmam istendiğinde bir an çekimser kaldım yazacağım yazıda onun tüm özelliklerinden bahsedemem eksiklik olur diye düşündüm. Üstelik bu sınırlı sayfaya sığdırmak da zor olacaktı.

Olgun Hocam için yazacağım ilk cümle "O bir insan"dır.

Kendisi ile satranç sayesinde tanıştım. Önce ismini duydum Sonra da birçok satranç etkinliğinde beraber çalışma şerefine ulaştım.

Hakemlikte, antrenörlükte, satranç eğitimciliğinde, yönetim ve kurullarda beraber omuz omuza çalıştık. Hepsinde de yol gösterici önder ve örnek kişiliği ile bana, gelişimime katkı sunmuştur. Hangi pozisyonda olursa olsun mütevazi, saygı ve sevgiyi hiç bırakmayan üretken bir insandır. Bulunduğu yere değer katan özünü unutmayan satranç aşığı bir insan... Dünya ve Türk satrancına değer katan bir değerdir. Kitapları, verdiği seminerler ile satranç tarihinde önemli bir köşe taşıdır. Öğretirken kendisi de öğrenmeyi bilen, satranç tarihinde hak ettiği yeri şimdiden almış bir insandır.

Bu camiada ötekileştirmeyen birleştirici bir güçtür.

Sevgili Hocam iyi ki satranç sayesinde seninle tanışmışım. Seninle birçok satranç etkinliğinde çalışmış olmaktan gurur duyuyorum.

Bundan sonra da satranç aracılığıyla çocuklarımızın hizmetinde uzun yıllar çalışmanı diliyorum.

Saygı ve sevgilerimle.

IA Halil Hilmi Darı
TSF Asbaşkanı

Sevgili Kulaç ile çok çalıştık. Aynı salonda hakem, aynı otelde oda arkadaşı, aynı masada çalışma arkadaşı, aynı kurul içinde yönetici...

Hepsinde de güler yüzle ve ortak anlayış içinde paylaştık satranç dünyasını. Birlikte çalışırken araştırdık, kimi zaman ciddi biçimde eleştirdik, çatıştık, ayrı da düştük. Ama sonunda iyiyi seçtik ve uyguladık. Hekim, hakem, eğitici ve yazar. Tüm bunları başarıyla sürdürebilen bir anlayış.

Federasyonumuzun antrenör eğitim programını birlikte hazırlarken; ders programının zaman planlamasından taviz vermediği anlarda koluna girerek, "Haydi akamıza bir yaslanalım, bir derin nefes alalım, bunu sonraya bırakalım," dediğimde uyumlu davranarak işlerin aksamadan sürdürülmesine katkı koymasa bilmem nasıl yol alabilirdik.

Dr. Kulaç sabırlı ama biraz da inatçıdır. Yüzündeki gülümseme olmasa kararlı duruşundaki bu inatçı yapıyı unutamaz, masadan hemencecik kalkarsınız. İşlerine karışılmasını çok istemez. Nezaketinden olsa gerek bu yanını çok göstermek istemez. Millî Eğitim Bakanlığı satranç yardımcı kitaplarını hazırlarken bakanlığın eğitim uzmanlarıyla çalışmalarında yönetsel olarak destek de vermiştim. Kaleme aldığı satranç kitaplarından bir tane de bana göndermeyi mutlaka ihmal etmez.

Dönüp baktığımda diyorum ki: "Nelere el atmışız öyle, neleri kurcalamamışız ki?" İyi ki de öyle yapmışız. "İnanmasak, el atmasak birlikte başaramazdık onca şeyi," diye düşünüyorum şimdilerde...

Aziz dostuma sağlıklı nice yıllar diliyorum...

IA&IO Tahsin AKTAR

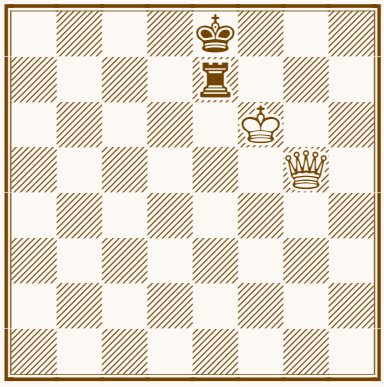
Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemizin konuğu Dr. FA Olgun Kulaç'ın kendi maç ve özgün çalışmalarından konumları kendi seçkisiyle sunuyoruz sizlere. Bakalım sizler de hocamız gibi kazançları görebilecek misiniz?

Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.



Fatma Yılmaz
Uluslararası Hakem ve Antrenör
fyakademi@gmail.com

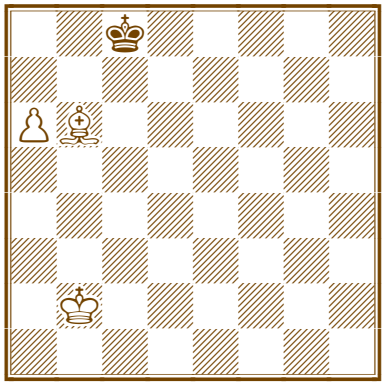
Vezire karşı kale, İzmir, 2004



wKf6,Qg5/bKe8,Re7
Beyaz oynar, kazanır.

1.♕b5+ ♔f8 [1...♔d8 2.♕b8+ ♔d7
3.♕b7+ ♔e8 4.♕×e7#; 1...♖d7 2.♔e6]
2.♕c5 ♔e8 3.♕×e7#

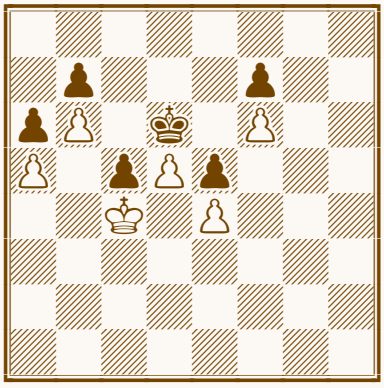
Fil - piyon İzmir, 2004



wKb2,Bb6,Pa6/bKc8
Beyaz oynar, kazanır.

1.♗a7!! ♔c7 2.♔b3 ♔c6 3.♔b4 ♔c7
4.♔b5 ♔c8 5.♔b6 ♔d8 6.♔b7 1–0

Üçgen çizme

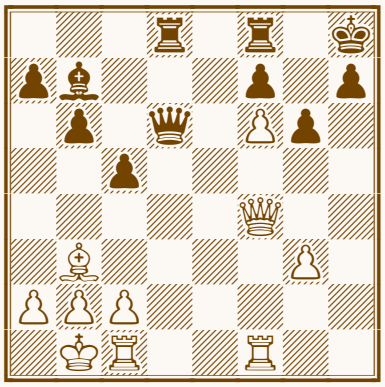


wKc4,Pa5,b6,d5,e4,f6/bKd6,Pa6,b7,c5,e5,f7
Beyaz oynar, kazanır.

1.♔d3 ♔d7 2.♔c3 ♔d6 3.♔c4 ♔d7 4.♔×c5

Olgun Kulaç - NN

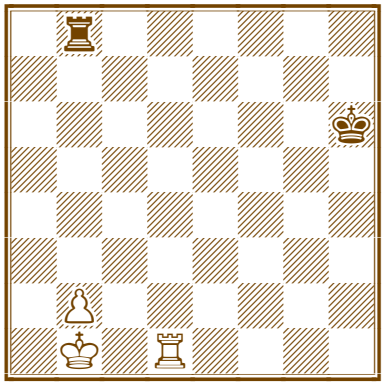
İzmir Birinciliği, 09.11.1992



wKb1,Qf4,Bb3,Rc1,f1,Pa2,b2,c2,f6,g3/
bKh8,Qd6,Bb7,Rd8,f8,Pa7,b6,c5,f7,g6,h7
Beyaz oynar, kazanır.

1.♕h6 ♖g8 2.♕×h7+ ♔×h7 3.♖h1+ ♗×h1
4.♖×h1#

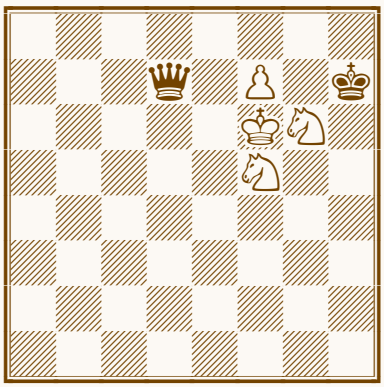
Kaleye karşı kale, İzmir, 2004



wKb1,Rd1,Pb2/bKh6,Rb8 wKb1,Rd1,Pb2/bKh6,Rb8
Beyaz oynar, kazanır.

1.♖g1 ♔h5 2.♔c2 ♖c8+ 3.♔d3 ♖b8
4.♔c3 ♖c8+ 5.♔d4 ♖b8 6.♖b1 ♔g6
7.b4 ♔f6 8.♔d5 ♔e7 9.♔c6 ♔d8
10.b5 ♔c8 11.b6 ♔d8 12.b7 ♔e7
13.♔c7 1–0

Üç at ile mat, İzmir, 2004



wKf6,Nf5,g6,Pf7/bKh7,Qd7
Beyaz oynar, kazanır.

1.♘f8+ [1.♗♕ ♕d8+ 2.♕×d8 ♘–♖]
1...♔g8 2.♘×d7 ♔h7 3.♘df8+ ♔g8
4.♘fe7# 1–0

EN SOĞUK OYUN

KIRMIZI VE MAVİ, SİYAH VE BEYAZ GİBİ!

Mavikale'nin bu sayısında, Soğuk Savaş atmosferinde, dünyanın zirvesinde oynanan bir satranç maçını canlandıran bir filmi tanıtacağım: En Soğuk Oyun

FİLMİN KÜNYESİ	
Türkçe adı	En Soğuk Oyun
Orijinal adı	The Coldest Game
İngilizce adı	The Coldest Game
Yönetmen	Lukasz Kosmicki
Yapım yılı	2019
Yapımcı ülke	Polonya, ABD
Orijinal dil	İngilizce, Rusça
Süresi	102 dakika
Eserin yazarı	Lukasz Kosmicki, Marcel Sawicki
Oyuncular	Bill Pullman, Lotte Verbeek, James Bloor, Robert Wieckiewicz, Aleksey Serebryakov, Corey Johnson, Nicholas Farrell, Evgeniy Sidikhin, Cezary Kosinski, Aleksandr Lobanov, Wojciech Mecwaldowski, Magdalena Boczarska, Andy Beckwith, John Benfield, Ludwik Borkowski
IMDB Puanı	6.2

Perde son derece tanıdık gelen bir Soğuk Savaş atmosferine açılır: "1960'ların başında, Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği ilişkileri Soğuk Savaş tarihindeki en kötü noktasına gelmişti. Küba Devrimi'nden sonra Sovyet birlikleri Florida'dan sadece 160 kilometre uzaktaydı. Ekim 1962'de, Başkan Kennedy Küba'da inşa edilen silolar ve Sovyet askeri aktivite artışı hakkında bilgilendirildi. Bu bir savaş hazırlığına benziyordu; küresel bir savaş, küresel bir nükleer savaş!"

Sonra filmin başrol oyuncusunu görürüz; çoğunluğu beyazlamış saçları ve sakallarıyla, altmışlarında bir erkek, izleyicilerin alkışları arasında bir sahneye doğru yürür, üstünde bir satranç tahtası duran bir masanın karşı tarafında rakibi onu beklemektedir. Büyük bir duvar panosunda tahtadaki konum



Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

dizilidir. Adamın tarafında bir Amerika Birleşik Devletleri, karşısında ise bir Sovyetler Birliği bayrağı asılıdır. Adam masasına oturur, beyaz taşlarla oynadığı anlaşılır, saati çalışmaktadır, ama hamle yapmadığını, aklının çok farklı yerlerde olduğunu hissettirir. Sol avucundaki kan lekesini saklamaya çalışır! Kimdir bu adam? Maça ara verildiğinde neler gelmiştir başına? Belki de en önemlisi, nasıl bir belaya bulaşmıştır?

Kamera bizi 7 gün öncesine götürür. Aynı adamı New York'ta daha özensiz giyinmiş ve bakımsız bir halde görürüz. Amerikan televizyonlarının da tek gündemi, gittikçe yakınlaşan sıcak çatışma gibi görünmektedir: "Artık Sovyetler Birliği'nin tüm Amerikalıları nükleer silahlarla tehdit etmeye karar verdiğini biliyoruz. Bu gücü sağlayan ana silah sistemleri nükleer tahrikli ve süpersonik bombardıman uçakları gibi görünüyor. Saldırgan mümkün olduğunca ilerleyip, işi savaşın eşiğine kadar getirdi. Kennedy, Küba'nın kaybının sorumluluğunu yönetimlerinin üstlenmesi gerektiğini söyledi. Küba'nın özgür halkı, özgür olmak isteyen insanlar desteklenecek ve özgürlüklerini kazanacaklar!"



En Soğuk Oyun filminin afişi.

Televizyon, Amerikan-Sovyet geriliminin doruğa çıktığı bu anlara rastlayan ilginç bir karşılaşmayı da haber verir: Büyükusta John Konigsberg ile ondan daha genç Sovyet rakibi Büyükusta Gavrylov arasında oynanacak olan yüzyılın satranç maçı planlandığı gibi gerçekleştirilecektir. Amerikan Satranç Federasyonu Başkanı turnuva tarihinin değişmediğini, iki tarafın da maçı Polonya'nın Varşova kentinde yapmayı kabul ettiğini duyurur.

Kahramanımız da müdavimlerinin kulak kesildiği bu haberleri duyanlar arasındadır. Ama kâğıt oynanan bir masadadır ve bir hafta sonra hamle yapacak olan kendisi değilmiş, satrançla hiç ilgisi yokmuş gibi görünmektedir. Oyun arkadaşlarından biri bu haberlerden sıkılmıştır: "Son iki gündür bahsettikleri tek şey Konigsberg ve o Rus. Sözde bu komünistleri dize getirecekmiş!" O yine satrançla hiç ilgisi yokmuş gibi Çar denen Rus bombasından söz açar, patlatıldığında oluşan mantar bulutunun 65 kilometre yüksekliğinde olduğunu, böyle büyük bir bombanın Manhattan'ı iki saniye içinde yok edebileceğini söyler. Diğerlerini dehşete düşüren bu konuşmanın ardından oyunu kazandığını gösteren kartlarını da açar. Bar sahibi bu sonuçtan hoşnut görünmektedir, önümüzdeki bir oyunda nasıl oynayacağı konusunda ona taktik verir, ilk iki turda kaybedecek ama sonra mucizevi şekilde geri kazanacaktır. Buradan kahramanımızın yeteneğini bazı küçük dolaplar çevirerek harcayan, bir alkolik olduğu sonucunu çıkartırız. Tam bu sırada yanında beliren kadın kahramanımızın gözümüzde yeniden itibar kazanmasını sağlayacaktır: "Profesör Mansky? Şu Rus ile Konigsberg arasındaki satranç maçını duyunca, bugün aklıma geldiniz, Konigsberg ile oynadığınızı hatırladım. Herkes size hayrandı, sizin öğrencinizdim." Adını nihayet öğrendiğimiz kahramanımız, sanki çok uzak bir geçmişi hatırlar gibi gülümser: "Uzun zaman önceydi…" Kadın doğru kişiyi bulduğundan artık emin olmanın güveniyle konuşur: "Profesör size bir teklifim var…" Profesör Mansky, sanki önemli bir işi varmış ve hemen onu bitirip geri gelecekmiş gibi, kibarca izin isteyerek kadının yanından ayrılır ve sokağa çıkar. Bu teklifle ilgilenmediği, hatta bir tehlike sezdiği için ortamı hızla terk etmeye çalıştığı anlaşılır. Ancak onun bu hamlesini önceden görmüş gibi hemen peşinden gelen iki adam tarafından zorla bir arabaya bindirilir. Profesör Mansky'nin son hatırladığı, onu kaçıranlar tarafından bazı iğneler yapılarak uyutulduğudur.



Ajan White, Profesör Mansky ve Ajan Stone.

Kamera bizi açılış sahnesinin 5 gün öncesine götürür. Profesör Mansky, uçağa bindirilerek uzun bir yolculuğa çıkarılmış, nihayet kaçıranların istediği yere getirilmiştir. Onu barda tanıyan kadın yeni mekânın en yetkili kişisi olduğu izlenimini veren bir adama, onun yarım saat önce güvenli odada uyandığını, nereye getirildiğini bilmediğini söyler. Yetkili Adam, elinde Profesör Mansky'nin gençlik fotoğrafının iliştirildiği istihbarat dosyasına göz atar. Onun Princeton'da matematik dersi verdiğini ama oradaki Nobel ödüllü birini yumrukladığı için üniversiteden kovulduğunu öğrenir. Kadın, bu olumsuz sicile karşın Profesör Mansky'nin satrançta bir dâhi olduğunu ve Konigsberg'i iki kez yendiğini hatırlatır. Yetkili ikna olmamıştır, bu galibiyetlerin üstünden 20 yıl geçtiğini belirtme ihtiyacı duyar, uzun koridor boyunca yürüyüp Profesör Mansky'nin tutulduğu odaya gelince de hayal kırıldığına uğrar: "Bizim için Soğuk Savaş'ı kazanacak adam bu mu?"

Odanın ortasında, Profesör Mansky'nin hapsedildiği büyük bir cam küp vardır. Yetkili adam, kadın ve henüz konuşmayan üçüncü ajan cam odaya girerler. Aralarındaki konuşmalardan kalın bıyıklı yetkili adamın Ajan Novak, güzel kadının Ajan Stone ve liseyi yeni bitirmiş kadar genç görünen üçüncünün Ajan White olduğunu öğreniriz. Profesör Mansky, dokuz yıl ders verdiğini ama hiç kız öğrencisi olmadığını söyleyerek kendisine kurulan tuzağı şaşırtıcı şekilde erken fark etmesinin sırrını açıklar.

Ajan White, Profesör Mansky'ye buraya çok gizli bir görev için getirildiğini anlatmaya çalışır ama devam yolunu görme sırası Profesör Mansky'nindir: "Dâhice bir plan buldunuz değil mi? Bana Konigsberg gibi davranmam gerektiğini söyleyeceksiniz. Ya da çay kaşığı veya başka bir şeyle, Mors alfabesi kullanarak, farklı hamle yapması için mesaj göndermemi isteyeceksiniz. Ve bunların hepsi Dışişleri Bakanlığı ve Birleşik Devletler Başkanı adına ses yalıtımlı bir kutuda oluyor. Bilginize, ilgilenmiyorum!"

Ajan Stone, Profesör Mansky'yi yine takdir eder: "Bu etkileyici, hepsi doğru ama dahası da var; Konigsberg birkaç gün önce inme geçirdi… O öldü ve kimsenin bundan haberi yok! Kurallardaki bir boşluk, onu başka bir oyuncuyla değiştirmemize izin veriyor. Ruslar ya bunu kabul edecekler ya da yenilmiş sayılacaklar. Bir B planı yok, bir vatansever olmanıza ihtiyacımız var."

Bu kadarını Profesör Mansky bile tahmin edememiştir. Artık evinden çok uzakta, ABD'nin Varşova Büyükelçiliği'nde olduğunu öğrenir. Buradaki en yetkili kişi olan Ajan Novak, Ajan Stone ve

Ajan White ile birlikte satranç maçından çok Küba'ya yaklaşan Sovyet gemileri konusunda endişe ediyor gibi görünmektedir. Gemilerin Küba'ya ulaşmasına yalnızca dört gün kalmıştır. Ajan Novak, Konigsberg'in otopsisine göre vücudunda risin adlı maddenin izinin bulunduğunu, bunun Sovyetlerin kullandığı türden bir zehir olduğunu söyler. Ajan White ise, Konigsberg'in zehirlenmesinin ve kendilerinin burada bulunmalarının gerçek nedeninin Sovyetler tarafından bilindiği, dolayısıyla Washington'da Sovyetler adına çalışan bir köstebek olduğu anlamına geldiğini söyler. Ancak bu üç ajanın da güvenlik nedeniyle, birbirlerinin görevlerini tam olarak bilmedikleri, buradaki kendileri için çalışan John Gift kod adlı köstebekleriyle temasın Ajan White tarafından yapılacağını, kendisinin onu kollayacağını, Ajan Novak'ın da ikisini korumakla yükümlü olduğunu hatırlatır.

Teması gerçekleştirecek olan Ajan White rahat görünmektedir, Mansky ilk üç maçı kaybetse bile bunun kendilerine casusları John Gift ile temasa geçmek için beş günlük bir süre sağlayacağını hesaplamıştır.

Sovyetlerle karşılaşma için elçilikten ayrılmadan önce beklenmedik bir gelişme yaşanır. Kazanması isteniyorsa dinlenmesine izin verilmesini talep eden ve kendisini odasına kilitleyen Profesör Mansky'den haber alınamaz. Kapısı kırılarak içeri girilen odada, Profesör Mansky'yi yerde uzanmış gören ajanların aklına ilk gelen onun da yerine geçeceği kişi gibi zehirlenmiş olduğudur. Neyse ki gerçek kısa sürede ortaya çıkar: Profesör Mansky zilzurna sarhoştur!

Kendine getirilen Profesör Mansky, Josef Stalin'in Polonya halkına armağan ettiği Kültür ve Bilim Sarayı'na görülür. Ekip bundan sonra birkaç gün kentin bu görkemli binasında konaklayacaktır. Maçı izlemek isteyen heyecanlı bir Polonyalı kalabalık maçın yapılacağı salonu doldurmuştur. Yerel halk dansları gösterisinden sonra sunucu sahneye ilk olarak SSCB'yi temsil eden Yuri Siergeyevich Gavrylov'u davet eder. Son derece heyecanlı görünen, iri yapılı, saçları tepeden dökülmüş oyuncu, kahraman Varşova şehrinde oynanacak bu satranç karşılaşmasının milletler arasında barış ve dostluğun sürmesine yardımcı olmasını dileyen kısa bir konuşma yapar.

Bu arada Sovyet Satranç Komitesi, Amerikalıların yedek oyuncusunu kabul ettiklerini bildirmiştir. Sunucu, salonda şaşkınlık yaratacak olan, eline az önce ulaşan Amerikan delegasyonunun açıklamasını okur: "Üzülerek bildiririz ki ABD temsilcisi Büyükusta Konigsberg vefat etti. Uluslararası Satranç Federasyonu yönetmeliğinde orijinal yarışmacıyı onaylı bir yarışmada yenen son oyuncu olması şartıyla her iki tarafın da değişiklik yapma hakkı var. Büyükusta Konigsberg 17 yıl önce Profesör Joshua Mansky tarafından mağlup edilmişti."

Sunucu, Profesör Mansky sahneye çıkarken herkesi Konigsberg anısına saygı duruşuna davet eder. Ardından, Sovyet delegasyonu değişiklik kararını protesto etmediği için, yarın başlayacak olan turnuvanın sembolik ilk hamlesinin yapılması için maçın yapılacağı satranç masasını sahneye getirtir. Bir taraftan da maçın kurallarını ilan eder: "Beş karşılaşma olacak, kazanılan her oyun bir puan değerinde, beraberlikte her oyuncu yarım puan alacak. Üç puana ilk ulaşan oyuncu yarışmadan galip olarak ayrılacak!" Bu sırada satranç tahtasının başına gelen Profesör Mansky rakibine elini uzatsa da eli havada kalır. Beyaz taşları alan Gavrylov maçın ilk hamlesini şahının önündeki piyonu iki kare ilerleterek yapar. Şimdi sıra Profesör Mansky'dedir ancak hiç beklenmedik bir şey olur. Profesör Mansky hiçbir hamle yapmaz, sanki ne hamle yapacağını bilmemektedir! Oysa tahtayı onun gözünden gösteren kamera yanıt olarak hızlı biçimde pek çok devam yolunun aklından akıp gittiğini gösterir bize. Hamlesini yapmadan sahneyi terk eden Profesör Mansky'nin ardından salonu dolduran basın mensupları da dışarı çıkıp telefonlara akın ederek merkezlerine haberlerini geçerler: "Dünya Şampiyonası'ndan daha önemli kabul edilen maçta dramatik bir olay!" "On üç yaşında başlayan üstün zekâlı çocuk…" "Yine de Gavrylov Amerikalıların aldatıcı taktiklerinden tahrike kapılmadı!"

Profesör Mansky'nin durumunu değerlendiren doktor, serum takarken Profesör Mansky'nin temizleme alkolünü kaparak içtiğini, böylece sakinleştiğini ve odaklanabildiğini anlatır. Ona göre Profesör Mansky'nin beyin hücreleri arasındaki iletişimi bir miktar kesmek için psikoaktif maddelere ihtiyacı vardı. Alkol onun beyin aktivitesini yavaşlatarak nispeten normal bir insan seviyesine getirmektedir.

Kültür ve Bilim Sarayı'nın yöneticisi Alfred, oldukça neşeli, misafirperver bir adamdır. Profesör Mansky ile de iyi dost olurlar. Sovyet tarafı bu du-



Amerikalı ve Sovyet satranç ustaları arasında yapılan maçın ortamı.

rumdan hoşlanmasa da her ikisi de alkolden keyif alan iki adam fırsat buldukça görüşmeye başlar.

Profesör Mansky, hamlesini yapamamasını "Ne oldu, gerçekten bilmiyorum. O hamlesini yaptı, yaklaşık 8.900 yanıt düşündüm! Son zamanlarda çok fazla oynamamıştım. Rousseau veya İki At Savunması'na gidebilir, aralarındaki farkı biliyor musunuz? Hiç yok ve bu beni endişelendiriyor!"

Ertesi sabah uyanan Profesör Mansky, dehşete düşer, uyuyakalmış ve maça geç kalmıştır! Telaşla kalkar ve Ajan Stone'un odasına gider. Ajan Stone, şaşkınlık içinde, gördüğü saatin gündüz değil akşam saati olduğunu söyler. Yani maç zamanı çoktan geçmiştir! Profesör Mansky, dehşet içinde maça ne olduğunu sorar. Aldığı yanıt şaşırtıcıdır: "Profesör kazandınız!"

Ajan Stone, maçın nasıl geçtiğini hatırlatmaya çalışır: "İnanılmazdı, buna "klasik nakavt" diyorlardı, Gavrylov 32 hamleden sonra pes etti… En başında Gavrylov'un fili için bir atı feda ettiniz."

Profesör Mansky, yavaş yavaş hatırlamaya başlamıştır: "Ve sonra onun atı için filimi feda ettim…"

Ajan Stone onu doğrular biçimde devam eder: "Ve sonra onun vezirini aldınız, hemen o da sizinkini aldı."

Profesör Mansky, gerçekten hatırlamaya başlamıştır: "Ben atımı feda ettim ve Gavrylov da diğer filini feda etti ve her ikimiz de bir kaleyle kaldık."

Ajan Stone her şeyin aydınlandığına emin olmuştur: "Hatırlıyorsunuz."

Ancak Profesör Mansky, "Pek sayılmaz" deyince hatırlatmayı sürdürür: "Kaleyi ve diğer fili de feda ettiniz. Onun hamlelerine karşı savunmasızdınız, hiçbir taşına saldırmadınız, herkes delirdiğinizi düşündü… Sonra bir hamle yaptınız ve hepsi anlam kazandı! İnanılmazdı. Herkes çığlık attı (Diyagram 1-3)"

Açılış sahnesinden 3 gün önce, Kültür ve Bilim Sarayı'nda üstlenmiş olan KGB ajanlarının da boş durmadığını, bir taraftan Amerikalılara kendi içlerindeki casus tarafından doğru bilginin ulaşmasını engellemeye, bu casusu tespit etmeye ve mümkünse asrın satranç maçını da ülkelerinin kazanmasını sağlamaya çabaladıklarını görürüz. Bu ekibin başındaki Tümgeneral Krutov, ilk maçta yaşadığı yenilgiden dolayı neredeyse çökmüş olan Gavrylov'u yapmacık da olsa teselli etmeye çalışır. Bu yenilginin kazanacağı zaferi daha da anlamlı kıldığını, Komünist Parti'nin arkasında olduğunu ve ona daima yardımcı olacağını söyler. Profesör Mansky'nin sarhoş olmasına karşın böyle bir performans göstermesinden etkilenen Krutov, Amerikan delegasyonunun odalarına alkol verilmesini yasaklar. Bunun için bulduğu gerekçe de açıktır: "Sonra onları sarhoş edip kazandığımı-



Alfred, Profesör Mansky ile sıkı bir dostluk kuracaktır.

zı söyleyebilirler!"

Bu ambargo, Profesör Mansky tarafından, ertesi gün, Varşova Kraliyet Kaplıca Sarayı'nda verilen kokteylde delinir. Bu sırada, Ajan White, aynı mekâna gelen Tümgeneral Krutov'un bu operasyonda ne kadar önemli bir figür olduğunu vurgular. Bu bilgiyi bu kadar geç vermesini de görevinin hiçbir detayını kimseye vermemesinin emredilmesine bağlar.

Ertesi gün, Sovyet gemileri Küba'ya iyice yaklaşmış ve gerilim daha da artmıştır. ABD, Doğu kıyısındaki tüm ordunun seferber olduğunu gizlemek için askeri manevralara başlamış, Varşova'daki büyükelçiliği tüm gizli evrakları yakarak tahliyeye hazırlanmıştır. Diğer taraftan Varşova Paktı da askerlerini alarma geçirmiştir. Sovyetler, Küba'ya hepsi radyoaktif kargo taşıyan 20'den fazla gemi göndermiş, ABD Donanması ise Rus konvoyunun geçemeyeceği bir bölge belirlemiştir.

Bütün bunlar olurken maçın ikinci oyunu da başlamıştır. Profesör Mansky, ilk maçta olduğu gibi yine geride gibi görünmektedir. Ancak oyun ilerlemesine karşın üstünlüğü ele geçiremediği, aksine sıkıntı içinde olduğu anlaşılır. Sanki onu rahatsız eden bir şey var gibidir. Kamera onun konsantrasyonunu bozan, yanlış hamleler yapmasına neden olanın seyirciler arasında hiç hareket etmeden, hatta gözlerini bile kırpmadan oturan ve bakışlarını Profesör Mansky'ye diken bir adam olduğunu gösterir bize. Etkisi o kadar yoğundur ki Profesör Mansky, yenilgiyi kabul ettiğini gösterecek biçimde şahını devirir (Diyagram 4). Profesör Mansky'nin strateji değiştirmiş gibi tuhaf hamleler yaptığını fark eden ve mola sırasında yanına gidip durumu kontrol etmeye karar veren Amerikan heyetinin bu erken yenilgiden duydukları şaşkınlığı üstlerinden atması uzun sürmez: "Bu İsviçre'de de olmuştu, oyuncumuzu rahatsız etmek için hipnotizmacı tuttular!" Fark edildiğini anlayan hipnotizmacı seyircilerin oluşturduğu kalabalıktan faydalanarak kaçmaya çalışırken peşine düşen Ajan White, Ruslar tarafından durdurulur, eşinin hamile olduğu, dikkat etmezse bebeğini asla göremeyeceği ima edilir. Hipnotizmacı kaçmış, Ajan White karşı tarafın kendisi hakkında tahmininden çok daha fazla bilgiye sahip olduğu gerçeği ile yüzleşmiştir. Gerilim o kadar artmıştır ki iki taraf asansör beklerken karşılaşınca aralarında yumruklaşmaya kadar varan bir gerginlik yaşanır. Kavgayı ayıran Alfred, aralarında giderek daha sıkı bir dostluk gelişen Profesör Mansky'nin odasından gizli bir geçit yardımıyla çıkmasını sağlar. Alfred, kentin önemli yapılarının resmedildiği Varşova'yı haritada gösterirken Profesör Mansky onları satranç tahtasındaki d4, f6, c4, e5, e6, f3, c5, d5 ve b5 karelerine yerleştirilmiş satranç taşları gibi görünce bu konuma hangi açılış ile gelindiğini de kolayca açıklar: Blumenfeld Gambiti!

Alfred, Profesör Mansky'nin "Kuzeyin Paris'i"



Profesör Mansky, fedalarına anlam katan piyon sürüşünü yapıyor.

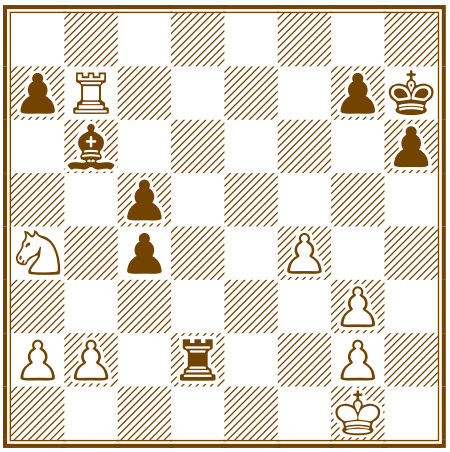
olarak adlandırdığı Varşova'yı daha yakından tanıması için sokağa çıkartır. Bir Demirperde ülkesinde yaşamasına karşın onun Amerikalılar'a sempati duymasının altında, ülkesi Alman işgali altındayken nehrin öbür yakasında bekleyen Sovyetler'in kendilerini kurtarmaya gelmemeleri, katliama uğramalarını seyretmeleri olduğu anlaşılır. Alfred, halkın da Rus'u değil kendisini desteklediğini söyleyerek bu tutumun kendisine özgü olmadığını vurgular.

Ajan White, Sovyetler'in içindeki köstebekleri Gift'i tanıyan tek kişidir. Turnuva salonunda onu gördüğünü Ajan Stone ile paylaşır. Profesör Mansky'ye maç sırasında Gift'in Sovyet askeri üniforması giymiş olarak yaklaşabileceğini söyler. Onun güvenebileceği insanlar önceden tanıdığı Ajan White ve Profesör Mansky ile sınırlıdır. Bu kişinin kendisine önemli bir şey verebileceğini söyler. Adamın sağ elinin arkasında bir yara izi olması, Profesör Mansky'nin onu tanımasına yardımcı olabilecektir. Ajan White daha fazla bilgi veremeden aniden fenalaşır ve acı çekerek kısa sürede ölür. Bu beklemediği gelişme ile dehşete düşen Profesör Mansky'yi yatıştırmak Ajan Stone'a düşer. Durum o kadar kritiktir ki bu olay basından gizlenecek, maça çıkmak istemeyen Profesör Mansky ikna edilemeyince rahatsızlığı gözetilerek ABD elçiliğinde tıbbi gözlem altına alınacak ve o gün oynanacak olan üçüncü maçın beraberlikle bittiği konusunda taraflar anlaşacaktır.

Konigsberg de aynı şekilde, Sovyetlerin kullandığı risin ile zehirlenerek ölmüştür. Üç hafta önce keşif ekibi Küba'da füzelerle dolu Sovyet silolarını keşfetmiş ama nükleer savaş başlıkları olup olmadığından emin olamamıştır. Ancak yolda olan gemilerde nükleer bombaları olduğu konusunda şüpheleri yoktur. Bu konvoyu geri çevirirlerse, Sovyetlerin Küba'da var olan bombalarıyla saldırmak isterlerse bunun sonuçları çok acı olacaktır. Bu sorunun cevabını onlara verebilecek olan tek kişi olan Ajan Gift aslında yüksek rütbeli bir Sovyet subayıdır. Aslında savaş başlıkları ile ilgili planları Moskova'daki Amerikan casuslarına vermeyi amaçlamış ancak bu planları suya düşmüştür. Gift, Varşova Paktı Konferansı için burada olacağı için Amerikalılar maçı diplomatik yolla Varşova'ya taşımıştır. Ajan White, Gift'le teması olan tek kişidir, O da hayatını kaybettiğine göre, Gift'in bir Sovyet casusu olmadığından emin olduğu ve Sovyet harekât planlarını içeren mikrofilmi güvenerek verebileceği tek insan olarak Profesör Mansky kalmıştır. Amerikan tarafı, Gift'e şifreli mesaj yollayacak, maçtan sonra Ruslar'ın düzenleyeceği parti sırasında mikrofilmi bir şampanya mantarı içinde Profesör Mansky'ye teslim etmesi istenecektir. Profesör Mansky, bunun ol-

FİLMDEN DİYAGRAMLAR

Diyagram 1



wKg1,Na4,Rb7,Pa2,b2,f4,g2,g3/bKh7,Bb6,Rd2,Pa7,c4,c5,-g7,h6

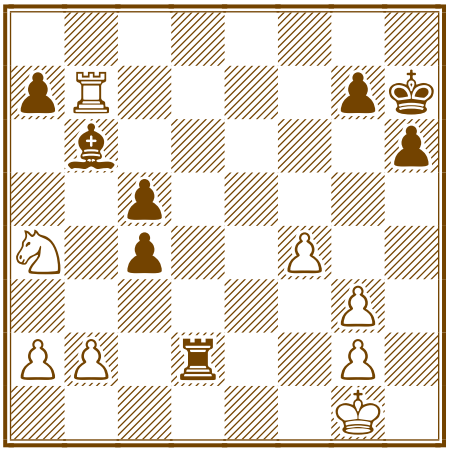
Gavrylov - Profesör Joshua Mansky

Siyah hamlededir.

1...♖×b2!! 2.♘×b2 c3! 3.♖×b6 c4!! 4.♖b4 a5!! 0–1

Gavrylov burada oyunu terk eder. Buna rağmen Siyahın hisar oluşturarak direnme olanakları da vardır: 5.♘xc4 c2 6.♘xa5 c1♕+ 7.♔h2 ♕c5 8.♖b2 ♕xa5 9.g4 ♕e1 10.g3 h5 11.gxh5 ♔h6

Diyagram 2



wKg1,Na4,Rb7,Pa2,b2,f4,g2,g3/bKh7,Bb6,Rd2,Pa7,c4,c5,g7,h6

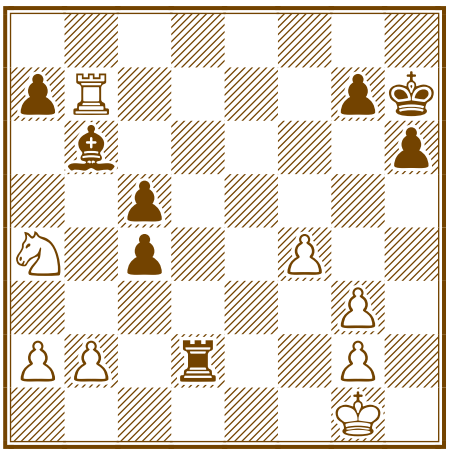
Gavrylov - Profesör Joshua Mansky

Siyah hamlededir.

1...♖×b2!! 32.♘×b2 c3! 33.♖×b6 c4!! 34.♖b4 a5 35.♘×c4 c2 0–1

Madrid'deki Kastilya Şampiyonası'nda (1933) Beyaz yenilgiyi erken kabul etmiştir.

Diyagram 3



wKg1,Na4,Rb7,Pa2,b2,f4,g2,g3/bKh7,Bb6,Rd2,Pa7,c4,c5,g7,h6

Tylkowski - Antoni Wojciechowski

Siyah hamlededir.

1...♖×b2!! 2.♘×b2 c3! 3.♖×b6 c4!! 4.♖b4 a5!!

Polonya'da Poznan Şehir Şampiyonası'nda (1931) oluşan bu konumda oyun şöyle sürmüştür: 5.♘xc4 c2 6.♘xa5 c1♕+ 7.♔h2 ♕c5 8.♖b2 ♕xa5 9.g4 ♕e1 10.g3 h5 11.gxh5 ♔h6 0-1

ması için Gavrylov'un sonraki maçı kaybetmemesi, en azından berabere kalması gerektiğini söyler. Peki, berabere kalmayı başarabilecek midir?

Nihayet, kahramanımız Profesör Mansky'nin izleyicilere ilk kez göründüğü o açılış güne geliriz: 22 Ekim 1962. Maçın dördüncü oyunu henüz başlamıştır. Profesör Mansky'nin aklı oyundan çok oyunu izleyenlerdedir. İzleyicilerden özellikle Sovyet subaylarına bakıp aralarından hangisinin Gift olduğunu anlamaya çalışıyor gibidir. Maça ara verilen 15 dakikalık mola zamanı sırasında bile aklı oyunda değildir. Oyunun gidişinden endişeye kapılarak, kendisine Vezir Gambiti'ni tekrar değerlendirip değerlendirmediğini soran Amerikan Satranç Federasyonu Başkanı'nı bile umursamaz. Tek dayanağı olan alkole sığınmak için tuvalete gider. Orada, arkadaşı Alfred'in sakladığı içkiden yudumlayarak kendine gelmiştir ki yanı başında bir adam bulur! Avucunda bir şişe mantarı tutan ve sivil giyinmiş bu adam, zaman



Gavrylov, maçın galibi olarak ilan ediliyor.

zaman Tümgeneral Krutov'un yanında gördüğümüz Sovyet subayıdır. Profesör Mansky, mantarı ondan alır almaz kendisini kontrol etmek için geldiği anlaşılan Ajan Stone belirir. Biraz olsun rahatlayan Profesör Mansky, aradıkları adamın bu kişi olduğunu söyler, mantarı da Ajan Stone'a vermek ister ancak Stone onu kendisinde tutmasını söyler. Profesör Mansky, görevini tamamladığını düşündüğü sırada beklenmedik bir olay olur: Ortaya çıkan Sovyet askeri üniformalı bir kişi mantarı vereni ve Ajan Stone'u ustalıkla bertaraf eder!

Profesör Mansky ile bu Sovyet subayının baş başa kaldıkları kısa bir an olmalıdır. Yönetmenin bize göstermediği bu süreden sonra maça dönen Profesör Mansky aslında filmin açılışına da dönmüştür: Beyaz taşlarla oynamakta, saati çalışmakta ama hamle yapmaması aklının çok farklı yerlerde olduğunu hissettirmektedir. Sol avucundaki kan lekesini saklamaya çalışan bu adamın kim olduğu, maça ara verildiğinde başına neler geldiği ve nasıl bir belaya bulaştığı izleyiciler için aydınlanmıştır. Artık yakından tanıdığımız Profesör Mansky, hamle yapmak yerine hakemi çağırır ve Gavrylov'a beraberlik teklif ettiğini söyler. Gavrylov, hakemin kendisine Rusça tercüme etmesine gerek kalmadan tepki verir: "Satranç tahtasında durum açık, dalga geçmeyin. Hayır!" Ret yanıtını alan hakem, maça devam edilmesini isteyince Profesör Mansky adeta yıldırım oynar gibi hızlı bir tempoda hamle yapmaya başlar (Diyagram 5). Şaşkınlığı her hamlede artan Gavrylov da sanki ona yetişmeye çalışmaktadır. Öyle bir noktaya gelinir ki Profesör Mansky hakemi yeniden çağırır ve beraberlik teklif eder (Diyagram 5). Gavrylov, ayağa kalkar, teklifi kabul ettiğini belli edecek biçimde rakibinin elini sıkar ve hiç kimsenin beklemediği bir jest yaparak rakibini alkışlar, izleyici de bu alkışa içtenlikle katılır. Profesör Mansky, bir kez daha dehasını göstermiştir.

Profesör Mansky, maçtan sonra düzenlenen partiye bile katılmadan Amerikan elçiliğine gitmek ister ama yaşanan bir sorun nedeniyle karantina altında olduklarını, yarın turnuva sonuna kadar saraydan ayrılamayacaklarını öğrenir. Saraydan ayrılmak için dostu Alfred'den yardım ister, ancak partiye katılmak zorunda olan Alfred'in saraydan ayrılması mümkün değildir, Profesör Mansky'ye ülkesindeki her kapıyı açacak olan kendi kimliğini verir. Tümgeneral Krutov, ev sahibi olarak partinin açılışını yaparken satrancın siyasete karşı kazanmasından mutlu olduğunu, şampiyonu belirleyecek olan yarınki son maçı hak edenin kazanmasını dileyen bir söylev verir. Bu sırada Profesör Mansky, Alfred'den öğrendiği gizli yolu kullanarak sarayı terk eder. Elçiliğe ulaşan Profesör Mansky, göremediğimiz kısımda tuvalette neler yaşandığını anlatır: Sovyet üniformalı adam tarafından öldürülmeyi beklemiş, ancak o Stone'un çantasında kendisi üzerinde kullanmak üzere hazırladığı bir zehirli iğne bulmuştur. Adamın kendisi de, Profesör Mansky'ye "iyi olan" olduğunu söylediği yeni bir mantar vermiş, ilk orta-

ya çıkan mantarı da Ajan Stone'un kanı ile "kötü olan" olarak işaretlemiştir. Unutmaması için bir de sözcük telaffuz etmiştir: "Rokirovka".

Profesör Mansky, iki kişiyi öldüren bu adamın gerçek Ajan Gift olduğunu ve hayatını kurtardığını düşünmektedir. Ajan Novak ise Ajan Stone'un bir hain mi yoksa Tanrı ve ülkesi için ölen bir kahraman mı olduğunu çözmeye kararlıdır. Hükümete Küba'ya abluka emri vermesini söyleyip söylememeyi belirlemek için yalnızca dört saati vardır. Mantarlar incelenince, tıpkı Profesör Mansky'nin söylediği gibi, Ajan Stone'un kanı olan mantardan çıkan filme göre Kübalılar nükleer silahlarını çoktan fırlatmaya hazırlamıştır, öbürüne göre ise de Sovyetler blöf yapmaktadır.

Verilecek karar o kadar kritiktir ki Başkan Kennedy, telgraf aracılığıyla bizzat Profesör Mansky'ye sorar: "Ajanımızı öldüren adama güveniyor musun? Belki bu bir hiledir: Onların ajanı Gift ve Stone'u ortadan kaldırıp sana yanlış filmi vermiş olabilir?"

Profesör Mansky: "Bir bilmece var, iki kardeş hakkında. Biri daima yalan söylüyor, diğeri daima doğruyu söylüyor. Onlarla yolun çatalında karşılaşırsınız ve kasabaya nasıl gideceğinizi sorarsınız. Cevap şu; birine diğer kardeşin önereceği yolun hangisi olacağını sorarsınız ve tersini yaparsınız. Algoritma buna oldukça benzer. Durum bu olsa, en az direniş olan yolu izlerlerdi ve beni ortadan kaldırırlardı. İstedikleri her şey zaten ellerindeydi: Hainleri öldü, Amerikan ajanı yok edildi, gemileri Küba'da ve bir satranç zaferleri var… Bence O adam Gift'ti, hayatımı kurtardı."

Profesör Mansky, yeterince açık yanıt verse de Başkan'ın hâlâ doğru hamle üstünde düşündüğünü ve zamanı dolmadan hemen önce hamlesini yapacağını söyler. Başkan Kennedy gerçekten az sonra o tarihi konuşmasını yapar: "İyi akşamlar yurttaşlarım. Bu hükümet söz verdiği üzere, Küba adasındaki Sovyet askeri oluşumunu çok yakından izledi. Dolayısıyla hem kendi güvenliğimizi, hem de tüm Batı yarım kürenin güvenliğini sağlamak için, anayasada bana verilen yetkiyle ve Kongre'nin onaylandığı üzere aşağıdaki adımların derhal atılması yönünde talimat verdim: İlk olarak bu saldırgan oluşumu durdurmak için Küba'ya gönderilecek olan tüm askeri taarruz teçhizatları sıkı bir karantina altına alınacaktır. Hangi milletten ya da limandan olursa olsun, Küba'ya giden tüm gemiler kargolarında saldırı silahları



Filmin büyük kısmının geçtiği Kültür ve Bilim Sarayı'nın 1960 yılında çekilen fotoğrafı.

bulunması halinde geri gönderileceklerdir." Bu Küba'nın ablukaya alınacağı ve oradan gelecek bir nükleer saldırı olasılığı görmedikleri anlamına gelmektedir. Profesör Mansky, Rokirovka sözcüğünün ne anlama geldiğini de sorar. Ajan Novak anlamının "rok yapmak" ve "yakın tehlike" demek olduğunu söyler.

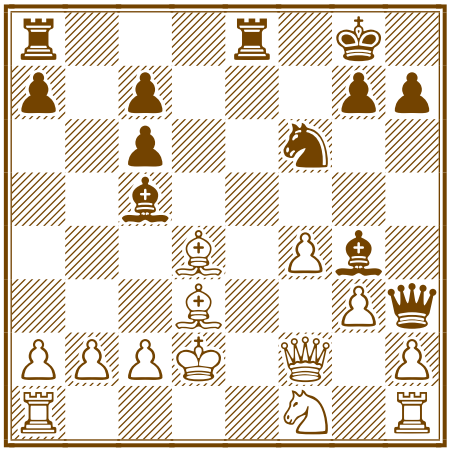
Krutov, Kennedy'nin Küba'ya abluka ilan ettiğini öğrenince oyunu kaybettiklerini anlamıştır. Yine de kolay pes edecek türden bir adam değildir: "Düşmanla paylaşırsak yenilgi yenilgi olmaz." sözleriyle hemen bir intikam planı yapar. Maça gelen ama partide bulunmayan Varşova Paktı subaylarının listesini ister. Diğer taraftan da Profesör Mansky'ye yardım eden Alfred'i işkence ile sorguya çeker. Böylece, aslında burada kısıldığı aşikâr olan Gift'i saraydan ayrılmadan yakalayabilecek bir bilgi almayı başarır. Profesör Mansky'nin sarayı terk etmesine yarayan gizli geçidi keşfeder. Tek yapması gereken bu geçidin çıkışında beklemek ve köstebeği yakalamaktır.

Beşinci ve son maç öncesi Profesör Mansky saraya dönmüştür. Şampiyonu belirleyecek maç öncesinde protokol tanıtılır, Polonyalı ve Sovyet halklarının dayanışmasına vurgu yapılır. Bu sırada, sarayın gizli geçidinin çıkışında gerçekten de yakayı ele veren biri olur, bu Sovyet askeri üniforması içindeki Profesör Mansky'dir! Bu sırada o üniformanın gerçek sahibi Ajan Gift de Alfred'in her kapıyı açan kimliği sayesinde sarayı sağ salim terk etmeyi başarmıştır.

Profesör Mansky, Sovyetler Birliği Başkanı Kruşçev tarafından dokunulmazlık garantisi verilen bir Amerikan vatandaşı olması nedeniyle Krutov'un elinden kurtulur. Ancak final maçına çıkmadığı için hükmen yenik sayılır. Maçın galibi Yuri Siergeyevich Gavrylov, Polonyalı izleyicilerin alkışlarına boğulur!

Amerika'ya döndüklerinde, Profesör Mansky'yi havaalanında öfkeli bir gazeteci topluluğu beklemektedir. Yıllar önceki gibi sinir krizi geçirip geçirmediği, askerler ülkesi için kahramanca canını verirken onun aynı ülkeyi küçük düşürmesinin nasıl bir duygu olduğu gibi tahrik edici sorulara maruz kalır. Ajan Novak, onların kitabında kahraman bir vatandaş olduğunu ve kendisine iyi bakılacağını, işin bu kısmını hâlâ iyi yaptıklarını söyler. Ancak Profesör Mansky bu söylenenlere de pek inanmaz. Kendisiyle yüzleşen ve hayatını kurtardığını söyleyen Ajan Gift ona Alfred'in kimliğini geri verir. Profesör Mansky, bütün olanlara rağmen hiç kimseye güvenmiyor gibidir. Kendisiyle ilgilenilmesini istemediğini söyler ve muhtemelen film başladığında sürdüğü hayatına geri dönmek üzere yürüyüp gider.

Diyagram 4



wKd2,Qf2,Nf1,Bd3,d4,Ra1,h1,Pa2,b2,c2,f4,g3,h2/bKg8,Qh3,Nf6,Bc5,g4,Ra8,e8,Pa7,c6,c7,g7,h7

Profesör Joshua Mansky – Gavrylov

Siyah hamlededir.

1...♖e2+! 0–1

[2.♗xe2 ♘e4+] Vsevolod Rauzer ile Alexander Ilyin-Genevsky arasında Tiflis'te (1937) oynanan maç da tam burada bitmiştir.

Film bilgilendirici yazılarla sürer: "Küba füze krizi, Amerikalılar ile Sovyetler arasındaki en tehlikeli Soğuk Savaş anlaşmazlığıydı. 1987'de Ronald Reagan ve Mihail Gorbaçov, Avrupa'da nükleer silahların imhası için Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşmasını (INF) imzaladılar ve Soğuk Savaş sona erdi. Dünya, ABD ile SSCB arasındaki nükleer tehditten kurtuldu, şimdiye kadar… Beyaz Saray, Rusya'nın hükümleri tek taraflı ihlal etmesi nedeniyle INF Anlaşması'ndan çekildiğini duyurdu. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin de Amerika'nın çekilmesine tepki olarak Kremlin'in anlaşmadan çıkma niyetinde olduğunu duyurdu."

Perde, ABD Başkanı Ronald Reagan'ın sözlerinden alıntı yaparak iner: "Ahlaki görevimiz, dünya çocuklarının nükleer savaş korkusu olmadan büyüyeceği o gün için tüm gücümüzle çalışmaktır."

En Soğuk Oyun, Polonyalı yönetmen Lukasz Kosmicki'nin eseri. Filmin senaristliğini de yapan yönetmen Soğuk Savaş'ın akıllarda kalan iki gerilimli zirvesini; Küba füze krizini ve Dünya Satranç Şampiyonluğu maçını aynı potada eriterek sinemaseverler için ilginç bir casus filmi yaratmayı başarıyor. Yönetmen, Sovyet ideolojisini temsil eden Tümgeneral Krutov üstünden "Amerika büyük bir yalana dayanıyor, bu yalana demokrasi deniyor. İşçinin hiçbir şeyi yokken bir zenginin her şeye hakkı var. Kadınlara hizmetçi gibi davranıyorlar ve bir siyahın barınak kullanmasına izin yok. Demokrasiyi, zenginliklerini para karşılığında veren uluslara yaydılar. Ama bu ülkeler madenlerini ve fabrikalarını kamulaştırırsa Amerikalılar demokrasiyi korumak için ordularını gönderiyorlar… Biz insanın değerine inanıyoruz, Onlar sadece fiyatını umursar, birbirimizi asla anlayamayız." diyerek bir kapitalizm eleştirisi yapsa da çoğunlukla Sovyet komünizmini bir tarafından eleştiriyor. Bu güvensizliğin köklerinin Nazi işgaline kadar dayandığının ipuçlarını veren yönetmen, belki de iki süper güç arasında ezilen ülkesi üstünden hem Soğuk Savaş'ı eleştiriyor hem de yeniden belirmeye başlayan nükleer silahlanma yarışından duyduğu endişeyi dile getiriyor. Yönetmen, filmde adeta bir oyuncu gibi varlığını sürekli duyuran Kültür ve Bilim Sarayı'nı da ustalıkla kullanıyor.

En Soğuk Oyun, sinemada satrancın kullanımı açısından en sağlam örneklerden biri olmaya aday görünüyor. Yönetmen, kamerayı tahtanın ve ya-

pılan hamlelerin net biçimde görüntülenmesini sağlamakla kalmıyor, duvar panosunu da izleyicilere sunarak oyunların daha kolay anlaşılmasını mümkün kılıyor. Bununla birlikte, filmin ritmini, satrançtan çok sürüp giden casusluk faaliyetlerinin sürüklemesine izin vererek, eserinin daha geniş bir izleyici kitlesine ulaşmasını önceledeğini hissettiriyor.

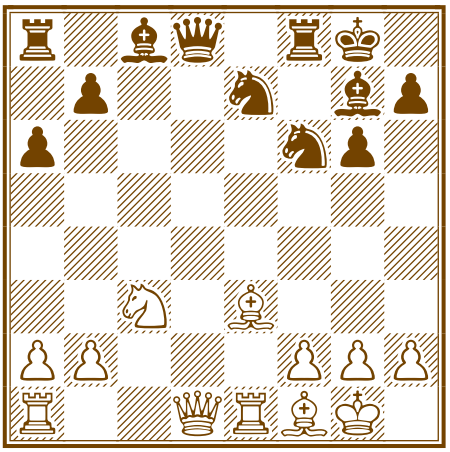
Filmin yazılarından satranç danışmanlığını Andrzej Kania ve Andrzej Filipowicz'in yaptığını öğreniyorum. Sırasıyla 1939 ve 1938 doğumlu bu Polonyalı satranççılardan Andrzej Filipowicz'in uluslararası usta unvanı bulunuyor. Bu danışmanların titizlikle seçtiği satranç oyunları filme kuşkusuz ayrı bir tat katıyor. Danışmanların filmde oynanan maçların tamamını geçmişte oynanmış gerçek oyunlardan aldığı görülüyor. Mansky ve Gavrylov arasındaki ilk oyunda, Ortueta-Sanz (1933) ve Tylkowski-Antoni Wojciechowski (1931) olmak üzere benzerinin iki kez tahtada oluştuğu parlak bir piyon terfisine atıf yapılıyor (Diyagram 1-3).

İkinci oyunda, Vsevolod Rauzer ile Alexander Ilyin-Genevsky (1937) arasında bir oyun yeniden canlandırılırken Joshua Mansky'nin, seyirciler arasındaki bir hipnoz ustası tarafından dikkat dağınıklığı yaşaması nedeniyle kendisinden beklenmeyen hatalar yapması vurgulanıyor.

Filmde gösterilen üçüncü ve son oyun, Efim Geller ile Mikhail Tal (1976) arasındaki beraberlikle biten bir oyuna atıfta bulunuyor. Filmde, oynanması planlanan beş oyundan kalan ikisi ise farklı nedenlerle oynanamıyor, bunlardan biri beraberlikle sonuçlandırılırken diğerinde maça çıkmayan oyuncunun yenik sayılmasına hükmediliyor.

Film bir kez daha bitiyor. Onu her izleyişimde kahramanı Profesör Mansky'ye biraz daha ısınıyorum. Onun da kusurları var elbette, kimine göre çok kimine göre az. Arkasını dönüp gittiğinde hemen peşine düşmediğim için hayıflanmama gerek yok. O, her isteyenin elini koymuş gibi kolayca bulabileceği yerlere sığınıyor. İzini sürmenin kolay oluşunun verdiği rahatlığın tadını duyumsayarak, yola çıkmak için sakince bekliyorum bir süre.

Diyagram 5



wKg1,Qd1,Nc3,Be3,f1,Ra1,e1,Pa2,b2,f2,g2,h2/bKg8,Qd8,-Ne7,f6,Bc8,g7,Ra8,f8,Pa6,b7,g6,h7

Profesör Joshua Mansky – Gavrylov

Beyaz hamlededir.

Profesör Mansky, beraberlik teklifini kabul etmeyen rakibine kazanamayacağını kanıtlıyor: **1.♕b3+ ♔h8 2.♖ad1 ♗d7 3.♗b6 ♕e8 4.♕a3 ♘fg8 5.♘d5 ♗g4 6.♘c7 ♕c6 7.♖d6 ♕c2 8.♘xa8 ♖xa8 9.♗d4 ♘f5** Efim Geller-Mikhail Tal arasında Biel'de (1976) oynan maç burada berabere biterken filmde bir hamle daha oynanıyor: **10.♗xg7+ ½-½**

Birinci de değilse de baktığım ikinci batakhanede buluyorum onu. İçki ısmarlayanlara kuşkuyla baksa da reddedemiyor bir türlü. Ne kadar zeki olursa olsun bir türlü aklı almıyor, dünyada bu kadar kötülüğün nasıl ortaya çıktığını. Atomun parçalanmasını açıklayan matematiğe elbette hayran ya da bir füzenin süzülüşünü açıklayan fiziğe. Ama aslında, O, biliyorum ki çocukları ve kuşları daha çok seviyor hepsinden. İkimizin de seveceği konuya giriyorum kestirmeden. Beyaz taşları alıp ilk hamlemi yapar yapmaz, aklımı okuyor, aklını okumama izin veriyor… Elimi uzatıp yenilgiyi kabul ediyorum, O hamlesini yapmadan!

Kaynaklar

- *https://www.imdb.com/title/tt6445414/ (Erişim tarihi: 08.06.2021)*
- *https://en.chessbase.com/post/the-coldest-game (Erişim tarihi: 08.06.2021)*

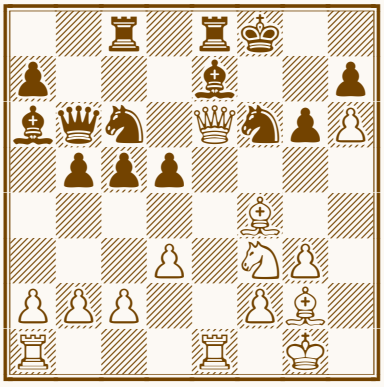


Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Kazancı Görme ve Hesaplama

Bu sayımızda, En Soğuk Oyun filminin satranç danışmanı, Andrzej Filipowicz'in oyunlarından seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

Andrzej Filipowicz - Bogdan Pietrusiak, Polonya 1964

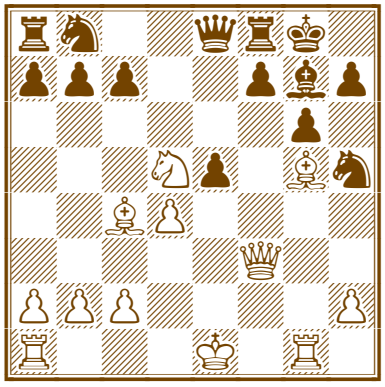


wKg1,Qe6,Nf3,Bf4,g2,Ra1,e1,Pa2,b2,c2,d3,f2,g3,h6/
bKf8,Qb6,Nc6,f6,Ba6,e7,Rc8,e8,Pa7,b5,c5,d5,g6,h7

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: **1.♗d6! ♘g8 2.♘g5 ♘×h6 3.♕f6+ 1–0**
[3...♔g8 4.♗×d5+ ♘f7 5.♕×f7+ ♔h8 6.♕×h7#]

Andrzej Filipowicz - Zygmunt Gabrys, Polonya 1960

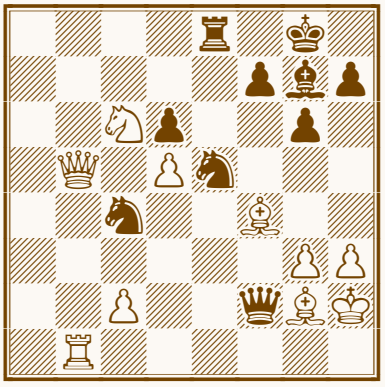


wKe1,Qf3,Nd5,Bc4,g5,Ra1,g1,Pa2,b2,c2,d4,h2/
bKg8,Qe8,Nb8,h5,Bg7,Ra8,f8,Pa7,b7,c7,e5,f7,g6,h7

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: **1.♕×h5! g×h5 2.♗f6 ♘d7 3.♗×g7 h6 4.♘f6+ ♘×f6 5.♗×f6+ ♔h7 6.♖g7+ ♔h8 7.♖×f7+ ♔g8 8.♖e7++– 1–0**

T Tsagan - Andrzej Filipowicz, Varna 1962

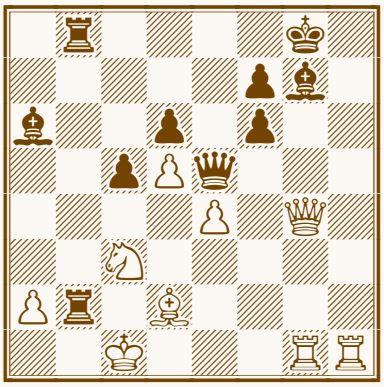


wKh2,Qb5,Nc6,Bf4,g2,Rb1,Pc2,d5,g3,h3/
bKg8,Qf2,Nc4,e5,Bg7,Re8,Pd6,f7,g6,h7

Siyah oynar ve kazanır.

Çözüm: **1...♘f3+ 0–1** [2.♔h1 ♖e1+ 3.♖×e1 ♕×e1+ 4.♗f1 ♕×f1#]

Alexander Kazimirovich Tolush - Andrzej Filipowicz, Polonya 1964

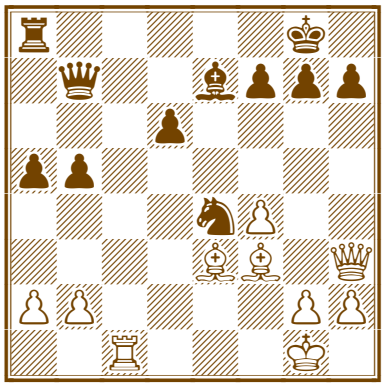


wKc1,Qg4,Nc3,Bd2,Rg1,h1,Pa2,d5,e4/
bKg8,Qe5,Ba6,g7,Rb2,b8,Pc5,d6,f6,f7

Siyah oynar ve kazanır.

Çözüm: **1...♖b1+! 2.♘×b1 ♖×b1+ 0–1**
[3.♔c2 ♕b2#; 3.♔×b1 ♗d3+ 4.♔c1 ♕a1#]

Andrzej Filipowicz - Roberto Silva Nazzari, Varna 1962

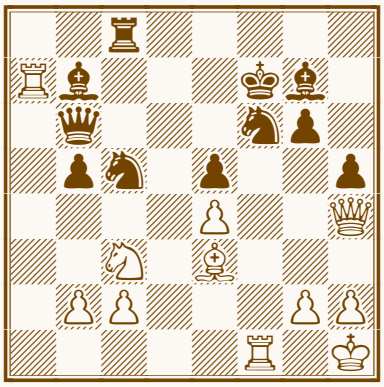


wKg1,Qh3,Be3,f3,Rc1,Pa2,b2,f4,g2,h2/
bKg8,Qb7,Ne4,Be7,Ra8,Pa5,b5,d6,f7,g7,h7

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: **1.♖c7!! 1–0** [1...♕×c7 2.♗×e4 g6 3.♗×a8+–; 1...♕d5 2.♖×e7+–]

Andrzej Filipowicz - Jerzy Pokojowczyk, Polonya 1971

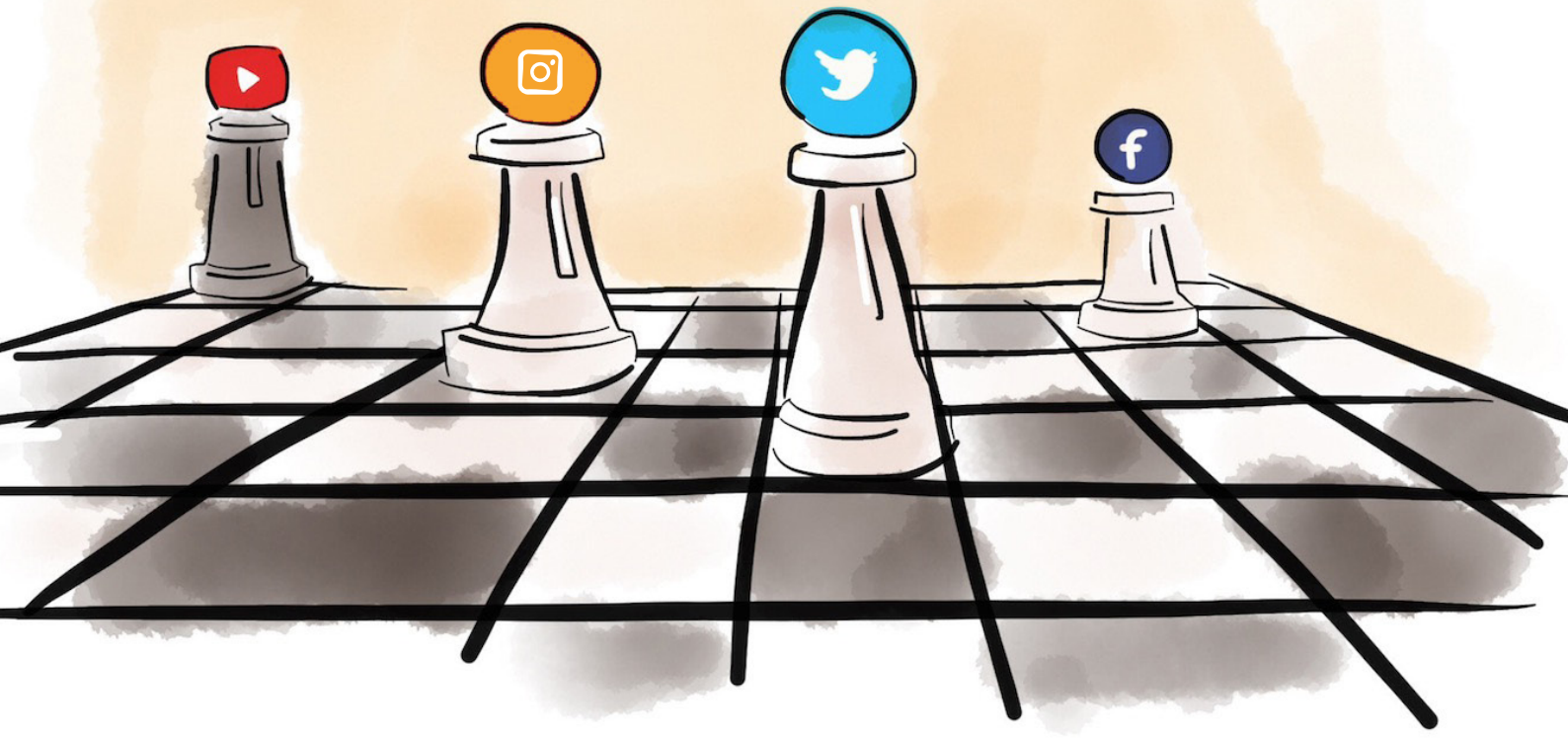


wKh1,Qh4,Nc3,Be3,Ra7,f1,Pb2,c2,e4,g2,h2/
bKf7,Qb6,Nc5,f6,Bb7,g7,Rc8,Pb5,e5,g6,h5

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: **1.♘d5! ♕×a7** [1...♕c6 2.♗×c5+–] **2.♖×f6+ ♔g8** [2...♔e8 3.♖e6+ ♔f8 4.♕e7+ ♔g8 5.♖×g6+–] **3.♘e7+ ♔h7 4.♗×g6+– 1–0**

Bizi takip edin



www.tsf.org.tr

TurkiyeSatrancFederasyonu @turkishchess @turkishchess TurkishChess turkiyesatrancfederasyonu

Çocuklarımız oynasın, Türkiye kazansın.



Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU 1991

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası